

Bruxelles, 16. studenoga 2021.
(OR. en)

13801/21

Međuinstitucijski predmet:
2020/0374(COD)

**CODEC 1456
COMPET 801
MI 830
RC 44
TELECOM 412**

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	13192/21
Br. dok. Kom.:	14172/20 + ADD 1-4 - COM(2020) 842 final
Predmet:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru (Akt o digitalnim tržištima) – opći pristup

---

I. UVOD

1. Komisija je 15. prosinca 2020. podnijela navedeni prijedlog¹ Europskom parlamentu i Vijeću.
2. Cilj je prijedloga, koji se temelji na članku 114. UFEU-a, općenito osigurati pravedan digitalni sektor s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja, a osobito takve osnovne usluge platforme, radi promicanja inovacija, visokokvalitetnih digitalnih proizvoda i usluga te pravednih i konkurentnih cijena, kao i visoku kvalitetu i veći izbor za poduzeća i krajnje korisnike u digitalnom sektoru.

---

¹ Dokument 14172/20 + ADD 1.

3. Europski nadzornik za zaštitu podataka dao je svoje mišljenje 10. veljače 2021.²
4. Europski gospodarski i socijalni odbor dao je svoje mišljenje 27. travnja 2021.³
5. U zaključcima Europskog vijeća od 21. i 22. listopada 2021. članovi Europskog vijeća pozvali su suzakonodavce da nastave s radom na Prijedlogu akta o digitalnim uslugama i Prijedlogu akta o digitalnim tržišima s ciljem postizanja ambicioznog dogovora što je prije moguće.
6. Glavni je nadležni odbor u Europskom parlamentu Odbor za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (IMCO). Izvjestitelj je Andreas Schwab (EPP, DE). Europski parlament planira usvojiti izvješće odbora IMCO u drugoj polovini studenoga 2021. s ciljem glasovanja na plenarnoj sjednici u prosincu 2021.

II. RAD U OKVIRU VIJEĆA

7. Tijekom njemačkog predsjedanja Komisija je 16. prosinca 2020. Radnoj skupini za tržišno natjecanje dostavila opći pregled prijedloga.
8. Procjena učinka priložena tom prijedlogu detaljno je razmotrena na sastanku Radne skupine 14. siječnja 2021. Radna skupina razmotrila je navedeni prijedlog na dvadeset i šest sastanaka tijekom portugalskog i slovenskog predsjedanja.
9. Ministri su na sastanku Vijeća za konkurentnost 27. svibnja 2021. održali razmjenu mišljenja i pružili smjernice za nastavak pregovora. U tom kontekstu Vijeće je primilo na znanje izvješće o napretku koje je predstavilo predsjedništvo i podržalo pristup predsjedništva za izradu završne verzije teksta i dobivanje mandata u studenome kako bi pregovori s Europskim parlamentom započeli što je prije moguće.
10. Kompromisni tekst predsjedništva nalazi se u Prilogu ovoj napomeni. Tekst u Prilogu pročišćena je verzija teksta koji je predstavljen Coreperu i koji je Coreper potvrdio u dokumentu ST 13192/21.

---

² Europski nadzornik za zaštitu podataka – Mišljenje 02/21 od 10. veljače 2021.

³ INT/928 – EESC-2021-00127-00-00-AC-TRA

III. TRENUTAČNO STANJE I GLAVNA PITANJA

11. Kompromisni prijedlog predsjedništva predstavlja cjelokupni uravnoteženi paket kojim bi se Vijeću omogućio opći pristup. Na razini Radne skupine i u Coreperu postignut je širok konsenzus.
12. Opći pristup odražava sljedeća glavna pitanja koja su delegacije iznijele tijekom rasprava:
  - a. Utvrdjivanje statusa i obveze nadzornika pristupa i regulatorni dijalog:
    - Kad je riječ o utvrđivanju statusa nadzornika pristupa (članak 3.), kompromisnim prijedlogom skraćuju se rokovi te poboljšavaju postupak utvrđivanja statusa i metodologija za utvrđivanje statusa nadzornika pristupa na osnovi kvalitativnih kriterija. Zadržani su struktura i opseg obveza (članci 5. i 6.) te su uvedena poboljšanja radi veće jasnoće, osiguravanja otpornosti na promjene u budućnosti i sprečavanja izbjegavanja obveza.
    - Dodana je nova obveza (članak 6.) kojom se jača pravo krajnjih korisnika da otkažu pretplatu na osnovne usluge platforme i uvedene su dodatne zaštitne mјere za nadzornike pristupa, osobito u vezi sa sigurnošću, kada je potrebno.
    - Odredbe o regulatornom dijalu (članak 7.) poboljšanje su kako bi se osiguralo da se diskrečijska ovlast Komisije da sudjeluje u tom dijalu primjereni primjenjuje.
  - b. Odnos između Akta o digitalnim tržišima i nacionalnog zakonodavstva te suradnja i koordinacija između Komisije i država članica: Pojašnjeni su predmet i područje primjene Akta o digitalnim tržišima, zajedno s odnosom s nacionalnim zakonodavstvom kojim se nastoje ostvariti drugi ciljevi, posebice zakonodavstvom o tržišnom natjecanju, u cilju razjašnjavanja aspekta usklađivanja i sprečavanja daljnje fragmentacije unutarnjeg tržišta (članak 1.).

- c. Ujedno je pojašnjen odnos između moguće usporedne primjene pravila o tržišnom natjecanju od strane nacionalnih tijela i izvršavanja Akta o digitalnim tržištima od strane Komisije kako bi se pružila potpora Komisiji i osigurala pravna sigurnost uz daljnje jačanje usklađenosti (članak 32.a). S obzirom na navedeno, dodana je i mogućnost da države članice ovlaste nacionalna tijela nadležna za provedbu pravila o tržišnom natjecanju da provode istražne mjere u vezi s mogućim povredama obveza iz ove Uredbe te da svoje nalaze dostave Komisiji, a pritom Komisija ostaje jedinim krajnjim izvršiteljem ove Uredbe.
- d. Kako bi se osigurala pravna jasnoća i ubrzao postupak utvrđivanja statusa, dodan je novi Prilog o krajnjim i poslovnim korisnicima u kojem se navodi metodologija za utvrđivanje i izračun „aktivnih krajnjih korisnika” i „aktivnih poslovnih korisnika”. Time je ujedno dodatno pojašnjeno razgraničenje između različitih osnovnih usluga platforme.
- e. Kako bi se osigurala otpornost ove Uredbe na promjene u budućnosti i pravna sigurnost, dodatno su precizirane i definirane ovlasti Komisije za donošenje delegiranih akata radi ažuriranja obveza nadzornika pristupa (članak 10.). U tom su pogledu također ojačane odredbe o sprečavanju izbjegavanja obveza, koje se sada primjenjuju i na fazu utvrđivanja statusa, te se njima pružaju dodatni instrumenti za suočavanje s dinamičnom prirodom digitalnih tržišta (članak 11.).
- f. Ostali važni postignuti kompromisi odnose se na:
  - pojašnjenje uloge nacionalnih sudova u slučajevima kada bi se pitanja u vezi s usklađenošću s Aktom o digitalnim tržištima mogla rješavati u okviru nacionalnih postupaka (članak 32.b);
  - utvrđivanje istražnih ovlasti Komisije u skladu s usporedivim zakonodavstvom kojim se uređuje provedba pravila o tržišnom natjecanju (poglavlje V.);
  - izvješćivanje Komisije i javnosti o postupanju u skladu s obvezama (članak 9.a);
  - ulogu trećih strana u postupku na temelju ove Uredbe (članak 7.);

- proširenje mogućnosti za države članice da zatraže pokretanje istraživanja tržišta i uvjete za podnošenje takvog zahtjeva (članak 33.);
- jačanje uloge država članica dalnjim uključivanjem savjetodavnog odbora u postupke kojima Komisija donosi provedbene akte i, u određenim aspektima, jačanje te uloge određivanjem postupka ispitivanja za donošenje određenih provedbenih akata (npr. članci 4., 7., 36.).

IV. ZAKLJUČCI

13. Slijedom rasprave održane 10. studenoga 2021. Coreper je potvrđio tekst iz Priloga i odlučio proslijediti ga Vijeću (konkurentnost) za sastanak 25. studenoga 2021.
14. Vijeće se stoga poziva da na sastanku 25. studenoga 2021. odobri opći pristup i ovlasti predsjedništvo da započne pregovore s Europskim parlamentom.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o pravednim tržištima s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru
(Akt o digitalnim tržištima)**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁴,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁵,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

---

⁴ SL C , , str. .

⁵ SL C , , str. .

budući da:

- (1) Digitalne usluge općenito, a posebice internetske platforme imaju sve važniju ulogu u gospodarstvu, osobito na unutarnjem tržištu, jer pružaju nove poslovne mogućnosti u Uniji i olakšavaju prekograničnu trgovinu.
- (2) Osnovne usluge platforme istodobno imaju niz obilježja koje poduzeća koja ih pružaju mogu iskoristiti. Ta obilježja osnovnih usluga platforme uključuju, među ostalim, ekonomije ekstremnih razmjera, koje su često posljedica gotovo nikakvih graničnih troškova za dodavanje poslovnih korisnika ili krajnjih korisnika. Ostala obilježja osnovnih usluga platforme jesu vrlo snažni mrežni učinci, sposobnost povezivanja velikog broja poslovnih korisnika s velikim brojem krajnjih korisnika s pomoću višestranosti tih usluga, velik stupanj ovisnosti poslovnih korisnika i krajnjih korisnika o njima, učinci ovisnosti o poduzeću, nemogućnost istodobnog povezivanja krajnjih korisnika na više platformi za istu svrhu (engl. *multi-homing*), vertikalna integracija i prednosti koje se ostvaruju na temelju podataka. Sva ta obilježja u kombinaciji s nepoštenim postupanjem poduzeća koja pružaju te usluge mogu znatno narušiti mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme te utjecati na pravednost komercijalnog odnosa između poduzeća koja pružaju takve usluge i njihovih poslovnih korisnika i krajnjih korisnika, što dovodi do brzog i potencijalno dalekosežnog smanjenja mogućnosti izbora poslovnih i krajnjih korisnika u praksi te stoga poduzećima koja pružaju te usluge može pružiti položaj takozvanog nadzornika pristupa.

- (3) Pojavio se mali broj velikih poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme i imaju veliku gospodarsku moć. Ona obično imaju mogućnost povezivanja velikog broja poslovnih korisnika s velikim brojem krajnjih korisnika putem svojih usluga, što im zauzvrat omogućuje da svoje prednosti, poput pristupa velikim količinama podataka, iz jednog područja svoje aktivnosti iskoriste u novim područjima. Neka od tih poduzeća vrše kontrolu nad čitavim ekosustavima platformi u digitalnom gospodarstvu te je postojećim ili novim subjektima na tržištu strukturno izuzetno teško natjecati se s njima bez obzira na to koliko su inovativna ili učinkovita. Mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja posebno je smanjena zbog postojanja vrlo velikih prepreka za ulazak na tržište ili izlazak s njega, uključujući visoke investicijske troškove, koji se ne mogu ili ih nije lako vratiti u slučaju izlaska, i nepostojanja nekih ključnih ulaznih elemenata u digitalnom gospodarstvu (ili smanjenog pristupa njima), kao što su podaci. Zbog toga se povećava vjerojatnost da dotična tržišta ne funkcioniraju dobro ili će uskoro prestati dobro funkcionirati.
- (4) Kombinacija tih značajki nadzornika pristupa vjerojatno će u mnogim slučajevima dovesti do ozbiljnih neravnoteža u pregovaračkoj moći i, slijedom toga, do nepoštenih praksi i uvjeta za poslovne korisnike i krajnje korisnike osnovnih usluga platforme koje pružaju nadzornici pristupa, nauštrb cijena, kvalitete, mogućnosti izbora i inovacija u tom području.
- (5) Iz toga slijedi da se tržišnim procesima često ne mogu osigurati pravedni gospodarski ishodi u pogledu osnovnih usluga platforme. Iako se članci 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i dalje primjenjuju na postupanje nadzornika pristupa, njihovo je područje primjene ograničeno na određene slučajeve tržišne moći (npr. dominacija na određenim tržištima) i protutržišno ponašanje, dok se izvršenje provodi *ex post* i zahtijeva opsežnu istragu često vrlo složenih činjenica u svakom pojedinačnom slučaju. Štoviše, postojećim pravom Unije ne rješavaju se ili se ne rješavaju djelotvorno utvrđeni izazovi za dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta koje predstavlja postupanje nadzornika pristupa, koji nisu nužno dominantni u smislu prava tržišnog natjecanja.

- (6) Nadzornici pristupa imaju velik utjecaj na unutarnje tržište jer osiguravaju točke pristupa putem kojih veliki broj poslovnih korisnika dolazi do krajnjih korisnika svugdje u Uniji i na različitim tržištima. Negativni učinak nepoštenih praksi na unutarnje tržište i prvenstveno smanjena mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme, uključujući njihove negativne društvene i gospodarske posljedice, naveli su nacionalne zakonodavce i sektorske regulatore na djelovanje. Već je donesen ili predložen niz nacionalnih regulatornih rješenja kao odgovor na pitanja povezana s nepoštenim praksama i mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u području digitalnih usluga ili barem u vezi s nekim od njih. Zbog toga je došlo do različitih regulatornih rješenja, a time i fragmentacije unutarnjeg tržišta, što je dovelo do rizika od povećanja troškova usklađivanja zbog različitih skupova nacionalnih regulatornih zahtjeva.
- (7) Stoga je cilj ove Uredbe doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta utvrđivanjem pravila kojima se osiguravaju mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja i pravednost za tržišta u digitalnom sektoru općenito, a osobito za poslovne korisnike i krajnje korisnike osnovnih usluga platforme koje pružaju nadzornici pristupa. Poslovnim i krajnjim korisnicima osnovnih usluga platforme koje pružaju nadzornici pristupa trebalo bi u cijeloj Uniji osigurati primjerene regulatorne zaštitne mjere od nepoštenog ponašanja nadzornika pristupa kako bi se olakšalo prekogranično poslovanje unutar Unije i na taj način poboljšalo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta te uklonila postojeća fragmentacija ili ona do koje bi moglo doći u određenim područjima obuhvaćenima ovom Uredbom. Nadalje, dok nadzornici pristupa teže donošenju globalnih ili barem paneuropskih poslovnih modela i algoritamskih struktura, oni mogu donijeti, i u nekim slučajevima već su donijeli, različite uvjete poslovanja i prakse u različitim državama članicama, što bi moglo stvoriti razlike u pogledu uvjeta tržišnog natjecanja za korisnike osnovnih usluga platforme koje pružaju nadzornici pristupa, nauštrb integracije unutarnjeg tržišta.
- (8) Usklađivanjem različitih nacionalnih zakona trebale bi se ukloniti prepreke slobodi pružanja i primanja usluga, uključujući maloprodajne usluge, na unutarnjem tržištu. Stoga bi razini Unije trebalo uspostaviti ciljani skup usklađenih pravila kako bi se u okviru unutarnjeg tržišta osigurala pravedna digitalna tržišta s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja na kojima djeluju nadzornici pristupa.

- (9) Fragmentacija unutarnjeg tržišta može se djelotvorno spriječiti samo ako se državama članicama onemogući primjena nacionalnih pravila koja su obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe i kojima se nastoje ostvariti isti ciljevi kao i ciljevi ove Uredbe. Time se ne isključuje mogućnost primjene drugog nacionalnog zakonodavstva kojim se nastoje ostvariti drugi legitimni ciljevi od javnog interesa, kako su utvrđeni u UFEU-u, ili prevladavajući razlozi od javnog interesa, kako su priznati u sudskoj praksi Suda Europske unije („Sud”), na nadzornike pristupa, kako su definirani u smislu ove Uredbe.
- (9a) Istodobno, budući da je cilj ove Uredbe dopuniti izvršavanje prava o tržišnom natjecanju, trebalo bi navesti da se ovom Uredbom ne dovode u pitanje članci 101. i 102. UFEU-a, odgovarajuća nacionalna pravila o tržišnom natjecanju i ostala nacionalna pravila o tržišnom natjecanju u vezi s jednostranim ponašanjem koja se temelje na pojedinačnoj procjeni položaja i ponašanja na tržištu, uključujući njegove vjerojatne učinke i precizan opseg zabranjenog ponašanja, a koja poduzećima pružaju mogućnost da iznesu argumente o učinkovitosti i objektivnoj opravdanosti dotičnog ponašanja. Međutim, primjena potonjih pravila ne bi trebala utjecati na obvezе koje se uvode za nadzornike pristupa na temelju ove Uredbe ni na njihovu jedinstvenu i djelotvornu primjenu na unutarnjem tržištu.
- (10) Članci 101. i 102. UFEU-a te odgovarajuća nacionalna pravila o tržišnom natjecanju koja se odnose na multilateralno i jednostrano protutržišno ponašanje, kao i kontrola spajanja poduzeća usmjereni su na zaštitu nenarušenog tržišnog natjecanja. Ovom Uredbom nastoji se ostvariti cilj koji je komplementaran, ali različit od cilja zaštite nenarušenog tržišnog natjecanja na svakom određenom tržištu, kako je definiran u smislu prava tržišnog natjecanja, a to je osigurati da tržišta na kojima djeluju nadzornici pristupa budu i ostanu pravedna te da na njima postoji mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja neovisno od stvarnih, vjerojatnih ili prepostavljenih učinaka postupanja određenog nadzornika pristupa obuhvaćenog ovom Uredbom na konkureniju na dotičnom tržištu. Stoga se ovom Uredbom nastoji zaštititi pravni interes koji se razlikuje od onoga koji se štiti tim pravilima i njome se ne bi trebala dovoditi u pitanje njihova primjena.

- (11) Ovu Uredbu usto bi trebalo primjenjivati tako da se ne dovode u pitanje pravila koja proizlaze iz drugih akata prava Unije kojima se uređuju određeni aspekti pružanja usluga iz ove Uredbe, osobito iz Uredbe (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća⁶, Uredbe (EU) xx/xx/EU [Akt o digitalnim uslugama] Europskog parlamenta i Vijeća⁷, Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁹, Direktive (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰,

---

⁶ Uredba (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o promicanju pravednosti i transparentnosti za poslovne korisnike usluga internetskog posredovanja (SL L 186, 11.7.2019., str. 57.).

⁷ Uredba (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća – prijedlog o jedinstvenom tržištu za digitalne usluge (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ.

⁸ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str 1.).

⁹ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području električkih komunikacija (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

¹⁰ Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o autorskom pravu i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu i izmjeni direktiva 96/9/EZ i 2001/29/EZ (SL L 130, 17.5.2019., str. 92.).

Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹, Direktive 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹², Direktive 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹³ i Direktive Vijeća 93/13/EEZ¹⁴, kao i nacionalna pravila usmjerena na izvršavanje ili, ovisno o slučaju, provedbu navedenog zakonodavstva Unije.

(12) Smanjena mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja i nepoštene prakse u digitalnom sektoru češće su i izraženije u određenim digitalnim uslugama nego u drugima. To je osobito slučaj s raširenim i često korištenim digitalnim uslugama kojima se uglavnom izravno posreduje između poslovnih korisnika i krajnjih korisnika i kod kojih prevladavaju značajke kao što su ekonomija ekstremnih razmjera, vrlo snažni mrežni učinci, sposobnost povezivanja velikog broja poslovnih korisnika s velikim brojem krajnjih korisnika s pomoću višestranosti tih usluga, učinci ovisnosti o poduzeću, nemogućnost istodobnog povezivanja na više platformi ili vertikalna integracija. Često postoji samo jedno veliko poduzeće ili tek nekoliko velikih poduzeća koja pružaju te digitalne usluge. Ta poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme najčešće su se razvila u nadzornike pristupa za poslovne i krajnje korisnike s dalekosežnim učincima, čime stječu mogućnost da jednostavno postavljaju komercijalne uvjete na jednostran način koji je štetan za njihove poslovne i krajnje korisnike. U skladu s time potrebno je usmjeriti se samo na one digitalne usluge kojima se poslovni korisnici i krajnji korisnici najviše koriste i na područja na kojima na osnovi trenutačnih tržišnih uvjeta iz perspektive unutarnjeg tržišta postoje najočitiji i najveći razlozi za zabrinutost u pogledu smanjene mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja i nepoštenih praksi nadzornika pristupa.

---

¹¹ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

¹² Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.).

¹³ Direktiva 2005/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2005. o nepoštenoj poslovnoj praksi poslovnog subjekta u odnosu prema potrošaču na unutarnjem tržištu i o izmjeni Direktive Vijeća 84/450/EEZ, direktiva 97/7/EZ, 98/27/EZ i 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, kao i Uredbe (EZ) br. 2006/2004 Europskog parlamenta i Vijeća („Direktiva o nepoštenoj poslovnoj praksi“) (SL L 149, 11.6.2005., str. 22.).

¹⁴ Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95, 21.4.1993., str. 29).

- (13) Konkretno, usluge internetskog posredovanja, internetske tražilice, operativni sustavi, internetske društvene mreže, usluge platformi za razmjenu videozapisa, brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge, usluge računalstva u oblaku i usluge internetskog oglašavanja, osobito usluge posredovanja u internetskom oglašavanju, mogu utjecati na velik broj krajnjih korisnika i poduzeća, što nosi rizik od nepoštenih poslovnih praksi. Stoga bi ih trebalo uključiti u definiciju osnovnih usluga platforme i trebale bi biti obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe. Usluge internetskog posredovanja mogu biti aktivne i u području finansijskih usluga, a mogu biti posredne ili se mogu upotrebljavati za pružanje usluga s neiscrpnog popisa iz Priloga II. Direktivi (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵. Osim toga, osnovne usluge platforme, kao što su usluge internetskog posredovanja, mogu biti pružati i s pomoću tehnologije glasovnog asistenta. U određenim okolnostima koncept krajnjih korisnika trebao bi obuhvaćati korisnike koji se tradicionalno smatraju poslovnim korisnicima, ali se u određenoj situaciji ne koriste osnovnim uslugama platforme za pružanje robe ili usluga drugim krajnjim korisnicima, kao što su na primjer poduzeća koja se oslanjaju na usluge računalstva u oblaku za vlastite potrebe.
- (14) Nadzornici pristupa, uz svoje osnovne usluge platforme, mogu pružati niz drugih pomoćnih usluga, primjerice integrirane usluge oglašavanja, usluge identifikacije ili platne i tehničke usluge koje podržavaju pružanje platnih usluga. Budući da nadzornici pristupa često nude portfelj svojih usluga kao dio integriranog ekosustava kojem treći pružatelji takvih pomoćnih usluga nemaju pristup, barem ne pod jednakim uvjetima, i mogu kao preduvjet za pristup osnovnim uslugama platforme postaviti upotrebu jedne pomoćne usluge ili više njih, nadzornici pristupa vjerojatno će imati povećanu sposobnost i poticaj da iskoriste prednost koju imaju kao nadzornici pristupa i koja proizlazi iz njihovih osnovnih usluga platforme za pružanje tih pomoćnih usluga nauštrb mogućnosti izbora i neograničenog tržišnog natjecanja u području tih usluga.

---

¹⁵ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.).

- (15) Činjenica da se digitalna usluga smatra osnovnom uslugom platforme u svjetlu svoje široke i uobičajene upotrebe te važnosti za povezivanje poslovnih korisnika i krajnjih korisnika sama po sebi ne dovodi do dovoljno ozbiljnih razloga za zabrinutost u pogledu mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja i nepoštenih praksi. Takvi se razlozi za zabrinutost pojavljuju tek kada osnovna usluga platforme predstavlja važnu točku pristupa i njome upravlja poduzeće koje ima znatan utjecaj na unutarnjem tržištu te čvrst i trajan položaj ili poduzeće koje će vjerojatno steći takav položaj u bliskoj budućnosti. U skladu s time ciljani skup usklađenih pravila utvrđen u ovoj Uredbi trebao bi se primjenjivati samo na poduzeća čiji je status utvrđen na temelju tih triju objektivnih kriterija i samo na njihove osnovne usluge platforme koje pojedinačno predstavljaju važnu točku pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika.
- (16) Kako bi se osigurala djelotvorna primjena ove Uredbe na poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme koja će najvjerojatnije zadovoljiti te objektivne zahtjeve i za koje je nepošteno postupanje kojim se smanjuje mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja najprisutnije i ima najveće učinke, Komisija bi trebala moći izravno utvrditi status nadzornika pristupa za poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme, a koja dosežu određene kvantitativne pragove. Takva bi poduzeća u svakom slučaju trebala podlijegati brzom postupku utvrđivanja statusa koji bi trebao započeti kada ova Uredba postane primjenjiva.

- (17) Vrlo velik prihod ostvaren u Uniji i pružanje osnovne usluge platforme u barem trima državama članicama uvjerljivi su pokazatelji da poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme ima znatan utjecaj na unutarnje tržište. Isto vrijedi i ako poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme u barem trima državama članicama ima vrlo veliku tržišnu kapitalizaciju ili jednakovrijednu fer tržišnu vrijednost. Stoga bi se trebalo pretpostaviti da poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme ima znatan utjecaj na unutarnje tržište ako pruža osnovnu uslugu platforme u barem trima državama članicama i ako je prihod njegove grupe ostvaren na razini Europskoga gospodarskog prostora (EGP) jednak određenom, visokom pragu ili ga premašuje ili je tržišna kapitalizacija grupe jednaka određenoj visokoj apsolutnoj vrijednosti ili je premašuje. Za poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme koje pripada poduzećima koja nisu javno uvrštena na burzu trebalo bi dati prednost jednakovrijednoj fer tržišnoj vrijednosti pred određenom visokom apsolutnom vrijednošću. Komisija bi trebala iskoristiti svoju ovlast za donošenje delegiranih akata kako bi razvila objektivnu metodologiju za izračunavanje te vrijednosti. Velik prihod grupe na razini EGP-a zajedno s pragom povezanim s brojem korisnika osnovnih usluga platforme u Uniji odražava relativno snažnu sposobnost ostvarivanja novčane dobiti od tih korisnika. Visoka tržišna kapitalizacija u odnosu na isti prag broja korisnika u Uniji odražava relativno velik potencijal za ostvarivanje novčane dobiti od tih korisnika u bliskoj budućnosti. S druge strane, taj potencijal za ostvarivanje novčane dobiti u načelu ukazuje na to da dotična poduzeća imaju položaj točaka pristupa. Usto oba pokazatelja odražavaju njihovu financijsku sposobnost, uključujući njihovu sposobnost da iskoriste pristup financijskim tržištima kako bi ojačala svoj položaj. To se na primjer može dogoditi kada se taj superiorni pristup upotrebljava za stjecanje drugih poduzeća, za što se s druge strane pokazalo da bi moglo imati negativne učinke na inovacije. Tržišna kapitalizacija isto tako može odražavati očekivani budući položaj i utjecaj na unutarnje tržište dotičnih poduzeća, bez obzira na potencijalno relativno nizak trenutačni prihod. Vrijednost tržišne kapitalizacije može se temeljiti na razini koja odražava prosječnu tržišnu kapitalizaciju najvećih poduzeća javno uvrštenih na burzu u Uniji tijekom primjerenog razdoblja.

- (18) Postojanu tržišnu kapitalizaciju poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme na razini praga ili iznad njega tijekom triju ili više godina trebalo bi smatrati jačanjem prepostavke da poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme ima znatan utjecaj na unutarnje tržište.
- (19) Može postojati niz čimbenika povezanih stržišnom kapitalizacijom koji bi zahtijevali detaljnu procjenu pri utvrđivanju toga bi li trebalo smatrati da poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme ima znatan utjecaj na unutarnje tržište. To može biti slučaj kada je tržišna kapitalizacija poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme u prethodnim finansijskim godinama bila znatno niža od prosjeka tržišta dionica, volatilnost njegove tržišne kapitalizacije u promatranom razdoblju bila je nerazmjerna ukupnoj volatilnosti tržišta dionica ili putanja njegove tržišne kapitalizacije u odnosu na tržišne trendove nije bila u skladu s brzim i jednosmjernim rastom.
- (20) Vrlo velik broj poslovnih korisnika koji ovise o osnovnoj usluzi platforme kako bi došli do vrlo velikog broja mjesečno aktivnih krajnjih korisnika omogućuje poduzeću koje pruža tu uslugu da utječe na poslovanje znatnog dijela poslovnih korisnika u svoju korist i u načelu ukazuje na to da poduzeće djeluje kao važna točka pristupa. Odgovarajuće relevantne razine za navedene brojeve trebalo bi postaviti tako da predstavljaju znatan postotak cjelokupne populacije Unije kada su u pitanju krajnji korisnici i cjelokupne populacije poduzeća koja upotrebljavaju platforme kako bi se utvrdio prag za poslovne korisnike. Trebalo bi utvrditi i izračunati aktivne krajnje korisnike i poslovne korisnike tako da se na prikladan način predstave uloga i doseg određene osnovne usluge platforme o kojoj je riječ. Kako bi se pružila pravna sigurnost za nadzornike pristupa, elemente za određivanje broja aktivnih krajnjih korisnika i poslovnih korisnika prema osnovnoj usluzi platforme trebalo bi utvrditi u Prilogu ovoj Uredbi. Ne te elemente mogu utjecati tehnološki i drugi razvoj. Komisija bi stoga trebala biti ovlaštena za donošenje delegiranih akata radi izmjene takvih elemenata Priloga ovoj Uredbi kako bi se utvrdio broj aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika.

- (21) Čvrst i trajan položaj u području njegova poslovanja ili činjenica da se može predvidjeti da će poduzeće steći takav položaj u budućnosti javlja se osobito ako je ograničena mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u odnosu na položaj poduzeća koje pruža osnovnu uslugu platforme. To će vjerojatno biti slučaj ako je to poduzeće pružalo osnovnu uslugu platforme u barem trima državama članicama vrlo velikom broju poslovnih i krajnjih korisnika tijekom barem tri godine.
- (22) Na takve pragove mogu utjecati tržišni i tehnički razvoj. Stoga bi Komisija trebala biti ovlaštena donositi delegirane akte kako bi odredila metodologiju za utvrđivanje toga jesu li kvantitativni pragovi dosegnuti te je, prema potrebi, redovito prilagođavala tržišnom i tehnološkom razvoju. To je osobito važno kad je riječ o pragu koji se odnosi na tržišnu kapitalizaciju, a koji bi se trebao indeksirati u primjerenim vremenskim razmacima. Takvim delegiranim aktima ne bi se trebali mijenjati kvantitativni pragovi utvrđeni u ovoj Uredbi.

- (23) Poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme, a koja dosežu kvantitativne pragove, ali mogu iznijeti dovoljno potkrijepljene argumente da dokažu da u okolnostima u kojima djeluju relevantne osnovne usluge platforme iznimno ne ispunjavaju objektivne zahtjeve za utvrđivanje statusa nadzornika pristupa iako dosežu sve kvantitativne pragove, ne bi trebala izravno biti utvrđena kao takva, već bi samo trebala podlijegati daljnjoj istrazi tih dovoljno potkrijepljenih argumenata. Teret dokazivanja da se pretpostavka koja proizlazi iz dosezanja kvantitativnih pragova ne bi trebala primjenjivati trebalo bi snositi poduzeće. U svojoj procjeni podnesenih dokaza i argumenata Komisija bi trebala uzeti u obzir samo elemente koji se izravno odnose na kvantitativne zahtjeve za utvrđivanje statusa nadzornika pristupa, odnosno utjecaj poduzeća na unutarnje tržište iznad gornje granice prihoda ili tržišne kapitalizacije, kao što je njegova veličina u apsolutnom smislu, vodeći položaj u tehnologiji i broj država članica u kojima je prisutno; u kojoj mjeri stvarni brojevi poslovnih i krajnjih korisnika premašuju pragove i važnost osnovne usluge platforme poduzeća s obzirom na sveukupnu veličinu dotične osnovne usluge platforme; te broj godina u kojima su ti pragovi dosegnuti. Trebalo bi odbaciti svako obrazloženje koje se temelji na ekonomskim razlozima, a kojim se želi dokazati učinkovitost koja proizlazi iz određene vrste ponašanja poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme jer ono nije relevantno za utvrđivanje statusa nadzornika pristupa. Komisija bi trebala moći donijeti odluku oslanjajući se na kvantitativne pragove kada poduzeće znatno ometa istragu tako da ne postupa u skladu s istražnim mjerama koje je poduzela Komisija.
- (24) Trebalo bi osigurati i procjenu uloge nadzornika pristupa poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme, a koja ne dosežu sve kvantitativne pragove, s obzirom na opće objektivne zahtjeve da imaju znatan utjecaj na unutarnje tržište, djeluju kao važna točka pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika te ostvaruju koristi od trajnog i čvrstog položaja u svojem području poslovanja ili se može predvidjeti da će taj položaj steći u bliskoj budućnosti.

(25) Takva se procjena može provesti samo u kontekstu istraživanja tržišta, uzimajući u obzir kvantitativne pragove. U svojoj procjeni Komisija bi trebala uzeti u obzir ciljeve očuvanja i poticanja razine inovacija, kvalitetu digitalnih proizvoda i usluga, razinu do koje su cijene pravedne i konkurentne te razinu do koje kvaliteta ili mogućnost izbora za poslovne korisnike i krajnje korisnike jesu ili ostaju visoke. U obzir se mogu uzeti elementi specifični za dotočna poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme, kao što su ekonomija ekstremnih razmjera ili opsega, vrlo snažni mrežni učinci, prednosti koje se ostvaruju na temelju podataka, sposobnost povezivanja velikog broja poslovnih korisnika s velikim brojem krajnjih korisnika s pomoću višestranosti tih usluga, učinci ovisnosti o poduzeću, nemogućnost istodobnog povezivanja na više platformi, konglomeratna korporativna struktura ili vertikalna integracija. Usto, vrlo visoka tržišna kapitalizacija, vrlo visok omjer vrijednosti vlasničkog kapitala u odnosu na dobit ili vrlo velik prihod ostvaren od krajnjih korisnika jedne osnovne usluge platforme može ukazivati na stjecanje monopolističkog položaja na tržištu ili potencijal za iskorištavanje prednosti dominantnog položaja od strane takvih poduzeća. Zajedno s tržišnom kapitalizacijom, visoke relativne stope rasta primjeri su dinamičkih parametara koji su posebno važni za utvrđivanje takvih poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme za koja se predviđa da će steći čvrst položaj na tržištu. Komisija bi trebala moći donijeti odluku na osnovi negativnih zaključaka izvedenih na temelju dostupnih činjenica ako poduzeće znatno ometa istragu tako da ne postupa u skladu s istražnim mjerama koje je poduzela Komisija.

- (26) Određeni podskup pravila trebao bi se primjenjivatina ona poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme za koja se predviđa da će u bliskoj budućnosti steći čvrst i trajan položaj. Iste specifične značajke osnovnih usluga platforme čine ih sklonima stjecanju monopolističkog položaja: nakon što poduzeće koje pruža uslugu stekne određenu prednost u odnosu na suparnike ili potencijalne konkurente u smislu opsega ili posredničke moći, njegov položaj može postati neosporiv i može doći do situacije u kojoj se može predvidjeti vjerojatnost da će u bliskoj budućnosti steći čvrst i trajan položaj. Poduzeća mogu pokušati potaknuti takvo stjecanje monopolističkog položaja te mogu postati nadzornici pristupa koristeći se nekim nepoštenim uvjetima i praksama uređenima u ovoj Uredbi. U takvoj se situaciji čini primjerenim intervenirati prije nego što se nepovratno naruši ravnoteža na tržištu.
- (27) Međutim, takva rana intervencija trebala bi se ograničiti na uvođenje samo onih obveza koje su nužne i primjerene kako bi se osigurala mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području tih usluga i omogućilo izbjegavanje kvalificiranog rizika od nepoštenih uvjeta i praksi. U tu su svrhu izravnije usmjerene obveze kojima se dotično poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme sprečava da postigne čvrst i trajan položaj u području svojeg poslovanja, poput onih kojima se sprečava nepošteno iskorištavanje prednosti dominantnog položaja i onih kojima se olakšava zamjena te istodobno povezivanje na više platformi. Kako bi se osigurala proporcionalnost, Komisija bi osim toga iz te podskupine obveza trebala primijeniti samo one koje su nužne i razmjerne za postizanje ciljeva ove Uredbe te bi trebala redovito preispitivati bi li takve obveze trebalo zadržati, smanjiti ili prilagoditi.
- (28) To bi trebalo omogućiti Komisiji da pravodobno i djelotvorno intervenira, uz puno poštovanje proporcionalnosti razmatranih mjera. Ujedno bi stvarne ili potencijalne sudionike na tržištu trebalo uvjeriti u pravednost i mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području dotičnih usluga.

- (29) Utvrđeni nadzornici pristupa trebali bi postupati u skladu s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi u pogledu svake od osnovnih usluga platforme navedenih u relevantnoj odluci o utvrđivanju statusa. Obvezna pravila trebala bi se primjenjivati uzimajući u obzir položaj nadzornika pristupa na razini konglomerata, ako je to potrebno. Nadalje, provedbene mjere koje Komisija odlukom može uvesti za nadzornika pristupa slijedom regulatornog dijaloga trebale bi biti osmišljene na djelotvoran način, uzimajući u obzir značajke osnovnih usluga platforme i moguće rizike od izbjegavanja obveza, te u skladu s načelom proporcionalnosti i temeljnim pravima dotičnih poduzeća, kao i temeljnim pravima trećih strana.
- (30) Složena tehnološka priroda osnovnih usluga platforme koja se vrlo brzo mijenja zahtijeva redovito preispitivanje statusa nadzornika pristupa, uključujući one za koje se predviđa da će u bliskoj budućnosti imati trajan i čvrst položaj u svojem području poslovanja. Kako bi se svim sudionicima na tržištu, uključujući nadzornike pristupa, pružila potrebna sigurnost u pogledu primjenjivih zakonskih obveza, potrebno je utvrditi rok za takva redovita preispitivanja. Ujedno je važno provoditi takva preispitivanja redovito i najmanje svake četiri godine. Nadalje, važno je pojasniti da svaka promjena činjenica na temelju kojih je za poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme utvrđen status nadzornika pristupa neće značiti da je odluku o utvrđivanju statusa potrebno izmijeniti. To će biti slučaj samo ako izmijenjene činjenice također dovode do promjene u procjeni. Odlučivanje o tome je li to slučaj i je li potrebno izmijeniti odluku o utvrđivanju statusa trebalo bi se temeljiti na pojedinačnoj procjeni pojedinačnih činjenica i okolnosti.

(31) Kako bi se osigurala djelotvornost preispitivanja statusa nadzornika pristupa i mogućnost prilagodbe popisa osnovnih usluga platforme koje pruža nadzornik pristupa, nadzornici pristupa trebali bi obavijestiti Komisiju o svim namjeravanim i zaključenim preuzimanjima drugih poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme ili bilo koje druge usluge koje se pružaju u digitalnom sektoru prije njihove provedbe. Takvo obavješćivanje ne bi trebalo biti korisno samo za navedeni postupak preispitivanja, u vezi sa statusom pojedinih nadzornika pristupa, već bi se njime trebale pružiti i informacije koje su ključne za praćenje širih trendova u pogledu mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru i stoga ono može biti koristan čimbenik za razmatranje u kontekstu istraživanja tržišta predviđenih ovom Uredbom. Nadalje, Komisija bi trebala obavijestiti države članice o takvim informacijama s obzirom na to da se one mogu upotrijebiti za potrebe nacionalne kontrole nad spajanjem poduzeća te da u određenim okolnostima nadležno nacionalno tijelo može uputiti ta preuzimanja Komisiji za potrebe kontrole nad spajanjem poduzeća. Komisija bi također trebala objaviti sažetak koncentracije u kojem se navode stranke koncentracije, njihovo područje aktivnosti, priroda koncentracije i popis država članica na koje se navedena operacija odnosi. Kako bi se osigurala potrebna transparentnost i korisnost takvih informacija za različite svrhe predviđene ovom Uredbom, nadzornici pristupa trebali bi pružiti barem informacije o poduzećima na koja se koncentracija odnosi, njihov godišnji prihod na razini EGP-a i na svjetskoj razini, njihovo područje aktivnosti, uključujući aktivnosti izravno povezane s koncentracijom, transakcijsku vrijednost ili povezanu procjenu, sažetak koncentracije, uključujući njezinu prirodu i obrazloženje, te popis država članica na koje se operacija odnosi.

- (32) Kako bi se osigurala pravednost i mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme koje pružaju nadzornici pristupa, potrebno jasno i nedvosmisleno osigurati skup usklađenih obveza koji se odnosi na te usluge. Takva su pravila potrebna da bi se otklonili rizici od štetnih učinaka nepoštenih praksi koje nameću nadzornici pristupa kako bi od toga koristi imali poslovno okružje u dotičnim uslugama, korisnici i na kraju društvo u cijelini. S obzirom na brzu i dinamičnu prirodu digitalnih tržišta i veliku gospodarsku moć nadzornika pristupa, važno je da se te obveze djelotvorno primjenjuju bez izbjegavanja. U tu svrhu, dotične obveze trebale bi se primjenjivati na sve prakse nadzornika pristupa, bez obzira na njihov oblik i neovisno o tome jesu li ugovorne, komercijalne, tehničke ili bilo koje druge prirode, ukoliko praksa odgovara vrsti prakse koja je predmet jedne od obveza ove Uredbe.

(33) Obveze utvrđene u ovoj Uredbi ograničene su na ono što je nužno i opravdano za rješavanje nepoštenosti utvrđenih praksi nadzornika pristupa i osiguravanje mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja u odnosu na osnovne usluge platforme koje pružaju nadzornici pristupa. Stoga bi obveze trebale odgovarati onim praksama koje se smatraju nepoštenima uzimajući u obzir značajke digitalnog sektora i one slučajeve u kojima stečeno iskustvo, na primjer u izvršavanju pravila o tržišnom natjecanju EU-a, pokazuje da imaju posebno negativan izravan učinak na poslovne korisnike i krajnje korisnike. Obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi mogu se posebno uzeti u obzir priroda osnovnih usluga platforme koje se pružaju. Osim toga, potrebno je predvidjeti mogućnost regulatornog dijaloga s nadzornicima pristupa kako bi se prilagodile one obveze koje će vjerojatno zahtijevati posebne provedbene mjere kako bi se osigurala njihova djelotvornost i proporcionalnost. Obveze bi trebalo ažurirati tek nakon što se temeljito istraže priroda i učinci određenih praksi koje slijedom dubinske istrage mogu biti utvrđene kao nepoštene ili takve da se njima ograničava mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja na isti način kao i nepoštenim praksama utvrđenima u ovoj Uredbi, a da pritom postoji mogućnost da nisu bile obuhvaćene područjem primjene postojećeg skupa obveza. Komisija bi trebala moći pokrenuti istragu kako bi utvrdila treba li postojeće obveze ažurirati, bilo na vlastitu iniciativu ili na opravdan zahtjev najmanje triju država članica. Pri podnošenju takvih opravdanih zahtjeva države članice mogu uključiti informacije o novouvedenim ponudama proizvoda, usluga, softvera ili značajki koje izazivaju zabrinutost u pogledu mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja ili pravednosti, bez obzira na to provode li se u kontekstu postojećih osnovnih usluga platforme ili na neki drugi način. Ako nakon istraživanja tržišta Komisija smatra da je potrebno izmijeniti bitne elemente ove Uredbe, kao što je uključivanje novih obveza koje odstupaju od istih pitanja mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja ili pravednosti obuhvaćenih ovom Uredbom, Komisija bi trebala predstaviti prijedlog za izmjenu Uredbe.

- (34) Kombinacijom tih različitih mehanizama za uvođenje i prilagođavanje obveza trebalo bi osigurati da obveze ne obuhvaćaju više od utvrđenih nepoštenih praksi, osiguravajući pritom da nove prakse ili one koje se razvijaju mogu biti predmet intervencije ako je to nužno i opravdano.
- (35) Obveze utvrđene u ovoj Uredbi nužne su za rješavanje utvrđenih razloga za zabrinutost u pogledu javne politike jer ne postoje alternativne i manje restriktivne mjere kojima bi se djelotvorno postigao isti rezultat, uzimajući u obzir potrebu zaštite javnog poretku, zaštite privatnosti i borbe protiv prijevarnih i obmanjujućih poslovnih praksi.

(36) Kombiniranjem podataka krajnjih korisnika iz različitih izvora ili prijavljivanjem korisnika na različite usluge koje pružaju nadzornici pristupa potonji stječu potencijalne prednosti u smislu prikupljanja podataka, čime se postavljaju prepreke za ulazak na tržiste. Kako bi se osiguralo da nadzornici pristupa na nepošten način ne narušavaju mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme, oni bi svojim krajnjim korisnicima trebali omogućiti da se slobodno odluče za takve poslovne prakse nudeći manje personaliziranu, ali jednakovrijednu alternativu te bez uvjetovanja osnovne usluge platforme ili njezinih određenih funkcija privolom krajnjeg korisnika u smislu članka 6. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2016/679. Time se ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo nadzornika pristupa da, podložno privoli krajnjeg korisnika u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2016/679, kombinira podatke ili prijavljuje korisnike na uslugu na temelju pravne osnove utvrđene u članku 6. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/679, uz iznimku članka 6. stavka 1. točaka (b) i (f) u vezi s obradom potrebnom za izvršenje ugovora ili u svrhu legitimnog interesa nadzornika pristupa, koji su izričito isključeni u tom kontekstu kako bi se izbjegla ta obveza. Manje personalizirana alternativa ne bi trebala biti različita ili lošije kvalitete u usporedbi s uslugom koja se nudi krajnjim korisnicima koji daju privolu za kombiniranje njihovih osobnih podataka, osim ako početna kvaliteta usluge koja se pruža ovisi upravo o kombinaciji takvih podataka. Osim toga, tom bi mogućnošću kombinacije podataka trebalo obuhvatiti sve moguće izvore osobnih podataka, uključujući vlastite osnovne usluge platforme i druge usluge koje nudi nadzornik pristupa, kao i usluge treće strane (ako se podaci prikupljaju, na primjer, s pomoću kolačića ili sličnih gumba na internetskim stranicama trećih strana). Kad nadzornik pristupa zatraži privolu, on bi trebao krajnjem korisniku proaktivno predstaviti rješenje koje je prilagođeno korisniku kako bi korisnik mogao dati, izmijeniti ili opozvati privolu na izričit, jasan i jednostavan način. Privolu bi trebalo dati jasnom potvrđnom radnjom kojom krajnji korisnik dobrovoljno, precizno, informirano i nedvosmisleno izražava suglasnost. U trenutku davanja privole korisnik bi trebao biti obaviješten da odbijanje može dovesti do manje personalizirane ponude, ali da će u suprotnom osnovna usluga platforme ostati nepromijenjena i da se nikakve funkcije neće ukinuti. Konačno, krajnjem korisniku trebalo bi ponuditi mogućnost davanja privole za te poslovne prakse na pojedinačnoj osnovi za svaku osnovnu uslugu platforme i druge usluge koje nudi nadzornik pristupa. Krajnji korisnici također bi trebali imati pravo naknadno povući svoju privolu ako su je prethodno dali.

- (37) Zbog svojeg položaja nadzornici pristupa mogu u određenim slučajevima ograničiti mogućnost poslovnih korisnika njihovih usluga internetskog posredovanja da nude svoju robu ili usluge krajnjim korisnicima pod povoljnijim uvjetima, uključujući cijenu, putem drugih usluga internetskog posredovanja. Takva ograničenja imaju znatan odvraćajući učinak na poslovne korisnike nadzornika pristupa u smislu njihove upotrebe alternativnih usluga internetskog posredovanja te ograničavaju mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja među platformama, čime se zauzvrat ograničava mogućnost izbora alternativnih kanala internetskog posredovanja za krajnje korisnike. Kako bi se osiguralo da poslovni korisnici usluga internetskog posredovanja nadzornika pristupa mogu slobodno birati alternativne usluge internetskog posredovanja i utvrditi različite uvjete pod kojima nude proizvode ili usluge krajnjim korisnicima, ne bi trebalo biti prihvatljivo da nadzornici pristupa ograničavaju mogućnost poslovnih korisnika da odluče odrediti različite komercijalne uvjete, uključujući cijenu. Takvo ograničenje trebalo bi se primjenjivati bilo koju mjeru s jednakovrijednim učinkom, kao što su na primjer povećane stope provizije ili uklanjanje ponuda poslovnih korisnika s popisa usluga koje se nude.
- (38) Kako bi se spriječilo daljnje jačanje njihove ovisnosti o osnovnim uslugama platforme nadzornika pristupa i kako bi se promicalo istodobno povezivanje na više platformi, poslovni korisnici tih nadzornika pristupa trebali bi moći slobodno odlučivati o promicanju i odabiru distribucijskog kanala koji smatraju najprimjerenijim za interakciju s krajnjim korisnicima s kojima je komercijalni odnos prethodno ustavljen putem osnovnih usluga platforme koje pruža nadzornik pristupa ili putem drugih kanala. S druge strane, i krajnji korisnici trebali bi moći slobodno birati ponude takvih poslovnih korisnika i sklapati ugovore s njima putem osnovnih usluga platforme nadzornika pristupa, prema potrebi, ili iz izravnog distribucijskog kanala poslovnog korisnika ili drugog neizravnog distribucijskog kanala koje bi takav poslovni korisnik mogao upotrebljavati. To bi se trebalo primjenjivati na promociju ponuda i sklanjanje ugovora između poslovnih korisnika i krajnjih korisnika.

- (38a) Mogućnost krajnjih korisnika da stječu sadržaj, preplate, značajke ili druge proizvode izvan osnovnih usluga platforme nadzornika pristupa ne bi trebala biti smanjena ni ograničena. Posebno bi trebalo izbjegavati da nadzornici pristupa krajnjim korisnicima ograničavaju pristup i upotrebu takvih usluga putem softverske aplikacije koja funkcioniра na njihovoj osnovnoj usluzi platforme. Primjerice, preplatnicima internetskog sadržaja kupljenog bez preuzimanja softverske aplikacije ili kupljenog u trgovini softverskih aplikacija ne bi trebao biti onemogućen pristup takvom internetskom sadržaju u softverskoj aplikaciji na osnovnoj usluzi platforme nadzornika pristupa samo zato što je kupljen izvan takve softverske aplikacije ili trgovine softverskih aplikacija.
- (39) Kako bi se zaštitilo pravedno komercijalno okružje i mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru, važno je zaštititi pravo poslovnih i krajnjih korisnika da bilo kojem relevantnom upravnom ili drugom javnom tijelu, uključujući nacionalne sudove, izraze zabrinutost u vezi s nepoštenim ponašanjem nadzornika pristupa. Na primjer, poslovni i krajnji korisnici mogu podnijeti pritužbu na različite vrste nepoštenih praksi, poput diskriminirajućih uvjeta pristupa, neopravdanog zatvaranja računa poslovnih korisnika ili nejasnih razloga za uklanjanje određenih proizvoda s popisa ponude. Svaka praksa kojom bi se na bilo koji način ograničavala ili otežavala takva mogućnost izražavanja zabrinutosti ili traženja dostupne pravne zaštite, na primjer putem klauzula o povjerljivosti u sporazumima ili drugim pisanim uvjetima, ili bi se nepotrebno otežavala određivanjem toga koje je korake potrebno prve poduzeti stoga bi trebala biti zabranjena. Time ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo poslovnih korisnika i nadzornika pristupa da u svojim sporazumima utvrde uvjete upotrebe, među ostalim upotrebe zakonitih mehanizama za rješavanje pritužbi, uključujući svaku upotrebu mehanizama za alternativno rješavanje sporova ili nadležnost određenih sudova u skladu s odgovarajućim pravom Unije i nacionalnim pravom. Time se ujedno ne bi trebala dovoditi u pitanje uloga nadzornika pristupa u borbi protiv nezakonitog sadržaja na internetu.

- (40) Usluge identifikacije i platne usluge od ključne su važnosti za poslovanje poslovnih korisnika jer im omogućuju ne samo optimizaciju usluga u mjeri dopuštenoj Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom 2002/58/EZ već im ulijeva povjerenje u internetske transakcije u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom. Nadzornici pristupa stoga ne bi smjeli upotrebljavati svoj položaj poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme kako bi zahtijevali od ovisnih poslovnih korisnika da uvrste bilo koje usluge identifikacije ili platne usluge koje pruža sam nadzornik pristupa u ponudu usluga ili proizvoda tih poslovnih korisnika krajnjim korisnicima.
- (41) Postupanje kojim se od poslovnih korisnika ili krajnjih korisnika zahtijeva da se pretplate na bilo koju drugu osnovnu uslugu platforme nadzornika pristupa ili da se registriraju s bilo kojom drugom osnovnom uslugom platforme nadzornika pristupa kao uvjet za pristup, prijavu ili registraciju za osnovnu uslugu platforme pruža nadzorniku pristupa sredstva za privlačenje i ovisnost novih poslovnih korisnika i krajnjih korisnika u pogledu njihovih osnovnih usluga platforme tako što se osigurava da poslovni korisnici ne mogu pristupiti jednoj osnovnoj usluzi platforme bez barem registracije ili otvaranja računa za potrebe primanja druge osnovne usluge platforme. Tim se postupanjem nadzornicima pristupa daje i potencijalna prednost u smislu prikupljanja podataka. Kao takvo, to postupanje može stvoriti prepreke ulasku na tržište.

(42) Uvjeti pod kojima nadzornici pristupa pružaju usluge internetskog oglašavanja poslovnim korisnicima, uključujući oglašivače i izdavače, često su netransparentni i nejasni. Ta je netransparentnost dijelom povezana s praksama nekoliko platformi, ali je i posljedica velike složenosti suvremenog programskog oglašavanja. Smatra se da je sektor postao netransparentniji nakon uvođenja novog zakonodavstva o privatnosti, a očekuje se da će postati još netransparentniji nakon najavljenog uklanjanja kolačića treće strane. To često dovodi do nedovoljne informiranosti oglašivača i izdavača o uvjetima usluga oglašavanja koje su kupili i smanjuje njihovu mogućnost da zamijene poduzeće alternativnim poduzećima koja pružaju usluge internetskog oglašavanja. Nadalje, troškovi internetskog oglašavanja vjerojatno će biti veći nego što bi bili u pravednjem i transparentnijem okružju platformi u kojem je moguće neograničeno tržišno natjecanje. Ti će se veći troškovi vjerojatno odraziti na cijenama koje krajnji korisnici plaćaju za mnoge svakodnevne proizvode i usluge koji se oslanjaju na upotrebu internetskog oglašavanja. Obvezama transparentnosti stoga bi trebalo zahtijevati od nadzornika pristupa da oglašivačima i izdavačima kojima pružaju usluge internetskog oglašavanja, u roku od mjesec dana nakon zahtjeva i u mjeri u kojoj je to moguće, daju informacije koje omogućuju objema stranama da razumiju cijenu koju plaćaju za svaku od različitih usluga oglašavanja koje se pružaju kao dio relevantnog lanca vrijednosti oglašavanja.

- (43) Nadzornik pristupa može u određenim okolnostima imati dvostruku ulogu poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme, pri čemu svojim poslovnim korisnicima pruža osnovnu uslugu platforme vjerojatno zajedno s pomoćnom uslugom, istodobno se natječući s istim tim poslovnim korisnicima u pružanju istih ili sličnih usluga ili proizvoda istim krajnjim korisnicima. U tim okolnostima nadzornik pristupa može iskoristiti svoju dvostruku ulogu za upotrebu podataka koje generiraju transakcije njegovih poslovnih korisnika na osnovnim uslugama platforme ili pomoćnim uslugama za potrebe vlastitih usluga putem kojih se nude usluge slične onima njegovih poslovnih korisnika. To može biti slučaj, na primjer, ako nadzornik pristupa pruža internetsko tržište ili trgovinu aplikacijama poslovnim korisnicima i istodobno nudi maloprodajne usluge putem interneta ili nudi usluge kao poduzeće koje pruža aplikacijski softver koji su konkurentni onima tih poslovnih korisnika. Kako bi se spriječilo da nadzornici pristupa na nepošten način profitiraju od svoje dvostrukе uloge, trebalo bi osigurati da ne upotrebljavaju agregirane ili neagregirane podatke, koji mogu uključivati anonimizirane i osobne podatke koji nisu javno dostupni za pružanje usluga sličnih onima koje nude njihovi poslovni korisnici. Ta bi se obveza trebala primjenjivati na nadzornika pristupa u cijelini, uključujući, ali ne ograničavajući se na njegovu poslovnu jedinicu koja se natječe s poslovnim korisnicima osnovne usluge platforme i pomoćnih usluga.
- (44) Isto tako, poslovni korisnici mogu kupiti usluge oglašavanja od poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme u svrhu isporuke robe i pružanja usluga krajnjim korisnicima. U tom slučaju može se dogoditi da se podaci ne generiraju na osnovnoj usluzi platforme, već ih poslovni korisnik daje osnovnoj usluzi platforme ili se oni generiraju tijekom njegove upotrebe dotične osnovne usluge platforme. U određenim slučajevima ta osnovna usluga platforme koja pruža oglašavanje može imati dvostruku ulogu, kao posrednik i kao poduzeće koje pruža usluge oglašavanja. U skladu s time obveza kojom se nadzorniku pristupa s dvostrukom ulogom zabranjuje upotreba podataka poslovnih korisnika trebala bi se primjenjivati na podatke koje je osnovna usluga platforme dobila od poduzeća u svrhu pružanja usluga oglašavanja povezanih s tom osnovnom uslugom platforme.

- (45) U vezi s uslugama računalstva u oblaku ta bi se obveza trebala proširiti na podatke koje daju ili generiraju poslovni korisnici nadzornika pristupa u kontekstu njihove upotrebe usluge računalstva u oblaku nadzornika pristupa ili putem njegove trgovine softverskih aplikacija kojom se krajnjim korisnicima usluga računalstva u oblaku omogućuje pristup softverskim aplikacijama. Ta obveza ne bi trebala utjecati na pravo nadzornika pristupa da upotrebljavaju agregirane podatke za pružanje pomoćnih usluga analitike podataka ako su usklađeni s Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom 2002/58/EZ, kao i relevantnim obvezama iz ove Uredbe koje se odnose na pomoćne usluge.
- (46) Nadzornik pristupa može upotrebljavati različita sredstva kako bi dao prednost vlastitim uslugama ili proizvodima ili onima treće strane u operativnom sustavu koji pruža ili u osnovi kontrolira, nauštrb istih ili sličnih usluga koje bi krajnji korisnici mogli dobiti putem trećih strana. To može, na primjer, biti slučaj ako je nadzornik pristupa prethodno instalirao određene softverske aplikacije ili usluge. Kako bi se krajnjim korisnicima omogućio izbor, nadzornici pristupa ne bi trebali omogućavati isključivo vlastite softverske aplikacije i ne bi trebali sprečavati krajnje korisnike da deinstaliraju bilo koje prethodno instalirane softverske aplikacije u operativnom sustavu koji pružaju ili u osnovi kontroliraju na vlastitoj osnovnoj usluzi platforme te tako daju prednost vlastitim softverskim aplikacijama ili softverskim aplikacijama treće strane.

- (47) Pravila koja nadzornici pristupa postavljaju za distribuciju softverskih aplikacija mogu u određenim okolnostima ograničiti sposobnost krajnjih korisnika da instaliraju i djelotvorno upotrebljavaju softverske aplikacije ili trgovine softverskih aplikacija treće strane u operativnim sustavima ili na hardveru relevantnog nadzornika pristupa i ograničiti sposobnost krajnjih korisnika da pristupaju tim softverskim aplikacijama ili trgovinama softverskih aplikacija izvan osnovnih usluga platforme tog nadzornika pristupa. Takva ograničenja mogu limitirati sposobnost programera softverskih aplikacija da upotrebljavaju alternativne distribucijske kanale i sposobnost krajnjih korisnika da biraju između različitih softverskih aplikacija iz različitih distribucijskih kanala i trebala bi biti zabranjena kao nepoštena ograničenja koja bi mogla smanjiti mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme. Kako bi osigurao da softverske aplikacije ili trgovine softverskih aplikacija treće strane ne ugrožavaju integritet hardvera ili operativnog sustava koje pruža nadzornik pristupa, dotični nadzornik pristupa može provesti nužne i razmjerne tehničke ili ugovorne mjere za postizanje tog cilja ako dokaže da su takve mjere nužne i opravdane te da ne postoje manje restriktivna sredstva za zaštitu integriteta hardvera ili operativnog sustava.
- (47a) Nadalje, kako bi se krajnjim korisnicima omogućilo da zaštite svoju sigurnost, nadzornika pristupa ne bi trebalo sprečavati u poduzimanju izričito nužnih i razmjernih tehničkih mjeru ako dokaže da su takve mjere nužne i opravdane te da ne postoje manje restriktivna sredstva za postizanje tog cilja. To može uključivati primjerene informacije povezane sa sigurnošću koje pružaju nadzornici pristupa i, u svrhu roditeljske kontrole, mogućnost da krajnji korisnici deaktiviraju i ponovno aktiviraju softverske aplikacije ili trgovine softverskih aplikacija treće strane.

- (48) Nadzornici pristupa često su vertikalno integrirani i krajnjim korisnicima nude određene proizvode ili usluge putem vlastitih osnovnih usluga platforme ili putem poslovnog korisnika nad kojim imaju kontrolu, što često dovodi do sukoba interesa. To može uključivati situaciju u kojoj nadzornik pristupa nudi vlastite usluge internetskog posredovanja putem internetske tražilice. Kada nude te proizvode ili usluge na osnovnoj usluzi platforme, nadzornici pristupa mogu rezervirati bolji položaj za vlastitu ponudu usluga internetskog posredovanja, usluga internetskih društvenih mreža ili usluga platformi za razmjenu videozapisa, u smislu rangiranja, za razliku od proizvoda trećih strana koje također posluju na toj osnovnoj usluzi platforme. To se može dogoditi, na primjer, s proizvodima ili uslugama, uključujući ostale osnovne usluge platforme, koji su rangirani u rezultatima koje priopćuju internetske tražilice ili koji su djelomično ili u cijelosti ugrađeni u rezultate internetskih tražilica, skupine rezultata povezanih s određenom temom koje se prikazuju zajedno s rezultatima internetske tražilice, koje određeni krajnji korisnici smatraju uslugom koja je odvojena od internetske tražilice ili joj je dodana ili je upotrebljavaju kao takvu. Ostali primjeri obuhvaćaju softverske aplikacije koje se distribuiraju putem trgovina softverskih aplikacija, ili proizvode ili usluge postavljene na istaknuto mjesto na prikazu vijesti na društvenoj mreži, ili proizvode ili usluge rangirane u rezultatima pretraživanja ili prikazane na internetskom tržištu. U tim okolnostima nadzornik pristupa ima dvostruku ulogu kao posrednik za treća poduzeća i kao poduzeće koje izravno pruža proizvode ili usluge nadzornika pristupa. Slijedom toga, ti nadzornici pristupa imaju sposobnost izravno narušavati mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja za te proizvode ili usluge na tim osnovnim uslugama platforme, nauštrb poslovnih korisnika koji nisu pod njihovom kontrolom.

- (49) U takvim se situacijama nadzornik pristupa ne bi trebao uključiti ni u koji oblik diferenciranog ili preferencijalnog tretmana u rangiranju na osnovnoj usluzi platforme, bilo pravnim, komercijalnim ili tehničkim sredstvima, u korist proizvoda ili usluga koje nudi sam ili putem poslovnog korisnika koji je pod njegovom kontrolom. Kako bi se osiguralo da je ta obveza djelotvorna, trebalo bi osigurati da uvjeti koji se primjenjuju na takvo rangiranje budu i općenito pravedni. Rangiranje bi u tom kontekstu trebalo obuhvaćati sve oblike relativne istaknutosti, uključujući prikaz, ocjenu, povezivanje ili glasovne rezultate. Kako bi se osiguralo da je ta obveza djelotvorna i da je se ne može izbjegići, trebala bi se primjenjivati i na svaku mjeru koja može imati jednakovrijedan učinak na diferencirani ili preferencijalni tretman u rangiranju. Smjernice donesene na temelju članka 5. Uredbe (EU) 2019/1150 isto tako trebale bi olakšati provedbu i izvršenje ove obvezе¹⁶.
- (50) Nadzornici pristupa ne bi smjeli ograničavati ni sprečavati slobodan izbor krajnjih korisnika tako da im tehnički ili na drugi način spriječe zamjenu softverske aplikacije ili usluge drugom ili preplatu na druge aplikacije ili usluge. Tako bi se većem broju poduzeća omogućilo da nude svoje usluge te u konačnici pružio veći izbor krajnjem korisniku. Nadzornici pristupa trebali bi osigurati slobodan izbor neovisno o tome jesu li proizvođači hardvera s pomoću kojeg se pristupa takvim softverskim aplikacijama ili uslugama i ne bi trebali stvarati umjetne tehničke ili druge prepreke zbog kojih bi takva zamjena bila nemoguća ili nedjelotvorna. Sama ponuda određenog proizvoda ili usluge potrošačima, među ostalim putem prethodno instaliranih aplikacija, i poboljšanje ponude krajnjim korisnicima, primjerice sniženje cijena ili veća kvaliteta, ne bi se smjeli smatrati zabranjenom preprekom zamjeni.

---

¹⁶ Obavijest Komisije: Smjernice o transparentnosti rangiranja u skladu s uredbom (EU) 2019/1150 Europskog parlamenta i Vijeća (SL C 424, 8.12.2020., str. 1.).

- (51) Nadzornici pristupa mogu ograničiti sposobnost krajnjih korisnika da pristupe internetskim sadržajima i uslugama, među ostalim softverskim aplikacijama. Stoga bi se trebala utvrditi pravila kojima se osigurava da postupanje nadzornika pristupa ne ugrožava prava krajnjih korisnika na pristup otvorenom internetu. Nadzornici pristupa mogu i tehnički ograničiti sposobnost krajnjih korisnika da djelotvorno zamijene poduzeće koje pruža usluge pristupa internetu drugim, osobito putem kontrole nad operativnim sustavima ili hardverom. Time se narušavaju ravnopravni uvjeti za usluge pristupa internetu i u konačnici šteti krajnjim korisnicima. Stoga bi trebalo osigurati da nadzornici pristupa neopravdano ne ograničavaju krajnje korisnike u odabiru poduzeća koje im pruža usluge pristupa internetu.
- (52) Nadzornici pristupa mogu imati i dvostruku ulogu kao programeri operativnih sustava i proizvođači uređaja, uključujući sve tehničke funkcije koje takav uređaj može imati. Na primjer, nadzornik pristupa koji je proizvođač uređaja može ograničiti pristup nekim funkcijama tog uređaja, poput tehnologije komunikacije bliskog polja i softvera koji se upotrebljava za upravljanje tom tehnologijom, a koji bi mogao biti potreban nadzorniku pristupa za djelotvorno pružanje pomoćnih usluga kao i bilo kojem potencijalnom trećem poduzeću koje pruža takve pomoćne usluge. Takav pristup može biti potreban i kod softverskih aplikacija povezanih s relevantnim pomoćnim uslugama kako bi se djelotvorno pružile slične funkcije poput onih koje nude nadzornici pristupa. Ako se takva dvostruka uloga primjenjuje tako da se alternativnim poduzećima koja pružaju pomoćne usluge ili softverske aplikacije onemogućuje da pod jednakim uvjetima pristupe istim značajkama operativnih sustava, hardvera ili softvera koje su dostupne nadzorniku pristupa ili koje on upotrebljava pri pružanju svih pomoćnih usluga, to bi moglo znatno ugroziti inovacije poduzeća koja pružaju takve pomoćne usluge kao i mogućnost izbora tih pomoćnih usluga za krajnje korisnike. Stoga bi nadzornici pristupa trebali biti obvezni osigurati pristup pod jednakim uvjetima istim značajkama operativnih sustava, hardvera ili softvera koje su im dostupne ili koje oni upotrebljavaju pri pružanju svih pomoćnih usluga, kao i njihovu operabilnost.

- (53) Uvjeti pod kojima nadzornici pristupa pružaju usluge internetskog oglašavanja poslovnim korisnicima, uključujući oglašivače i izdavače, često su netransparentni i nejasni. To često dovodi do manjka informacija za oglašivače i izdavače o učinku određenog oglasa. Kako bi se dodatno poboljšala pravednost, transparentnost i mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području usluga internetskog oglašavanja iz ove Uredbe, kao i onih koje su u potpunosti integrirane s drugim osnovnim uslugama platforme istog poduzeća, utvrđeni nadzornici pristupa trebali bi oglašivačima i izdavačima na njihov zahtjev pružiti besplatan pristup svojim alatima za mjerjenje uspješnosti i informacijama, među ostalim agregiranim podacima, potrebnima oglašivačima, agencijama za oglašavanje koje djeluju u ime poduzeća koje objavljuje oglas kao i izdavačima za potrebe djelotvornog provođenja vlastite neovisne provjere pružanja relevantnih usluga internetskog oglašavanja.
- (54) Nadzornici pristupa imaju koristi od pristupa velikim količinama podataka koje prikupljaju pružajući osnovne usluge platforme kao i druge digitalne usluge. Kako bi se osiguralo da nadzornici pristupa ograničavanjem zamjena ili istodobnog povezivanja na više platformi ne narušavaju mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme te inovacijski potencijal dinamičnog digitalnog sektora, krajnjim korisnicima trebalo bi, u svrhu prenosivosti podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, odobriti djelotvoran i izravan pristup podacima koje su pružili ili koji su generirani iz njihove aktivnosti na relevantnim osnovnim uslugama platforme nadzornika pristupa. Podatke bi trebalo zaprimiti u formatu u kojemu im krajnji korisnik ili relevantna treća strana kojima se prenose podaci mogu odmah i djelotvorno pristupiti te ih mogu upotrijebiti. Nadzornici pristupa također bi primjerenim tehničkim mjerama, kao što su aplikacijska programska sučelja, trebali osigurati da krajnji korisnici ili treće strane koje su ovlastili krajnji korisnici mogu prenositi podatke kontinuirano i u stvarnom vremenu. To bi trebalo vrijediti i za sve ostale podatke na različitim razinama agregiranja koji su možda potrebni da bi se djelotvorno omogućila takva prenosivost. Olakšavanje zamjene ili istodobnog povezivanja na više platformi trebalo bi zauzvrat dovesti do većeg izbora za krajnje korisnike te potaknuti nadzornike pristupa i poslovne korisnike na inovacije.

(55) Poslovni korisnici koji upotrebljavaju osnovne usluge platforme koje pružaju nadzornici pristupa i krajnji korisnici takvih poslovnih korisnika pružaju i generiraju velike količine podataka, uključujući podatke dobivene u kontekstu takve upotrebe. Kako bi se poslovnim korisnicima osigurao pristup relevantnim podacima koji su generirani na taj način, nadzornik pristupa na njihov bi zahtjev trebao omogućiti besplatan neometan pristup takvim podacima. Takav pristup trebao bi se dati i trećim stranama s kojima poslovni korisnik ima ugovor, a koje djeluju kao izvršitelji obrade tih podataka za poslovnog korisnika. Podaci koje pružaju ili generiraju dotični poslovni korisnici i krajnji korisnici tih poslovnih korisnika u kontekstu drugih usluga koje pruža dotični nadzornik pristupa mogu biti obuhvaćeni ako je to neraskidivo povezano s relevantnim zahtjevom. U tu svrhu nadzornik pristupa ne bi se trebao koristiti nikakvim ugovornim ni drugim ograničenjima kojima bi poslovnim korisnicima onemogućio pristup relevantnim podacima te bi trebao poslovnim korisnicima omogućiti da dobiju privolu svojih krajnjih korisnika za pristup tim podacima i njihov dohvati ako je takva privola potrebna na temelju Uredbe (EU) 2016/679 i Direktive 2002/58/EZ. Nadzornici pristupa trebali bi ujedno osigurati kontinuiran pristup u stvarnom vremenu tim podacima putem primjerenih tehničkih mjera, kao što je primjerice uspostavljanje visokokvalitetnih aplikacijskih programskih sučelja.

- (56) Vrijednost internetskih tražilica za njihove poslovne korisnike i krajnje korisnike raste kako se povećava ukupan broj takvih korisnika. Poduzeća koja pružaju internetske tražilice prikupljaju i pohranjuju agregirane skupove podataka koji sadržavaju informacije o tome što su korisnici tražili i kako su reagirali na rezultate koje su dobili. Poduzeća koja pružaju usluge internetske tražilice prikupljaju te podatke iz pretraživanja provedenih na vlastitoj usluzi internetske tražilice i, prema potrebi, pretraživanja provedenih na platformama njihovih komercijalnih partnera niže u lancu. Pristup nadzornika pristupa takvim podacima o rangiranju, upitima, klikovima i pregledima važna je prepreka ulasku na tržište i širenju, čime se narušava mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području usluga internetske tražilice. Nadzornici pristupa trebali bi stoga biti obvezni pod pravednim, razumnim i nediskriminirajućim uvjetima drugim poduzećima koja pružaju takve usluge osigurati pristup podacima o rangiranju, upitima, klikovima i pregledima u odnosu na besplatno i plaćeno pretraživanje koje su generirali potrošači na uslugama internetske tražilice, tako da ta treća poduzeća mogu optimizirati svoje usluge i natjecati se s relevantnim osnovnim uslugama platforme. Takav pristup trebao bi se dati i trećim stranama s kojima pružatelj internetske tražilice ima ugovor, a koje djeluju kao izvršitelji obrade tih podataka za tu internetsku tražilicu. Pri pružanju pristupa svojim podacima o pretraživanjima nadzornik pristupa trebao bi primjereno sredstvima, kao što je anonimizacija takvih osobnih podataka, osigurati zaštitu osobnih podataka krajnjih korisnika, među ostalim od mogućeg rizika ponovne identifikacije, bez znatnog smanjenja kvalitete ili korisnosti podataka. Relevantni su podaci anonimizirani ako su osobni podaci nepovratno izmijenjeni tako da se informacije ne odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi ili ako su osobni podaci anonimizirani tako da se identitet ispitanika ne može ili više ne može utvrditi.

- (57) Osobito nadzornici pristupa koji pružaju pristup trgovinama softverskih aplikacija služe kao važna točka pristupa za poslovne korisnike koji žele doći do krajnjih korisnika. S obzirom na neravnotežu u pregovaračkoj moći između tih nadzornika pristupa i poslovnih korisnika njihovih trgovina softverskih aplikacija, tim nadzornicima pristupa ne bi smjelo biti dopušteno nametanje općih uvjeta, uključujući uvjete u pogledu određivanja cijena, uvjete upotrebe podataka ili uvjete povezane s licenciranjem prava koja ima poslovni korisnik, koji bi bili nepošteni ili doveli do neopravdanog razlikovanja. Nametanje uvjeta obuhvaća eksplicitne i implicitne zahtjeve, bilo ugovorne ili činjenične prirode, uključujući, na primjer, internetsku tražilicu koja rezultate rangiranja uvjetuje prijenosom određenih prava ili podataka. Uvjeti u pogledu određivanja cijena ili drugi opći uvjeti pristupa trebali bi se smatrati nepoštenima ako zbog njih dolazi do neravnoteže u pogledu prava i obveza nametnutih poslovnim korisnicima ili se nadzorniku pristupa daje prednost koja je nerazmjerna usluzi koju pruža poslovnim korisnicima ili se poslovni korisnici koji pružaju iste ili slične usluge kao nadzornik pristupa stavljaju u nepovoljan položaj. Sljedeće referentne vrijednosti mogu poslužiti kao mjerilo za određivanje pravednosti općih uvjeta pristupa: cijene koje naplaćuju ili uvjeti koje za iste ili slične usluge postavljaju druga poduzeća koja pružaju trgovine softverskih aplikacija, cijene koje naplaćuje ili uvjeti koje poduzeće koje pružaju trgovinu softverskih aplikacija postavlja za različite povezane ili slične usluge ili za različite vrste krajnjih korisnika, cijene koje naplaćuje ili uvjeti koje poduzeće koje pruža trgovinu softverskih aplikacija postavlja za istu uslugu u različitim geografskim područjima, cijene koje naplaćuje ili uvjeti koje poduzeće koje pruža trgovinu softverskih aplikacija postavlja za istu uslugu koju nadzornik pristupa nudi sam sebi. Također bi trebalo smatrati nepoštenim ako su pristup usluzi ili kvaliteta i drugi uvjeti usluge uvjetovani prijenosom podataka ili dodjelom prava od strane poslovnog korisnika koji nisu povezani s pružanjem osnovne usluge platforme ili nisu nužni za njezino pružanje. Tom se obvezom ne bi se smjelo ostvariti pravo pristupa i ne bi se smjela dovoditi u pitanje sposobnost poduzeća koja pružaju trgovinu softverskih aplikacija da preuzmu potrebnu odgovornost u borbi protiv nezakonitih i neželjenih sadržaja kako je utvrđeno u Uredbi [Akt o digitalnim uslugama].

- (57a) Nadzornici pristupa mogu ograničiti sposobnost poslovnih korisnika i krajnjih korisnika da otkažu preplatu na osnovnu uslugu platforme na koju su se prethodno preplatili. Stoga bi trebalo utvrditi pravila kako bi se izbjeglo da nadzornici pristupa narušavaju pravo poslovnih korisnika i krajnjih korisnika da slobodno odabiru koju osnovnu uslugu platforme upotrebljavaju. Kako bi se zaštitio slobodan izbor poslovnih korisnika i krajnjih korisnika, nadzornik pristupa ne bi trebao moći poslovnim ili krajnjim korisnicima nepotrebno otežati ili komplikirati otkazivanje pretplate na osnovnu uslugu platforme. Nadzornici pristupa trebali bi osigurati da su uvjeti za otkazivanje ugovora uvijek razmijerni i da ih krajnji korisnici mogu ispuniti bez nepotrebnih poteškoća, primjerice u vezi s razlozima otkaza, otkaznim rokom ili oblikom takvog otkaza. Time se ne dovodi u pitanje nacionalno zakonodavstvo primjenjivo u skladu s pravom Unije kojim se utvrđuju prava i obveze u pogledu uvjeta otkazivanja osnovnih usluga platforme od strane krajnjih korisnika.

(58) Kako bi se osigurala djelotvornost obveza utvrđenih ovom Uredbom i istodobno zajamčilo da su te obveze ograničene na ono što je neophodno za osiguravanje mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja i suzbijanje štetnih učinaka nepoštenog ponašanja nadzornika pristupa, važno ih je jasno definirati i propisati kako bi se nadzorniku pristupa omogućilo da se u potpunosti s njima uskladi uz puno poštovanje primjenjivog prava, osobito Uredbe (EU) 2016/679 i Direktive 2002/58/EZ, zaštite potrošača, kibersigurnosti i sigurnosti proizvoda. Nadzornici pristupa trebali bi osigurati integriranu usklađenost s ovom Uredbom. Stoga bi nužne mjere trebale biti u najvećoj mogućoj mjeri i prema potrebi integrirane u tehnološka rješenja koja upotrebljavaju nadzornici pristupa. U određenim slučajevima može biti primjерено da Komisija, nakon dijaloga s dotičnim nadzornikom pristupa, dodatno precizira neke mjere koje bi nadzornik pristupa trebao donijeti kako bi se djelotvorno uskladio s onim obvezama koje su podložne dalnjem preciziranju. Takvo daljnje preciziranje osobito bi trebalo biti moguće ako na provedbu obveze koja je podložna dalnjem preciziranju mogu utjecati razlike u uslugama unutar jedne kategorije osnovnih usluga platforme. U tu svrhu trebala bi postojati mogućnost da nadzornik pristupa zatraži od Komisije da sudjeluje u regulatornom dijalogu u okviru kojeg Komisija može dodatno precizirati neke mjere koje bi dotični nadzornik pristupa trebao donijeti kako bi se djelotvorno uskladio s onim obvezama koje su podložne dalnjem preciziranju. Komisija bi trebala zadržati diskrecijsko pravo pri odlučivanju o tome bi li trebalo i kada osigurati daljnje preciziranje, uz istodobno poštovanje jednakog postupanja, proporcionalnosti i načela dobrog upravljanja. U tom bi pogledu Komisija trebala navesti glavne razloge na kojima se temelji njezina procjena, uključujući određivanje prioriteta izvršenja. Regulatorni dijalog ne bi se trebao upotrebljavati za narušavanje djelotvornosti ove Uredbe. Nadalje, regulatornim dijalogom ne dovodi se u pitanje ovlast Komisije da doneše odluku u kojoj se utvrđuje neusklađenost nadzornika pristupa s bilo kojom obvezom utvrđenom u ovoj Uredbi, uključujući mogućnost izricanja novčanih kazni ili periodičnih penala. Ta mogućnost regulatornog dijaloga trebala bi olakšati usklađenost nadzornika pristupa i ubrzati ispravnu provedbu Uredbe.

- (58a) U roku za usklađivanje sa svojim obvezama na temelju ove Uredbe utvrđeni nadzornici pristupa trebali bi u okviru obveznog izvješćivanja obavijestiti Komisiju o mjerama koje namjeravaju provesti ili koje su proveli kako bi osigurali djelotvornu usklađenost s tim obvezama, što bi Komisiji trebalo omogućiti da ispunji svoje dužnosti na temelju ove Uredbe. Usto bi se trebala javno objaviti jasna i razumljiva verzija takvih informacija koja nije povjerljiva, uzimajući pritom u obzir legitiman interes utvrđenih nadzornika pristupa u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. To bi objavljanje informacija koje nisu povjerljive trebalo omogućiti trećim stranama da provjere postupa li utvrđeni nadzornik u skladu s obvezama iz ove Uredbe. Takvim izvješćivanjem ne bi se trebale dovoditi u pitanje Komisijine mjere izvršenja. Komisija na internetu objavljuje izvješće koje nije povjerljivo, kao i sve druge javne informacije na temelju obveza u pogledu obavešćivanja iz ove Uredbe, kako bi se osigurala dostupnost takvih informacija na upotrebljiv i sveobuhvatan način, posebice za MSP-ove.
- (59) Kao dodatni element za osiguravanje proporcionalnosti, nadzornik pristupa trebao bi dobiti priliku da zatraži suspenziju, u mjeri u kojoj je to potrebno, određene obveze u iznimnim okolnostima koje su izvan njegove kontrole, kao što je na primjer nepredviđeni vanjski šok zbog kojeg je privremeno prestala potražnja znatnog dijela krajnjih korisnika za relevantnom osnovnom uslugom platforme, ako nadzornik pristupa dokaže da mu postupanje u skladu s određenom obvezom ugrožava gospodarsku izvedivost poslovanja u Uniji.

- (60) U iznimnim okolnostima opravdanima isključivo na osnovi javnog zdravlja ili javne sigurnosti, kako je utvrđeno u pravu Unije i kako je protumačio Sud, Komisija bi trebala moći odlučiti da se dotična obveza ne odnosi na određenu osnovnu uslugu platforme. Utjecaj na te javne interese može ukazivati na to da bi troškovi izvršenja određene obveze za društvo u cjelini u određenom iznimnom slučaju bili previsoki i time nerazmjerni. Regulatornim dijalogom namijenjenim olakšavanju usklađivanju s obvezama, s ograničenim mogućnostima suspenzije i izuzeća, trebala bi se osigurati proporcionalnost obveza iz ove Uredbe, a ne narušavati željeni *ex ante* učinci na pravednost i mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja.
- (60a) Nadzornici pristupa ne bi trebali moći izbjegavati usklađenost s ovom Uredbom. Stoga je važno zabraniti svaki oblik izbjegavanja od strane poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme ili nadzornika pristupa na osnovi ponašanja koje može biti ugovorne, komercijalne, tehničke ili bilo koje druge prirode. Na primjer, poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme ne bi trebalo provoditi umjetnu segmentaciju, podjelu, potpodjelu, fragmentaciju ili razdiobu te osnovne usluge platforme kako bi izbjeglo kvantitativne pragove utvrđene u ovoj Uredbi. Jednako tako, nadzornici pristupa ne bi se trebali ponašati na način kojim bi se narušila djelotvornost zabrana i obveza utvrđenih u ovoj Uredbi tako da, među ostalim, primjenjuju bhevioralne tehnike, uključujući primjerice tamne obrasce ili dizajn sučelja.

- (61) Interesi zaštite podataka i privatnosti krajnjih korisnika relevantni su za svaku procjenu potencijalnih negativnih učinaka opažene prakse nadzornika pristupa za prikupljanje i akumulaciju velikih količina podataka od krajnjih korisnika. Osiguravanje odgovarajuće razine transparentnosti praksi izrade profila koje primjenjuju nadzornici pristupa, uključujući, ali ne ograničavajući se na izradu profila u smislu članka 4. stavka 4. Uredbe (EU) 2016/679, olakšava mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme tako što se vrši vanjski pritisak na nadzornike pristupa da spriječe da izrada detaljnih profila potrošača postane standard industrije s obzirom na to da potencijalni novi subjekti ili *start-up* trgovačka društva ne mogu pristupiti podacima u jednakoj mjeri, jednakost detaljno i u sličnom opsegu. Povećana transparentnost trebala bi drugim poduzećima koja pružaju osnovne usluge platforme omogućiti da se više istaknu zahvaljujući primjeni vrhunskih mogućnosti za jamčenje privatnosti. Kako bi se osigurala minimalna razina djelotvornosti te obveze transparentnosti, nadzornici pristupa trebali bi dati barem opis osnove na kojoj se vrši izrada profila te pritom navesti upotrebljavaju li se osobni podaci i podaci dobiveni iz korisničke aktivnosti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, primjenjenu obradu, svrhu za koju se profil priprema i na kraju upotrebljava, trajanje izrade profila, utjecaj takve izrade profila na usluge nadzornika pristupa i mjere poduzete kako bi se krajnjim korisnicima djelotvorno omogućilo da budu svjesni relevantne upotrebe takve izrade profila, kao i mjere kojima se traži njihova privola ili im se omogućuje da odbiju dati ili povuku privolu.
- (62) Kako bi se osiguralo potpuno i trajno postizanje ciljeva ove Uredbe, Komisija bi trebala moći procijeniti bi li za poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme trebalo utvrditi status nadzornika pristupa iako ono ne doseže kvantitativne pragove utvrđene u ovoj Uredbi; opravdava li sustavna neusklađenost nadzornika pristupa izricanje dodatnih korektivnih mera i bi li trebalo preispitati popis obveza koje se odnose na prakse nadzornika pristupa te utvrditi dodatne prakse koje su na sličan način nepoštene i ograničavaju mogućnost tržišnog natjecanja na digitalnim tržištima. Takva bi se procjena trebala temeljiti na istraživanjima tržišta koja će se provoditi u primjerenom vremenskom okviru, uz upotrebu jasnih postupaka i rokova kako bi se poduprli *ex ante* učinci ove Uredbe na mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja i pravednost u digitalnom sektoru te osigurala potrebna razina pravne sigurnosti.

- (63) Nakon istraživanja tržišta moglo bi se utvrditi da poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme ispunjava sve opće kvalitativne kriterije da se utvrdi kao nadzornik pristupa. Tada bi u načelu ono trebalo postupati u skladu sa svim relevantnim obvezama utvrđenima ovom Uredbom. Međutim, za nadzornike pristupa za koje je Komisija utvrdila da će u bliskoj budućnosti vjerojatno steći čvrst i trajan položaj, Komisija bi trebala uvesti samo one obveze koje su nužne i primjerene kako bi se spriječilo da dotični nadzornik pristupa stekne čvrst i trajan položaj u području svojeg poslovanja. U vezi s takvim nadzornicima pristupa u nastajanju Komisija bi trebala uzeti u obzir da je taj status u načelu privremen te bi stoga u određenom trenutku trebalo odlučiti bi li takvo poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme trebalo podlijegati cijelom nizu obveza koje se primjenjuju na nadzornike pristupa jer je steklo čvrst i trajan položaj ili bi trebalo ukinuti sve prethodno uvedene obveze jer uvjeti za utvrđivanje tog statusa u konačnici nisu ispunjeni.

(64) Komisija bi trebala istražiti i procijeniti jesu li dodatne mjere praćenja poslovanja ili, prema potrebi, strukturne mjere opravdane, kako bi se osiguralo da nadzornik pristupa ne može ugroziti ciljeve ove Uredbe sustavnom neusklađenošću s jednom od obveza utvrđenih u ovoj Uredbi ili više njih, čime je dodatno ojačao svoj položaj nadzornika pristupa. To bi bio slučaj ako Komisija protiv nadzornika pristupa donese najmanje tri odluke o neusklađenosti koje se mogu odnositi na tri različite osnovne usluge platforme i različite obveze utvrđene u ovoj Uredbi i ako se prisutnost nadzornika pristupa na unutarnjem tržištu dodatno poveća te se dalnjim povećanjem broja poslovnih korisnika i krajnjih korisnika dodatno poveća njihova gospodarska ovisnost o osnovnim uslugama platforme nadzornika pristupa i ako nadzornik pristupa ima koristi od dodatnog učvršćivanja svojeg položaja. Komisija bi stoga u takvim slučajevima trebala imati ovlast za izricanje bilo koje korektivne mjere, bilo mjere praćenja poslovanja ili strukturne mjere, uzimajući pritom u obzir načelo proporcionalnosti. Strukturne mjere, poput pravnog, funkcionalnog ili strukturnog razdvajanja, uključujući prodaju poduzeća ili njegovih dijelova, trebale bi se izreći samo ako ne postoji jednak djetelvorna mjera praćenja poslovanja ili ako bi bilo koja jednak djetelvorna mjera praćenja poslovanja dotično poduzeće opteretila više nego ta struktura mjera. Promjene strukture poduzeća u odnosu na onu kakva je bila prije nego što je utvrđena sustavna neusklađenost bile bi razmjerne samo ako postoji znatan rizik da ta sustavna neusklađenost proizlazi iz same strukture dotičnog poduzeća.

- (65) Usluge i prakse u području osnovnih usluga platforme i tržišta na koja se one odnose mogu se brzo i u znatnoj mjeri promijeniti. Kako bi se osiguralo da ova Uredba bude uvijek ažurirana te da pruži djelotvoran i sveobuhvatan regulatorni odgovor na probleme koje uzrokuju nadzornici pristupa, važno je osigurati redovito preispitivanje popisa osnovnih usluga platforme kao i obveza predviđenih u ovoj Uredbi. To je osobito važno kako bi se osiguralo da se otkrije ponašanje koje može ograničiti mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme ili koje je nepošteno. Iako je zbog dinamične i promjenjive prirode digitalnog sektora važno redovito provoditi preispitivanje, sva preispitivanja trebala bi se provesti u razumnom i primjerenom roku kako bi se osigurala pravna sigurnost u pogledu regulatornih uvjeta. Istraživanja tržišta trebala bi ujedno osigurati da Komisija ima čvrstu dokaznu osnovu na temelju koje može procijeniti bi li trebalo predložiti izmjenu ove Uredbe kako bi se preispitali, proširili ili dodatno razradili popisi osnovnih usluga platforme. Njima bi trebalo osigurati i da Komisija ima čvrstu dokaznu osnovu na temelju koje može procijeniti bi li trebala predložiti izmjenu obveza utvrđenih u ovoj Uredbi ili bi trebala donijeti delegirani akt kojim se te obveze ažuriraju.
- (65a) Komisija bi u pogledu postupanja nadzornika pristupa koje nije obuhvaćeno obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi trebala imati mogućnost pokrenuti istraživanje tržišta u vezi s novim uslugama i novim praksama u svrhu utvrđivanja treba li obveze iz ove Uredbe dopuniti delegiranim aktom koji je obuhvaćen područjem primjene utvrđenim Uredbom za takve delegirane akte ili predstavljanjem prijedloga za izmjenu ove Uredbe, primjerice radi dodavanja dodatnih osnovnih usluga platforme u područje primjene Uredbe. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da Komisija, u primjerenim slučajevima, pokrene postupak na temelju članka 101. ili 102. UFEU-a. Taj bi se postupak trebao provesti u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1/2003¹⁷. U hitnim slučajevima zbog rizika od ozbiljne i nepopravljive štete za tržišno natjecanje, Komisija bi trebala razmotriti donošenje privremenih mjera u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 1/2003.

¹⁷

Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 Vijeća od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora (SL L 14.1.2003., str. 1.).

- (66) Ako se nadzornici pristupa ponašaju nepošteno ili ograničavaju mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme koje su već utvrđene ovom Uredbom, ali to ponašanje nije izričito obuhvaćeno obvezama, Komisija bi trebala moći ažurirati ovu Uredbu putem delegiranih akata. Takva ažuriranja putem delegiranog akta trebala bi podlijegati istom standardu istraživanja i stoga uslijediti nakon istraživanja tržišta. Komisija bi trebala primijeniti i unaprijed definirani standard za utvrđivanje takvih ponašanja. Tim bi pravnim standardom trebalo osigurati da su vrste obveza koje se za nadzornike pristupa u bilo kojem trenutku mogu uvesti na temelju ove Uredbe dovoljno predvidljive.
- (67) Ako tijekom postupka u vezi s neusklađenošću ili istrage sustavne neusklađenosti nadzornik pristupa Komisiji ponudi da će preuzeti obveze, Komisija bi trebala moći donijeti odluku kojom će te obveze postati obvezujuće za dotičnog nadzornika pristupa ako utvrdi da se njima osigurava djelotvorna usklađenost s obvezama iz ove Uredbe. Tom bi se odlukom ujedno trebalo utvrditi da više nema razloga za djelovanje Komisije.
- (68) Kako bi se osigurala djelotvorna provedba i usklađenost s ovom Uredbom, Komisija bi trebala imati opsežne istražne i izvršne ovlasti kako bi mogla istraživati, izvršavati i pratiti pravila utvrđena u ovoj Uredbi te istodobno osiguravati poštovanje temeljnih prava na saslušanje i uvid u spis u kontekstu postupka izvršenja. Komisija bi trebala raspolagati tim istražnim ovlastima i za potrebe provedbe istraživanja tržišta u svrhu ažuriranja i preispitivanja ove Uredbe.
- (69) Komisija bi trebala biti ovlaštena zahtijevati diljem Unije informacije koje su neophodne za potrebe ove Uredbe. Komisija bi posebno trebala imati pristup svim relevantnim dokumentima, podacima, bazama podataka, algoritmima i informacijama potrebnima za pokretanje i provođenje istraga te za praćenje usklađenosti s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi, bez obzira na to tko posjeduje dotične dokumente, podatke ili informacije te neovisno o njihovu obliku ili formatu, mediju za pohranu ili mjestu na kojem su pohranjeni.

- (70) Komisija bi trebala moći od poduzeća ili udruženja poduzeća izravno zatražiti da dostave sve relevantne dokaze, podatke i informacije. Osim toga, Komisija bi za potrebe ove Uredbe trebala moći zatražiti sve relevantne informacije od nadležnih tijela u državi članici ili od bilo koje fizičke ili pravne osobe. Kada postupaju u skladu s odlukom Komisije, poduzeća su dužna odgovoriti na činjenična pitanja i dostaviti dokumente.
- (71) Komisija bi ujedno trebala imati ovlast provoditi inspekcije u prostorima svih poduzeća ili udruženja poduzeća i ispitati sve osobe koje bi mogle posjedovati korisne informacije te zabilježiti dane izjave.
- (71a) Privremene mjere mogu biti važan instrument kojim se tijekom istrage osigurava da se povredom koja je predmet istrage ne nanese ozbiljna i nepopravljiva šteta za poslovne ili krajnje korisnike nadzornika pristupa. Taj je instrument važan kako bi se izbjegle promjene koje bi bilo vrlo teško ispraviti odlukom koju bi na kraju postupka donijela Komisija. Komisija bi stoga trebala imati ovlast za izricanje privremenih mjer odlukom u kontekstu postupka pokrenutog u cilju mogućeg donošenja odluke o neusklađenosti. Ta bi se ovlast trebala primjenjivati u slučajevima u kojima je Komisija utvrdila *prima facie* povredu obveza od strane nadzornika pristupa i ako postoji rizik nanošenja ozbiljne i nepopravljive štete za poslovne ili krajnje korisnike nadzornika pristupa. Odluka o izricanju privremenih mjer trebala bi biti valjana samo tijekom određenog razdoblja, odnosno do zaključenja postupka koji vodi Komisija ili tijekom utvrđenog razdoblja koje se može produljiti ako je to nužno i primjereni.
- (72) Komisija bi trebala moći poduzeti djelovanje potrebno za praćenje djelotvorne provedbe i usklađenosti s obvezama utvrđenima u ovoj Uredbi. Takve bi mjere trebale uključivati sposobnost Komisije da imenuje neovisne vanjske stručnjake, kao što su revizori koji će joj pomoći u tom procesu, među ostalim i prema potrebi, iz nadležnih tijela država članica, kao što su tijela za zaštitu podataka ili potrošača.

- (72a) Za dosljedno, djelotvorno i komplementarno izvršenje dostupnih pravnih instrumenata koji se primjenjuju na nadzornike pristupa potrebne su suradnja i koordinacija između Komisije i nacionalnih tijela u okviru njihovih nadležnosti. Komisija i države članice trebale bi suradivati i koordinirati svoja djelovanja potrebna za izvršenje dostupnih pravnih instrumenata koji se primjenjuju na nadzornike pristupa u smislu ove Uredbe i poštovati načelo lojalne suradnje utvrđeno u članku 4. UFEU-a. Potpora koju pružaju nadležna tijela država članica može uključivati pružanje Komisiji svih potrebnih informacija koje posjeduju ili, na zahtjev, pomoći u izvršavanju njezinih ovlasti kako bi izvršila dužnosti koje su joj dodijeljene ovom Uredbom.
- (72b) Komisija je jedino tijelo ovlašteno za izvršenje ove Uredbe. Kako bi pružile potporu Komisiji, države članice mogu ovlastiti nadležna tijela koja provode pravila o tržišnom natjecanju za provedbu istražnih mjera u vezi s mogućim povredama obveza nadzornika pristupa, među ostalim obveza koje podliježu dalnjem preciziranju, na temelju ove Uredbe. To osobito može biti relevantno za slučajeve u kojima od samog početka nije moguće utvrditi mogu li se ponašanjem nadzornika pristupa prekršiti ova Uredba, pravila o tržišnom natjecanju koja je nadležno tijelo ovlašteno provoditi ili oboje. Nadležno tijelo koje provodi pravila o tržišnom natjecanju trebalo bi moći izvestiti Komisiju o svojim nalazima u vezi s mogućim povredama obveza nadzornika pristupa, među ostalim obveza koje podliježu dalnjem preciziranju, na temelju ove Uredbe, kako bi Komisija pokrenula postupak za istragu neusklađenosti s odredbama utvrđenima u ovoj Uredbi. Komisija ima puno diskrecijsko pravo odlučivati o pokretanju tog postupka. Kako bi se izbjeglo preklapanje istraga na temelju ove Uredbe, dotično nadležno tijelo trebalo bi obavijestiti Komisiju prije poduzimanja prve istražne mjere u vezi s mogućom povredom ove Uredbe.

- (72c) Kako bi se osigurala usklađena primjena i izvršenje ove Uredbe, važno je osigurati da nacionalna tijela, uključujući nacionalne sudove, imaju sve potrebne informacije kako bi osigurala da njihove odluke nisu u suprotnosti s odlukom koju je Komisija donijela na temelju ove Uredbe. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da nacionalni sudovi zatraže prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a.
- (73) Usklađenost s obvezama uvedenima na temelju ove Uredbe trebala bi biti izvršiva putem novčanih kazni i periodičnih penala. U tu svrhu trebalo bi utvrditi i primjerene razine novčanih kazni i periodičnih penala za neusklađenost s obvezama i kršenje postupovnih pravila, podložno primjerenum rokovima zastare.
- (74) Kako bi se osigurala djelotvorna naplata novčanih kazni koje su izrečene udruženjima poduzeća za povrede koje su počinila, potrebno je utvrditi uvjete pod kojima Komisija može zahtijevati naplatu novčane kazne od članova udruženja ako udruženje nije solventno.
- (75) U kontekstu postupka koji se provodi na temelju ove Uredbe dotičnim poduzećima trebalo bi dodijeliti pravo da ih Komisija sasluša, a donesene odluke trebaju se objaviti široj javnosti. Pri osiguravanju prava na dobru upravu i prava na obranu dotičnih poduzeća, osobito prava na uvid u spis i prava na saslušanje, neophodno je zaštititi povjerljive informacije. Nadalje, uz poštovanje povjerljivosti informacija, Komisija bi trebala osigurati da se sve informacije na koje se poziva za potrebe odluke otkriju u mjeri u kojoj je to potrebno da adresat može razumjeti činjenice i razmatranja na temelju kojih je donesena odluka. Također je potrebno osigurati da se Komisija koristi samo informacijama prikupljenima za potrebe ove Uredbe. Nапослјетку, под одређеним uvjetima нека се poslovna dokumentacija, попут кореспонденције између одвјетника и njihovih klijenата, може сматрати повјерљивом ако су испunjени relevantni uvjeti.

- (75a) Sve odluke koje Komisija donosi na temelju ove Uredbe podliježu preispitivanju Suda u skladu s UFEU-om. U skladu s njegovim člankom 261. Sud bi trebao imati neograničenu nadležnost u vezi s novčanim kaznama i periodičnim penalima.
- (76) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu članaka 1., 3., 6., 7., 8., 9., 9.a, 12., 13., 15., 16., 17., 22., 23., 25. i 30. provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo *izvršavati* u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸.
- (76a) Postupak ispitivanja trebao bi se primjenjivati za donošenje provedbenog akta o praktičnim aranžmanima za suradnju i koordinaciju između Komisije i država članica. Savjetodavni postupak trebao bi se primjenjivati za preostale provedbene akte predviđene ovom Uredbom. To je opravdano činjenicom da se ti preostali provedbeni akti odnose na praktične aspekte postupaka utvrđenih u ovoj Uredbi, kao što su oblik, sadržaj i druge pojedinosti različitih postupovnih koraka, te na praktične aranžmane različitih postupovnih koraka, poput, primjerice, produljenja postupovnih rokova ili prava na saslušanje. Savjetodavni postupak primijenit će se i za pojedinačne odluke donesene na temelju ove Uredbe.

---

¹⁸ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (76b) Komisija može izraditi smjernice kako bi pružila dodatne upute u vezi s različitim postupovnim aspektima ove Uredbe ili kako bi pomogla poduzećima koja pružaju osnovne usluge platforme u provedbi obveza na temelju ove Uredbe. Takve se upute mogu posebice temeljiti na iskustvu koje Komisija stekne praćenjem usklađenosti s ovom Uredbom. Izdavanje smjernica na temelju ove Uredbe u nadležnosti je i isključivo diskrečijsko pravo Komisije te se ono ne bi trebalo smatrati sastavnim elementom za osiguravanje usklađenosti dotičnih poduzeća ili udruženja poduzeća s obvezama na temelju ove Uredbe.
- (77) Savjetodavni odbor osnovan u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 trebao bi također donositi mišljenja o određenim pojedinačnim odlukama Komisije donešenima na temelju ove Uredbe. Isključivo je pravo država članica da odluče tko će ih zastupati u savjetodavnom odboru, podložno usklađenosti s Uredbom (EU) br. 182/2011.

(77a) Kako bi se u cijeloj Uniji osigurala pravedna tržišta s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru na kojima djeluju nadzornici pristupa, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom metodologije koja je navedena u Prilogu ovoj Uredbi i koja se upotrebljava za utvrđivanje toga jesu li dosegnuti kvantitativni pragovi u pogledu aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika u cilju utvrđivanja statusa nadzornika pristupa, u vezi s dalnjim preciziranjem dodatnih elemenata metodologije koji nisu obuhvaćeni tim prilogom, a koji omogućuju utvrditi jesu li dosegnuti kvantitativni pragovi u pogledu utvrđivanja statusa nadzornika pristupa, i u vezi s nadopunom postojećih obveza utvrđenih u ovoj Uredbi ako je Komisija na osnovi istraživanja tržišta utvrdila da je potrebno ažurirati obveze koje se odnose na prakse kojima se ograničava mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme ili na prakse koje su nepoštene, a ažuriranje koje se razmatra obuhvaćeno je područjem primjene utvrđenim Uredbom za takve delegirane akte. Posebno je važno da Komisija provede primjerena savjetovanja u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstитucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica, a njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

---

¹⁹ Međuinstитucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1.).

- (78) Komisija bi ovu Uredbu trebala periodično evaluirati i pomno pratiti njezine učinke na mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja i pravednost trgovinskih odnosa u ekonomiji internetskih platformi, osobito kako bi se utvrdilo jesu li potrebne izmjene s obzirom na relevantni tehnološki razvoj ili kretanja na tržištu. Ta bi evaluacija trebala uključivati redovito preispitivanje popisa osnovnih usluga platforme i obveza koje se odnose na nadzornike pristupa te izvršenje tih obveza kako bi se u cijeloj Uniji osigurala pravedna digitalna tržišta s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja. Kako bi se dobio širok uvid u razvoj tog sektora, u evaluaciji bi se trebala uzeti u obzir iskustva država članica i relevantnih dionika. Komisija u tom pogledu može razmotriti i mišljenja i izvješća koja joj je podnijela Promatračnica ekonomije internetskih platformi, koja je prvi put uspostavljena Odlukom Komisije C(2018)2393 od 26. travnja 2018. Nakon evaluacije Komisija bi trebala poduzeti primjerene mjere. Komisija bi kao cilj pri provođenju procjena i preispitivanja praksi i obveza predviđenih u ovoj Uredbi trebala održavati visoku razinu zaštite i poštovanja zajedničkih prava i vrijednosti EU-a, posebno jednakosti i nediskriminacije.
- (79) Cilj je ove Uredbe općenito osigurati pravedan digitalni sektor s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja, a osobito takve osnovne usluge platforme, radi promicanja inovacija, visokokvalitetnih digitalnih proizvoda i usluga te pravednih i konkurentnih cijena, kao i visoku kvalitetu i veći izbor za krajnje korisnike u digitalnom sektoru. Taj cilj ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog poslovnog modela i poslovanja nadzornika pristupa te opsega i učinaka njihova poslovanja on može u potpunosti ostvariti samo na razini Unije. Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (79a) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 10. veljače 2021.²⁰

---

²⁰ SL C 147, 26.4.2021., str. 4.

(79b) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, osobito u njezinim člancima 16., 47. i 50. U skladu s time ovu bi Uredbu trebalo tumačiti i primjenjivati s obzirom na ta prava i načela,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.

Predmet, područje primjene i definicije

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Cilj je ove Uredbe doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta utvrđivanjem usklađenih pravila kojima se u cijeloj Uniji osiguravaju pravedna tržišta s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja u digitalnom sektoru na kojima djeluju nadzornici pristupa.
2. Ova se Uredba primjenjuje na osnovne usluge platforme koje nadzornici pristupa pružaju ili nude poslovnim korisnicima s poslovnim nastanom u Uniji ili krajnjim korisnicima koji imaju poslovni nastan ili se nalaze u Uniji, bez obzira na mjesto poslovnog nastana ili boravišta nadzornika pristupa i bez obzira na pravo koje se inače primjenjuje na pružanje usluge.
3. Ova se Uredba ne odnosi na tržišta:
  - (a) povezana s električnim komunikacijskim mrežama kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća²¹;

---

²¹ Direktiva (EU) 2018/1972 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o Europskom zakoniku električnih komunikacija (preinaka) (SL L 321, 17.12.2018., str. 36.).

- (b) povezana s elektroničkim komunikacijskim uslugama kako su definirane u članku 2. točki 4. Direktive (EU) 2018/1972, osim onih koje se odnose na interpersonalne komunikacijske usluge kako su definirane u članku 2. točki 7. te direktive.
4. U pogledu interpersonalnih komunikacijskih usluga ovom se Uredbom ne dovode u pitanje ovlasti i odgovornosti dodijeljene nacionalnim regulatornim i drugim nadležnim tijelima na temelju članka 61. Direktive (EU) 2018/1972.
5. Države članice za nadzornike pristupa ne uvode dodatne obveze na temelju zakona i drugih propisa u svrhu osiguravanja pravednih tržišta s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja. Ništa u ovoj Uredbi ne sprečava države članice da, u vezi s pitanjima koja nisu obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe, poduzećima, među ostalim poduzećima koja pružaju osnovne usluge platforme, uvedu obveze koje su u skladu s pravom Unije ako te obveze nisu povezane s činjenicom da relevantna poduzeća imaju status nadzornika pristupa u smislu ove Uredbe.
6. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje primjena članaka 101. i 102. UFEU-a. Njome se ujedno ne dovode u pitanje primjena nacionalnih pravila o tržišnom natjecanju kojima se zabranjuju protutržišni sporazumi, odluke udruženja poduzeća, usklađena djelovanja i zlouporaba dominantnog položaja; nacionalnih pravila o tržišnom natjecanju kojima se zabranjuju drugi oblici jednostranog postupanja u mjeri u kojoj se primjenjuju na poduzeća koja nisu nadzornici pristupa ili predstavljaju uvođenje dodatnih obveza nadzornicima pristupa; kao i Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004²² te nacionalnih pravila o kontroli spajanja poduzeća.
7. Komisija i države članice surađuju i koordiniraju svoje mjere izvršenja na temelju načela i pravila utvrđenih u članku 32.a.

---

²² Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str. 1.).

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „nadzornik pristupa” znači poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme utvrđeno na temelju članka 3.;
2. „osnovna usluga platforme” znači jedno od sljedećeg:
  - (a) usluge internetskog posredovanja;
  - (b) internetske tražilice;
  - (c) usluge internetskih društvenih mreža;
  - (d) usluge platformi za razmjenu videozapisa;
  - (e) brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge;
  - (f) operativni sustavi;
  - (g) usluge računalstva u oblaku;
  - (h) usluge oglašavanja, uključujući oglašivačke mreže, burze oglasa i sve druge usluge posredovanja u oglašavanju, a pruža ih poduzeće koje pruža bilo koju od osnovnih usluga platforme navedenih u točkama od (a) do (g);
3. „usluga informacijskog društva” znači svaka usluga u smislu članka 1. stavka 1. točke (b) Direktive (EU) 2015/1535;
4. „digitalni sektor” znači sektor proizvoda i usluga koji se pružaju putem ili s pomoću usluga informacijskog društva;

5. „usluge internetskog posredovanja” znači usluge kako su definirane u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2019/1150;
6. „internetska tražilica” znači digitalna usluga kako je definirana u članku 2. točki 5. Uredbe (EU) 2019/1150;
7. „usluga internetskih društvenih mreža” znači platforma koja krajnjim korisnicima omogućuje da se povežu, dijele i otkrivaju sadržaj te međusobno komuniciraju na više uređaja, a posebno putem razgovora, objava, videozapisa i preporuka;
8. „usluga platformi za razmjenu videozapisa” znači usluga kako je definirana u članku 1. stavku 1. točki (aa) Direktive (EU) 2010/13²³;
9. „brojevno neovisna interpersonalna komunikacijska usluga” znači usluga kako je definirana u članku 2. točki 7. Direktive (EU) 2018/1972;
10. „operativni sustav” znači sistemske softver koji kontrolira osnovne funkcije hardvera ili softvera i omogućuje rad softverskih aplikacija na njemu;
11. „usluge računalstva u oblaku” znači digitalne usluge kako su definirane u članku 4. točki 19. Direktive (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴;
12. „trgovine softverskih aplikacija” znači vrsta usluga internetskog posredovanja u kojima su softverske aplikacije glavni proizvod ili usluga u vezi s kojima se posreduje;
13. „softverska aplikacija” znači svaki digitalni proizvod ili usluga koji rade na operativnom sustavu;

---

²³ Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.).

²⁴ Direktiva (EU) 2016/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o mjerama za visoku zajedničku razinu sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava širom Unije (SL L 194, 19.7.2016., str. 1.).

14. „pomoćna usluga” znači usluge koje se pružaju u kontekstu ili zajedno s osnovnim uslugama platforme, uključujući platne usluge kako su definirane u članku 4. točki 3. Direktive (EU) 2015/2366 i tehničke usluge koje podupiru pružanje platnih usluga kako su definirane u članku 3. točki (j) Direktive (EU) 2015/2366, usluge provođenja narudžbe, identifikacije ili oglašavanja;
15. „usluga identifikacije” znači vrsta pomoćnih usluga koja omogućuje bilo koju vrstu provjere identiteta krajnjih korisnika ili poslovnih korisnika, bez obzira na tehnologiju koja se primjenjuje;
16. „krajnji korisnik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja se koristi osnovnim uslugama platforme, osim poslovnog korisnika;
17. „poslovni korisnik” znači svaka fizička ili pravna osoba koja djeluje u trgovackom ili profesionalnom svojstvu i koristi se osnovnim uslugama platforme za potrebe ili tijekom isporuke robe ili pružanja usluga krajnjim korisnicima;
18. „rangiranje” znači relativna vidljivost dana robi ili uslugama ponuđenima putem usluga internetskog posredovanja ili usluga internetskih društvenih mreža i usluga platformi za razmjenu videozapisa ili relevantnost dana rezultatima pretraživanja putem internetskih tražilica, kako je poduzeća koja pružaju usluge internetskog posredovanja odnosno poduzeća koja pružaju internetske tražilice predstavljaju, organiziraju ili o njoj informiraju, neovisno o tehnološkim sredstvima koja se upotrebljavaju za takvo predstavljanje, organiziranje ili informiranje;
19. „podaci” znači svaki digitalni prikaz akata, činjenica ili informacija i svaka kompilacija tih akata, činjenica ili informacija, među ostalim u obliku zvučnog, vizualnog ili audiovizualnog zapisa;
20. „osobni podaci” znači svi podaci kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679;
21. „neosobni podaci” znači podaci koji nisu osobni podaci kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679;

22. „poduzeće” znači sva povezana poduzeća koja čine grupu pod izravnom ili neizravnom kontrolom jednog poduzeća i koja se bave gospodarskom djelatnošću, bez obzira na njihov pravni status i način na koji se financiraju;
23. „kontrola” znači mogućnost prevladavajućeg utjecaja na poduzeće kako se tumači u članku 3. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 139/2004;
24. „prihod” znači iznos koji je poduzeće ostvarilo kako je definirano u članku 5. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 139/2004;
25. „izrada profila” znači izrada profila kako je definirana u članku 4. točki 4. Uredbe (EU) 2016/679;
26. „privola” znači privola kako je definirana u članku 4. točki 11. Uredbe (EU) 2016/679;
27. „nacionalni sud” znači sud države članice u smislu članka 267. UFEU-a.

Poglavlje II.

Nadzornici pristupa

Članak 3.

Utvrđivanje statusa nadzornika pristupa

1. Za poduzeće se utvrđuje status nadzornika pristupa ako:
  - (a) ima znatan utjecaj na unutarnje tržište;
  - (b) pruža osnovnu uslugu platforme koja služi kao važna točka pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika; i
  - (c) ima čvrst i trajan položaj u području svojeg poslovanja ili se može predvidjeti da će takav položaj imati u bliskoj budućnosti.

2. Pretpostavlja se da poduzeće zadovoljava:

- (a) zahtjev iz stavka 1. točke (a) ako ostvaruje godišnji prihod na razini EGP-a jednak ili veći od 6,5 milijardi EUR tijekom svake od posljednje tri finansijske godine ili ako je njegova prosječna tržišna kapitalizacija ili jednakovrijedna fer tržišna vrijednost iznosila najmanje 65 milijardi EUR u posljednjoj finansijskoj godini te ako pruža istu osnovnu uslugu platforme u najmanje trima državama članicama;
- (b) zahtjev iz stavka 1. točke (b) ako pruža osnovnu uslugu platforme koja ima 45 milijuna ili više mjesečno aktivnih krajnjih korisnika koji imaju poslovni nastan ili se nalaze u Uniji te 10 000 ili više godišnje aktivnih poslovnih korisnika koji imaju poslovni nastan u Uniji u posljednjoj finansijskoj godini. Mjesečno aktivni krajnji korisnici i godišnje aktivni poslovni korisnici utvrđuju se i izračunavaju uzimajući u obzir metodologiju utvrđenu u Prilogu ovoj Uredbi, a za potrebe ove točke mjesečno aktivni krajnji korisnici odnose se na prosječni broj mjesečno aktivnih krajnjih korisnika tijekom najvećeg dijela posljednje finansijske godine;
- (c) zahtjev iz stavka 1. točke (c) ako su pragovi iz točke (b) dosegnuti u svakoj od posljednjih triju finansijskih godina.

3. Ako poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme dosegne sve pragove iz stavka 2., o tome obavješćuje Komisiju u roku od dva mjeseca nakon što se ti pragovi dosegnu i dostavlja joj relevantne informacije u vezi s kvantitativnim pragovima utvrđenima u stavku 2. Ta obavijest uključuje relevantne informacije u vezi s kvantitativnim pragovima utvrđenima u stavku 2. za svaku od osnovnih usluga platforme poduzeća koje doseže pragove iz stavka 2. točke (b).

Ako Komisija smatra da poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme doseže sve pragove iz stavka 2., ali nije dostavilo tražene informacije na temelju prvog podstavka ovog stavka, Komisija na temelju članka 19. zahtijeva od tog poduzeća da dostavi relevantne informacije u vezi s kvantitativnim pragovima utvrđenima u stavku 2. u roku od deset radnih dana. Ako poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme ne postupa u skladu sa zahtjevom Komisije na temelju članka 19., to ne sprečava Komisiju da za dotično poduzeće utvrdi status nadzornika pristupa na osnovi bilo kojih drugih informacija dostupnih Komisiji. Ako poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme postupa u skladu sa zahtjevom, Komisija primjenjuje postupak utvrđen u stavku 4.

4. Komisija bez nepotrebne odgode i najkasnije 45 radnih dana nakon primitka cjelovitih informacija iz stavka 3. za poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme koje doseže sve pragove iz stavka 2. utvrđuje status nadzornika pristupa, osim ako to poduzeće svojoj obavijesti priloži dovoljno potkrijepljene argumente kako bi dokazalo da u okolnostima u kojima se pruža relevantna osnovna usluga platforme iznimno ne ispunjava zahtjeve iz stavka 1. iako doseže sve pragove iz stavka 2.

Ako poduzeće predstavi dovoljno potkrijepljene argumente kojima dokazuje da iznimno ne ispunjava zahtjeve iz stavka 1. iako doseže sve pragove iz stavka 2., Komisija za poduzeće utvrđuje status nadzornika pristupa, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 15. stavku 3., ako zaključi da poduzeće nije uspjelo dokazati da relevantna osnovna usluga platforme koju pruža ne ispunjava zahtjeve iz stavka 1.

Ako poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme koje doseže kvantitativne pragove iz stavka 2., ali je predstavilo, u skladu s ovim stavkom, dovoljno potkrijepljene argumente da ne ispunjava kriterije iz stavka 1., na značajan način ne postupa u skladu s Komisijinim istražnim mjerama u svrhu procjene njegovih argumenata te čak ni nakon opomene da u razumnom roku postupi u skladu s mjerama i dostavi opažanja, Komisija ima pravo to poduzeće utvrditi kao nadzornika pristupa.

5. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 37. kako bi dopunila ovu Uredbu dodatnim preciziranjem metodologije kojom se utvrđuje jesu li dosegnuti kvantitativni pragovi iz stavka 2. te tu metodologiju redovito, prema potrebi, prilagođavati tržišnom i tehnološkom razvoju.
- 5.a Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 37. radi redovite prilagodbe metodologije za izračun broja mjesečno aktivnih krajnjih korisnika i godišnje aktivnih poslovnih korisnika iz Priloga ovoj Uredbi s obzirom na tehnološki i drugi razvoj osnovnih usluga platforme.
6. Komisija može svako poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme koje ispunjava svaki od zahtjeva iz stavka 1., ali ne doseže svaki prag iz stavka 2., utvrditi kao nadzornika pristupa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 15.

U tu svrhu Komisija uzima u obzir neke ili sve sljedeće elemente, u mjeri u kojoj je to relevantno za poduzeće koje se razmatra:

- (a) veličinu, uključujući prihod i tržišnu kapitalizaciju, poslovanje i položaj poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme;
- (b) broj poslovnih korisnika koji se koriste osnovnom uslugom platforme kako bi došli do krajnjih korisnika i broj krajnjih korisnika;

- (c) mrežne učinke i prednosti koje se ostvaruju na temelju podataka, posebno u vezi s pristupom poduzeća osobnim i neosobnim podacima te prikupljanjem tih podataka ili analitičkim sposobnostima;
- (d) učinke razmjera i opsega od kojih poduzeće ima koristi, među ostalim s obzirom na podatke;
- (e) ovisnost poslovnog korisnika ili krajnjeg korisnika, uključujući troškove zamjene i pristranost u ponašanju, čime se smanjuje mogućnost poslovnih korisnika i krajnjih korisnika da zamijene poduzeće ili se istodobno povezuju na više platformi;
- (f) konglomeratnu korporativnu strukturu ili vertikalnu integraciju poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme, na primjer omogućavanje unakrsnog subvencioniranja ili kombiniranje podataka iz različitih izvora;
- (g) ostala strukturna obilježja poslovanja ili usluga.

Komisija pri procjeni uzima u obzir predvidivi razvoj tih elemenata.

Ako poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme koje ne doseže kvantitativne pragove iz stavka 2. na značajan način ne postupa u skladu s Komisijinim istražnim mjerama te čak ni nakon opomene da u razumnom roku postupi u skladu s mjerama i dostavi opažanja, Komisija ima pravo na temelju dostupnih činjenica za poduzeće utvrditi status nadzornika pristupa.

7. Za svako poduzeće za koje je utvrđen status nadzornika pristupa na temelju stavka 4. ili stavka 6. Komisija u odluci o utvrđivanju statusa navodi relevantne osnovne usluge platforme koje se pružaju u okviru istog poduzeća i koje pojedinačno služe kao važna točka pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika iz stavka 1. točke (b).
8. Nadzornik pristupa usklađuje se s obvezama utvrđenima u člancima 5. i 6. u roku od šest mjeseci nakon što je osnovna usluga platforme uvrštena u odluku o utvrđivanju statusa na temelju stavka 7. ovog članka.

Članak 4.

Preispitivanje statusa nadzornika pristupa

1. Komisija može na zahtjev ili na vlastitu inicijativu u bilo kojem trenutku ponovno razmotriti, izmijeniti ili staviti izvan snage odluku donesenu na temelju članka 3. zbog jednog od sljedećih razloga:
  - (a) ako se činjenično stanje na kojem se temeljila odluka bitno promijenilo;
  - (b) ako se odluka temeljila na nepotpunim, netočnim ili obmanjujućim informacijama.
2. Komisija redovito, a najmanje svake četiri godine, preispituje ispunjavaju li utvrđeni nadzornici pristupa i dalje zahtjeve iz članka 3. stavka 1. ili ispunjavaju li nova poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme te zahtjeve. U redovitom preispitivanju razmatra se i je li potrebno prilagoditi popis osnovnih usluga platforme nadzornika pristupa koje pojedinačno služe kao važna točka pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika, kako je navedeno u članku 3. stavku 1. točki (b).

Ako Komisija na osnovi preispitivanja na temelju prvog podstavka utvrdi da su se promijenile činjenice na kojima se temeljilo utvrđivanje statusa poduzeća koja pružaju osnovne usluge platforme kao nadzornika pristupa, ona donosi odluku, u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2., kojom potvrđuje, mijenja ili stavlja izvan snage svoju prethodnu odluku o utvrđivanju statusa poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme kao nadzornika pristupa.

3. Komisija stalno objavljuje i ažurira popis nadzornika pristupa i popis osnovnih usluga platforme u vezi s kojima ti nadzornici pristupa moraju biti usklađeni s obvezama iz članaka 5. i 6.

Poglavlje III.

Prakse nadzornika pristupa kojima se ograničava mogućnost tržišnog natjecanja ili koje su nepoštene

Članak 5.

Obveze nadzornika pristupa

U odnosu na svaku od svojih osnovnih usluga platforme koje su utvrđene u odluci o utvrđivanju njegova statusa na temelju članka 3. stavka 7. nadzornik pristupa:

- (a) ne kombinira osobne podatke dobivene pružanjem bilo koje od tih osnovnih usluga platforme s osobnim podacima dobivenima iz bilo koje dodatne osnovne usluge platforme ili iz dodatnih usluga koje nadzornik pristupa nudi ili s osobnim podacima dobivenima iz usluga trećih strana te ne prijavljuje krajnje korisnike na druge usluge nadzornika pristupa radi kombiniranja osobnih podataka, osim ako je krajnjem korisniku pružena određena mogućnost izbora i ako je dao privolu u smislu članka 6. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2016/679. Ako je to primjenjivo, nadzornik pristupa može se osloniti i na pravnu osnovu iz članka 6. stavka 1. točaka (c), (d) i (e) Uredbe (EU) 2016/679;
- (b) poslovnim korisnicima omogućuje da krajnjim korisnicima nude iste proizvode ili usluge putem usluga internetskog posredovanja trećih strana po cijenama ili pod uvjetima koji se razlikuju od onih koji se nude putem usluga internetskog posredovanja nadzornika pristupa, osobito pod povoljnijim uvjetima;
- (c) poslovnim korisnicima omogućuje da informiraju o ponudama i promoviraju ih, među ostalim pod različitim uvjetima, krajnjim korisnicima koje su stekli putem osnovne usluge platforme ili putem drugih kanala te da sklapaju ugovore s tim krajnjim korisnicima bez obzira na to koriste li se u tu svrhu osnovnim uslugama platforme nadzornika pristupa ili ne;

- (ca) krajnjim korisnicima omogućuje pristup sadržaju, pretplatama, značajkama ili drugim proizvodima i njihovu upotrebu putem osnovnih usluga platforme nadzornika pristupa, ako su te stavke krajnji korisnici stekli od relevantnog poslovnog korisnika, pritom se ne koristeći osnovnim uslugama platforme nadzornika pristupa;
- d) suzdržava se od sprečavanja ili ograničavanja poslovnih korisnika i krajnjih korisnika da ističu bilo koje pitanje njegove neusklađenosti s relevantnim pravom Unije ili nacionalnim pravom pred bilo kojim relevantnim javnim tijelom, uključujući nacionalne sudove, u vezi s bilo kojom njegovom praksom. Time se ne dovodi u pitanje pravo poslovnih korisnika i nadzornika pristupa da u svojim ugovorima utvrde uvjete upotrebe zakonitih mehanizama za rješavanje pritužbi;
- (e) suzdržava se od toga da od poslovnih korisnika ili krajnjih korisnika zahtijeva da se koriste uslugom identifikacije ili platnom uslugom koju pruža nadzornik pristupa, a u slučaju poslovnih korisnika, da tu uslugu nude ili osiguraju interoperabilnost s njom, u kontekstu usluga koje nude poslovni korisnici koji se koriste njegovim osnovnim uslugama platforme;
- (f) suzdržava se od toga da od poslovnih korisnika ili krajnjih korisnika zahtijeva da se preplate ili registriraju na bilo koje dodatne osnovne usluge platforme koje su utvrđene na temelju članka 3. ili dosežu pragove iz članka 3. stavka 2. točke (b) kao uvjet za pristup bilo kojoj od njegovih osnovnih usluga platforme utvrđenih na temelju tog članka, prijavu ili registraciju na nju;
- (g) oglašivačima i izdavačima kojima pruža usluge oglašavanja na njihov zahtjev, besplatno i u roku od mjesec dana od podnošenja zahtjeva daje informacije o cijeni koju plaćaju oglašivač i izdavač, kao i o iznosu ili naknadi koja se plaća izdavaču za objavljinje određenog oglasa i za svaku relevantnu uslugu oglašavanja koju pruža nadzornik pristupa.

Članak 6.

Obveze nadzornika pristupa podložne dodatnom preciziranju na temelju članka 7.

1. U odnosu na svaku od svojih osnovnih usluga platforme koje su utvrđene u odluci o utvrđivanju njegova statusa na temelju članka 3. stavka 7. nadzornik pristupa:
  - (a) pri tržišnom natjecanju s poslovnim korisnicima, suzdržava se od upotrebe svih podataka koji nisu javno dostupni, a koji su generirani u kontekstu upotrebe relevantnih osnovnih usluga platforme ili pomoćnih usluga od strane tih poslovnih korisnika, uključujući krajnje korisnike tih poslovnih korisnika, njegovih osnovnih usluga platforme ili pomoćnih usluga ili onih koje pružaju ti poslovni korisnici njegovih osnovnih usluga platforme ili pomoćnih usluga ili krajnji korisnici tih poslovnih korisnika;
  - (b) krajnjim korisnicima dopušta i tehnički im omogućuje da u bilo kojoj fazi jednostavno deinstaliraju sve softverske aplikacije na operativnom sustavu koji nadzornik pristupa pruža ili učinkovito kontrolira kao i bilo koju softversku aplikaciju koju je instalirao krajnji korisnik te da promijene zadane postavke u operativnom sustavu kojima se krajnji korisnici usmjeravaju ili upućuju na proizvode ili usluge koje nudi nadzornik pristupa, ne dovodeći u pitanje mogućnost da nadzornik pristupa ograniči takvu deinstalaciju u odnosu na softverske aplikacije koje su ključne za funkcioniranje operativnog sustava ili uređaja i koje treće strane tehnički ne mogu samostalno ponuditi;

- (c) dopušta i tehnički omogućuje instalaciju te učinkovitu upotrebu i interoperabilnost softverskih aplikacija treće strane ili trgovina softverskih aplikacija koje upotrebljavaju operativne sustave tog nadzornika pristupa ili su interoperabilne s tim sustavima i omogućava da se tim softverskim aplikacijama ili trgovinama softverskih aplikacija može pristupiti sredstvima koja nisu relevantne osnovne usluge platforme tog nadzornika pristupa. Nadzornika pristupa ne sprečava se u donošenju mjera, ako su one izričito nužne i razmjerne, kojima osigurava da softverske aplikacije treće strane ili trgovine softverskih aplikacija ne ugrožavaju cjelovitost hardvera ili operativnog sustava koje pruža nadzornik pristupa, pod uvjetom da je nadzornik pristupa propisno opravdao takve razmjerne mjere. Nadalje, nadzornika pristupa ne sprečava se u donošenju mjera, ako su one izričito nužne i razmjerne, kojima se krajnjim korisnicima omogućuje zaštita sigurnosti u odnosu na softverske aplikacije ili trgovine softverskih aplikacija treće strane;
- (d) suzdržava se od toga da pri postupku rangiranja daje prednost vlastitim uslugama i proizvodima u odnosu na slične usluge ili proizvode treće strane te mora primjenjivati pravedne i nediskriminirajuće uvjete za takvo rangiranje;
- (e) suzdržava se od tehničkog ili bilo kakvog drugog ograničavanja mogućnosti krajnjih korisnika da jedne softverske aplikacije i usluge zamijene drugima i preplate se na njih putem operativnog sustava nadzornika pristupa, uključujući i odabir usluge pristupa internetu za krajnje korisnike;

- (f) poslovnim korisnicima i poduzećima koja pružaju pomoćne usluge omogućava pristup istom operativnom sustavu, hardverskim ili softverskim značajkama koje su dostupne nadzorniku pristupa ili koje upotrebljava pri pružanju bilo koje pomoćne usluge te interoperabilnost sa svim navedenim. U tim slučajevima uvjeti pristupa i interoperabilnosti moraju biti pravedni, razumni i nediskriminirajući. Nadzornik pristupa ne pogoršava uvjete ni kvalitetu pristupa i interoperabilnosti koji se pružaju poslovnim korisnicima ili poduzećima koja pružaju pomoćne usluge. Nadzornika pristupa ne sprečava se u donošenju mjera, ako su one izričito nužne i razmjerne, kojima se osigurava da pomoćne usluge treće strane ne ugrožavaju cjelovitost operativnog sustava, hardverskih ili softverskih značajki koje pruža nadzornik pristupa, pod uvjetom da je nadzornik pristupa propisno opravdao takve razmjerne mjere;
- (g) oglašivačima i izdavačima ili trećim stranama koje su oglašivači i izdavači ovlastili, na njihov zahtjev i besplatno, omogućava pristup svojim alatima za mjerjenje uspješnosti i informacijama koje su potrebne oglašivačima i izdavačima za provođenje vlastite neovisne provjere oglasnog prostora, među ostalim agregiranim podacima;
- (h) krajnjim korisnicima ili trećim stranama koje je ovlastio krajnji korisnik, na njihov zahtjev i besplatno, osigurava učinkovitu prenosivost podataka generiranih njihovom aktivnošću u kontekstu upotrebe relevantnih osnovnih usluga platforme te osobito pruža besplatne alate za olakšavanje djelotvornog ostvarivanja takve prenosivosti podataka, u skladu s Uredbom (EU) 2016/679, među ostalim pružanjem kontinuiranog pristupa u stvarnom vremenu;

- i. poslovnim korisnicima ili trećim stranama koje je poslovni korisnik ovlastio, na njihov zahtjev i besplatno, pruža djelotvoran, visokokvalitetan, kontinuiran pristup u stvarnom vremenu agregiranim ili neaggregiranim podacima, među ostalim osobnim podacima, koje su ti poslovni korisnici i krajnji korisnici dali ili generirali u kontekstu upotrebe relevantnih osnovnih usluga platforme ili pomoćnih usluga pri upotrebi proizvoda ili usluga koje pružaju ti poslovni korisnici, kao i upotrebu tih podataka; omogućuje pristup osobnim podacima i njihovu upotrebu samo ako su podaci izravno povezani s upotrebotom koju je ostvario krajnji korisnik u vezi s proizvodima ili uslugama koje relevantni poslovni korisnik nudi putem relevantne osnovne usluge platforme i kada se krajnji korisnik odluči za takvo dijeljenje uz davanje privole;
  - (j) svakom trećem poduzeću koje pruža internetske tražilice na njegov zahtjev daje pod pravednim, razumnim i nediskriminirajućim uvjetima pristup podacima o rangiranju, upitima, klikovima i pregledima u vezi s besplatnim i plaćenim pretraživanjem koje generiraju krajnji korisnici na internetskim tražilicama nadzornika pristupa, pod uvjetom da su podaci o upitima, klikovima i pregledima koji predstavljaju osobne podatke u anonimiziranom obliku;
  - (k) primjenjuje poštene, razumne i nediskriminirajuće opće uvjete pristupa poslovnih korisnika svojoj trgovini softverskih aplikacija utvrđenoj na temelju članka 3. ove Uredbe.
  - (l) suzdržava se od nerazmjernih uvjeta otkazivanja osnovne usluge platforme i osigurava da se takvi uvjeti otkaza mogu ostvariti bez nepotrebnih poteškoća.
2. Za potrebe stavka 1. točke (a) podaci koji nisu javno dostupni uključuju sve agregirane i neaggregirane podatke koje generiraju poslovni korisnici koji se mogu izvesti iz ili prikupiti putem komercijalnih aktivnosti poslovnih korisnika ili njihovih klijenata koje se odvijaju putem osnovne usluge platforme nadzornika pristupa.

3. Komisija prema potrebi može donijeti delegirani akt na temelju članka 10. kako bi proširila jednu obvezu ili više njih iz stavka 1. na druge osnovne usluge platforme navedene u članku 2. točki 2.

Članak 7.

Usklađenost s obvezama nadzornika pristupa

1. Nadzornik pristupa osigurava i dokazuje usklađenost s obvezama utvrđenima u člancima 5. i 6. Mjerama koje provodi nadzornik pristupa kako bi osigurao usklađenost s obvezama iz članka 5. i 6. mora se učinkovito ostvarivati cilj relevantne obveze. Nadzornik pristupa osigurava da se te mјere provode u skladu s primjenjivim pravom, osobito Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom 2002/58/EZ, te sa zakonodavstvom u području kibersigurnosti, zaštiti potrošača i sigurnosti proizvoda.
2. Komisija može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev nadzornika pristupa na temelju stavka 3., pokrenuti postupak na temelju članka 18. i, odlukom donesenom u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2., odrediti mјere koje dotični nadzornik pristupa mora provesti kako bi se učinkovito uskladio s obvezama utvrđenima u članku 6. te, u slučaju izbjegavanja obveza na temelju članka 11. stavka 4., s obvezama utvrđenima u člancima 5. i 6. Komisija takvu odluku donosi na temelju ovog stavka u roku od šest mjeseci od pokretanja postupka na temelju članka 18.
3. Nadzornik pristupa može zatražiti da Komisija sudjeluje u dijalogu kako bi utvrdila jesu li mјere koje nadzornik pristupa namjerava provesti ili ih je proveo kako bi osigurao usklađenost s člankom 6. djelotvorne za ostvarivanje cilja relevantne obveze u konkretnim okolnostima koje vrijede za nadzornika pristupa.

Komisija ima diskrecijsko pravo odlučiti hoće li sudjelovati u takvom dijalogu poštujući jednakost postupanja, proporcionalnost i načelo dobre uprave.

Nadzornik pristupa svojem zahtjevu prilaže obrazloženi podnesak kako bi posebno objasnio zašto su mjere koje namjerava provesti ili ih je proveo djelotvorne za ostvarivanje cilja relevantne obveze u konkretnim okolnostima.

4. Tijekom postupka iz stavka 2. Komisija može odlučiti pozvati zainteresirane treće strane da dostave svoja opažanja u vezi s mjerama koje provodi nadzornik.
5. Stavcima 2. i 3. ovog članka ne dovode se u pitanje ovlasti Komisije na temelju članaka 25., 26. i 27.
6. S ciljem donošenja odluke na temelju stavka 2. Komisija dostavlja svoje preliminarne nalaze u roku od tri mjeseca od pokretanja postupka. U preliminarnim nalazima Komisija objašnjava mјere koje razmatra poduzeti ili za koje smatra da bi ih dotični nadzornik pristupa trebao poduzeti kako bi se djelotvorno odgovorilo na preliminarne nalaze. Zainteresirane treće strane mogu biti pozvane da dostave primjedbe na glavne elemente preliminarnih nalaza u roku koji odredi Komisija.
7. Pri određivanju mјera iz stavka 2. Komisija osigurava da su mјere djelotvorne za postizanje ciljeva relevantne obveze i razmјerne s obzirom na posebne okolnosti koje vrijede za nadzornika pristupa i relevantnu uslugu.
8. U svrhu utvrđivanja obveza na temelju članka 6. stavka 1. točaka (j) i (k) Komisija procjenjuje i uspostavlja li se namjeravanim ili provedenim mjerama ravnoteža između prava i obveza poslovnih korisnika te da samim mjerama ne daje prednost nadzorniku pristupa koja je nerazmjerna usluzi koju nadzornik pristupa pruža poslovnim korisnicima.

Članak 8.

Suspenzija

1. Komisija može, djelujući na temelju obrazloženog zahtjeva nadzornika pristupa, iznimno, u cijelosti ili djelomično suspendirati određenu obvezu utvrđenu u člancima 5. i 6. za osnovnu uslugu platforme utvrđenu na temelju članka 3. stavka 7. odlukom donesenom u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2., ako nadzornik pristupa dokaže da bi se usklađivanjem s tom određenom obvezom zbog izvanrednih okolnosti izvan njegove kontrole ugrozila njegova gospodarska izvedivost poslovanja u Uniji, te samo u mjeri i trajanju potrebnima za otklanjanje takve prijetnje navedenoj izvedivosti. U svojoj odluci o suspenziji Komisija može odrediti intervale kraće od jedne godine u kojima se odluka preispituje u skladu sa stavkom 2. Komisija nastoji donijeti odluku o suspenziji bez odgode, a najkasnije tri mjeseca nakon primitka potpunog obrazloženog zahtjeva.
2. Ako se odobri suspenzija na temelju stavka 1., Komisija najmanje svake godine preispituje svoju odluku o suspenziji. Nakon takvog preispitivanja Komisija u cijelosti ili djelomično ukida suspenziju ili donosi odluku da su uvjeti iz stavka 1. i dalje ispunjeni.
3. U hitnim slučajevima Komisija može, djelujući na temelju obrazloženog zahtjeva nadzornika pristupa, privremeno suspendirati primjenu relevantne obveze na jednu pojedinačnu osnovnu uslugu platforme ili više njih i prije donošenja odluke na temelju stavka 1.

Pri procjeni zahtjeva Komisija posebno uzima u obzir učinak usklađenosti s određenom obvezom na gospodarsku izvedivost poslovanja nadzornika pristupa u Uniji kao i na treće strane. Suspenzija može biti podložna uvjetima i obvezama koje će Komisija definirati kako bi se osigurala pravedna ravnoteža između tih interesa i ciljeva ove Uredbe. Takav se zahtjev može podnijeti i odobriti u bilo kojem trenutku do procjene Komisije na temelju stavka 1.

Članak 9.

Izuzimanje na temelju javnog zdravlja ili javne sigurnosti

1. Komisija može, na temelju obrazloženog zahtjeva nadzornika pristupa ili na vlastitu inicijativu, odlukom donesenom u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2., nadzornika pristupa u cijelosti ili djelomično izuzeti od određene obveze utvrđene u člancima 5. i 6. koja se odnosi na pojedinu osnovnu uslugu platforme utvrđenu na temelju članka 3. stavka 7., ako je takvo izuzeće opravdano razlozima iz stavka 2. ovog članka. Komisija donosi odluku o izuzeću bez odgode i najkasnije tri mjeseca nakon primitka potpunog obrazloženog zahtjeva.
  - 1.a Ako je izuzeće odobreno na temelju stavka 1., Komisija preispituje svoju odluku o izuzeću ako osnova za izuzeće više ne postoji ili najmanje jednom godišnje. Nakon takvog preispitivanja Komisija u cijelosti ili djelomično ukida izuzeće ili donosi odluku da su uvjeti iz stavka 1. i dalje ispunjeni.
2. Izuzeće na temelju stavka 1. može se odobriti samo na osnovi:
  - (b) javnog zdravlja;
  - (c) javne sigurnosti.
3. U hitnim slučajevima Komisija može, djelujući na temelju obrazloženog zahtjeva nadzornika pristupa ili na vlastitu inicijativu, privremeno suspendirati primjenu relevantne obveze na jednu pojedinačnu osnovnu uslugu platforme ili više njih i prije donošenja odluke na temelju stavka 1.

Pri procjeni zahtjeva Komisija posebno uzima u obzir učinak usklađenosti s određenom obvezom na razloge iz stavka 2. te učinke na dotičnog nadzornika pristupa i treće strane. Suspenzija može biti podložna uvjetima i obvezama koje će Komisija definirati kako bi se osigurala pravedna ravnoteža između ciljeva koji se nastoje ostvariti na osnovi iz stavka 2. i ciljeva ove Uredbe. Takav se zahtjev može podnijeti i odobriti u bilo kojem trenutku do procjene Komisije na temelju stavka 1.

Članak 9.a

Izvješćivanje

1. U roku od šest mjeseci od utvrđivanja njegova statusa na temelju članka 3. i primjenom članka 3. stavka 8., nadzornik pristupa dostavlja Komisiji izvješće u kojem se detaljno i transparentno opisuju mjere koje je proveo kako bi se osigurala usklađenost s obvezama utvrđenima u člancima 5. i 6. Izvješće se ažurira najmanje jednom godišnje.
2. U roku od šest mjeseci od utvrđivanja njegova statusa na temelju članka 3., nadzornik pristupa objavljuje i dostavlja Komisiji sažetak izvješća iz stavka 1. ovog članka koji nije povjerljiv. Komisija bez odgode objavljuje sažetak izvješća koji nije povjerljiv. Taj sažetak koji nije povjerljiv ažurira se nakon ažuriranja izvješća iz stavka 1. ovog članka.

Članak 10.
Ažuriranje obveza nadzornika pristupa

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 37. radi dopune postojećih obveza utvrđenih u člancima 5. i 6. Ta dopuna postojećih obveza zasniva se na istraživanju tržišta na temelju članka 17., kojim se utvrdila potreba za ažuriranjem tih obveza kako bi se riješilo pitanje praksi kojima se ograničava mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme ili koje su nepoštene na isti način kao i prakse na koje se odnose obveze utvrđene u člancima 5. i 6.

Područje primjene delegiranog akta donesenog u skladu s prvim podstavkom ograničeno je na:

- (a) proširenje obveze koja se primjenjuje samo na određene osnovne usluge platforme na druge osnovne usluge platforme navedene u članku 2. točki 2.;
- (b) proširenje obveze koja koristi određenoj podskupini poslovnih korisnika ili krajnjih korisnika tako da koristi i drugim podskupina poslovnih korisnika ili krajnjih korisnika;
- (c) određivanje načina na koji se obveze nadzornika pristupa na temelju članaka 5. i 6. trebaju ispuniti kako bi se osigurala učinkovita usklađenost s tim obvezama;
- (d) proširenje obveze koja se primjenjuje samo na određene pomoćne usluge tako da se primjenjuje i na druge pomoćne usluge;
- (e) proširenje obveze koja se primjenjuje samo na određene vrste podataka tako da se primjenjuje i na druge vrste podataka;
- (f) dodavanje dodatnih uvjeta ako se obvezom uvode određeni uvjeti u pogledu ponašanja nadzornika pristupa; ili
- (g) primjenu obveze kojom se uređuje odnos između nekoliko osnovnih usluga platforme koje pruža nadzornik pristupa na odnos između osnovne usluge platforme i drugih usluga nadzornika pristupa.

2. Smatra se da je praksa iz stavka 1. nepoštena ili da se njome ograničava mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme u sljedećim slučajevima:
- (a) ako postoji neravnoteža između prava i obveza poslovnih korisnika te nadzornik pristupa stječe prednost u odnosu na poslovne korisnike koja je nerazmjerna usluzi koju taj nadzornik pristupa pruža tim poslovnim korisnicima; ili
  - (b) njome se služe nadzornici pristupa te se njome mogu ometati inovacije i ograničavati izbor za poslovne korisnike i krajnje korisnike jer:
    - i. trajno utječe ili bi mogla utjecati na mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme ili drugih usluga u digitalnom sektoru zbog stvaranja ili jačanja prepreka za druga poduzeća pri njihovu ulasku ili širenju u svojstvu pružatelja osnovne usluge platforme ili drugih usluga u digitalnom sektoru; ili
    - ii. sprečava druge operatore da imaju jednak pristup ključnom ulaznom elementu kao nadzornik pristupa.

Članak 11.

Sprečavanje izbjegavanja obveza

- 1.a Poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme ni na koji način ne smije segmentirati, dijeliti, fragmentirati ili razdvajati te usluge ili načiniti njihovu potpodjelu ugovornim, komercijalnim, tehničkim ili bilo kojim drugim načinom izbjegavanja kvantitativnih pragova utvrđenih u članku 3. stavku 2.
- 1.b Kada sumnja da poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme sudjeluje u praksi utvrđenoj u stavku 1., Komisija može zahtijevati od takvog poduzeća sve informacije koje smatra potrebnima kako bi utvrdila fragmentira li dotično poduzeće osnovne usluge platforme kako je navedeno u stavku -1.a.

1. Nadzornik pristupa osigurava potpunu i djelotvornu usklađenost s obvezama iz članaka 5. i 6. Iako se obveze iz članaka 5. i 6. primjenjuju na osnovne usluge platforme navedene na temelju članka 3. stavka 7., njihovu provedbu ne narušava nikakvo ponašanje nadzornika pristupa, uključujući upotrebu bihevioralnih tehnika ili dizajna sučelja kojima bi se narušila učinkovitost članaka 5. i 6., bez obzira na to je li to ponašanje ugovorne, komercijalne, tehničke ili bilo koje druge prirode.
2. Ako je potrebna privola za prikupljanje i obradu osobnih podataka radi osiguravanja usklađenosti s ovom Uredbom, nadzornik pristupa poduzima potrebne mjere kako bi poslovnim korisnicima omogućio izravno dobivanje potrebne privole za obradu takvih podataka ako je to potrebno na temelju Uredbe (EU) 2016/679 i Direktive 2002/58/EZ ili radi usklađenosti s pravilima i načelima Unije o zaštiti podataka i privatnosti na druge načine, uključujući, prema potrebi, davanje podataka poslovnim korisnicima u odgovarajućem anonimiziranom obliku. Nadzornik pristupa ne smije dobivanje te privole poslovnom korisniku otežati više nego za vlastite usluge.
3. Nadzornik pristupa ne smije pogoršati uvjete ni kvalitetu bilo koje od osnovnih usluga platforme koje pruža poslovnim korisnicima ili krajnjim korisnicima koji se koriste pravima ili mogućnostima izbora utvrđenima u člancima 5. i 6. niti nepotrebno otežati ostvarivanje tih prava ili mogućnosti.
4. Ako nadzornik pristupa izbjegava ili pokušava izbjjeći neku od obveza iz članka 5. ili 6. na način opisan u stvcima od 1. do 3., Komisija može pokrenuti postupak na temelju članka 18. i donijeti odluku na temelju članka 7. u kojoj se navode mjere koje dotični nadzornik pristupa mora provoditi.
5. Stavkom 4. ne dovode se u pitanje ovlasti Komisije na temelju članaka 25., 26. i 27.

Članak 12.
Obveza obavljanja o koncentracijama

1. Nadzornik pristupa obavješćuje Komisiju o svakoj namjeravanoj koncentraciji u smislu članka 3. Uredbe (EZ) br. 139/2004 koja uključuje drugog nadzornika pristupa, poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme ili bilo koje druge usluge koje se pružaju u digitalnom sektoru bez obzira na to postoji li obveza da se o tome obavješćuje Unijino tijelo nadležno za tržišno natjecanje na temelju Uredbe (EZ) br. 139/2004 ili nacionalno tijelo nadležno za tržišno natjecanje na temelju nacionalnih pravila o spajanjima poduzeća.

Nadzornik pristupa Komisiju obavješćuje o takvoj koncentraciji najmanje dva mjeseca prije njezine provedbe i nakon sklapanja ugovora, objave javnog nadmetanja ili stjecanja kontrolnog udjela.

2. U informacijama koje nadzornik pristupa pruža na temelju stavka 1. opisuju se barem poduzeća na koja se koncentracija odnosi, njihov godišnji prihod na razini EGP-a i na svjetskoj razini, njihovo područje aktivnosti, uključujući aktivnosti izravno povezane s koncentracijom, transakcijskom vrijednošću ili povezanom procjenom, sažetak koncentracije, uključujući njezinu prirodu i obrazloženje, te popis država članica na koje se operacija odnosi.

U informacijama koje pruža nadzornik pristupa također se opisuju, za sve relevantne osnovne usluge platforme, njihov godišnji prihod na razini EGP-a, broj godišnje aktivnih poslovnih korisnika i broj mjesečno aktivnih krajnjih korisnika.

3. Ako nakon bilo koje koncentracije kako je predviđena u stavku 1. dodatne osnovne usluge platforme pojedinačno dosegnu pragove iz članka 3.stavka 2. točke (b), dotični nadzornik pristupa o tome obavješćuje Komisiju u roku od tri mjeseca od provedbe koncentracije i pruža Komisiji informacije iz članka 3. stavka 2.

4. Komisija obavješćuje države članice o svim informacijama zaprimljenima na temelju članka 1. i objavljuje sažetak koncentracije u kojem se navode stranke koncentracije, njihovo područje aktivnosti, priroda koncentracije i popis država članica na koje se operacija odnosi. Komisija vodi računa o legitimnom interesu poduzeća u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni.

*Članak 13.
Obveza revizije*

U roku od šest mjeseci nakon utvrđivanja njegova statusa na temelju članka 3., nadzornik pristupa Komisiji podnosi neovisno revidirani opis svih tehnika za izradu profila krajnjih korisnika koje primjenjuje na svoje osnovne usluge platforme utvrđene na temelju članka 3. ili u okviru tih usluga.

Nadzornik pristupa javno objavljuje pregled revidiranog opisa uzimajući u obzir moguća ograničenja koja uključuju poslovne tajne. Opis i njegov javno dostupan pregled ažuriraju se najmanje jednom godišnje.

Poglavlje IV.

Istraživanje tržišta

Članak 14.

Pokretanje istraživanja tržišta

1. Ako namjerava provesti istraživanje tržišta radi mogućeg donošenja odluka na temelju članaka 15., 16. i 17., Komisija donosi odluku o pokretanju istraživanja tržišta.
  - 1.a Komisija može prije pokretanja istraživanja tržišta na temelju stavka 1. izvršavati svoje istražne ovlasti na temelju ove Uredbe.

2. U odluci o pokretanju navodi se:
  - (a) datum pokretanja istraživanja;
  - (b) opis problema na koji se istraživanje odnosi;
  - (c) svrha istraživanja.
3. Komisija može ponovno pokrenuti istraživanje tržišta, koje je zaključila, u sljedećim slučajevima:
  - (a) ako se činjenično stanje na kojem se temeljila odluka bitno promijenilo;
  - (b) ako se odluka temeljila na nepotpunim, netočnim ili obmanjujućim informacijama.

Članak 15.

Istraživanje tržišta radi utvrđivanja statusa nadzornika pristupa

1. Komisija može na vlastitu inicijativu provesti istraživanje tržišta kako bi ispitala treba li za poduzeće utvrditi status nadzornika pristupa na temelju članka 3. stavka 6. ili kako bi utvrdila osnovne usluge platforme nadzornika pristupa na temelju članka 3. stavka 7. Komisija nastoji zaključiti svoje istraživanje donošenjem odluke u roku od dvanaest mjeseci od pokretanja istraživanja tržišta u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2.
2. Tijekom istraživanja tržišta na temelju stavka 1. Komisija nastoji svoje preliminarne nalaze dostaviti dotičnom poduzeću u roku od šest mjeseci od pokretanja istraživanja. U preliminarnim nalazima Komisija objašnjava smatra li, na privremenoj osnovi, da za poduzeće treba biti utvrđen status nadzornika pristupa na temelju članka 3. stavka 6. te, na privremenoj osnovi, navodi relevantne osnovne usluge platforme na temelju članka 3. stavka 7.

3. Ako poduzeće doseže pragove iz članka 3. stavka 2., ali je iznijelo dovoljno potkrijepljene argumente u skladu s člankom 3. stavkom 4., Komisija nastoji zaključiti istraživanje tržišta u roku od pet mjeseci od pokretanja istraživanja tržišta odlukom donesenom na temelju stavka 1. U tom slučaju Komisija nastoji svoje preliminarne nalaze na temelju stavka 2. dostaviti poduzeću u roku od tri mjeseca od pokretanja istraživanja.
4. Ako Komisija na temelju članka 3. stavka 6. kao nadzornika pristupa utvrđi poduzeće koje još nema čvrst i trajan položaj u području svojeg poslovanja, ali se može predvidjeti da će takav položaj imati u bliskoj budućnosti, proglašava da su za tog nadzornika pristupa primjenjive samo obveze utvrđene u članku 5. točkama (b) i (d) te članku 6. stavku 1. točkama (e), (f), (h) i (i), kako je navedeno u toj odluci o utvrđivanju statusa. Komisija proglašava primjenjivima samo one obveze koje su primjerene i potrebne kako bi se spriječilo da dotični nadzornik pristupa nepoštenim sredstvima stekne čvrst i trajan položaj u području svojeg poslovanja. Komisija takvo utvrđivanje statusa preispituje u skladu s postupkom utvrđenim u članku 4.

Članak 16.

Istraživanje tržišta u vezi sa sustavnom neusklađenosti

1. Komisija može provesti istraživanje tržišta kako bi ispitala je li nadzornik pristupa sustavno neusklađen. Ako se na temelju istraživanja tržišta pokaže da je nadzornik pristupa sustavno kršio jednu obvezu iz članka 5. ili 6. ili više njih te je na taj način zadržao, ojačao ili proširio svoj položaj nadzornika pristupa u odnosu na obilježja na temelju članka 3. stavka 1., Komisija može odlukom donesenom u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2. za takvog nadzornika pristupa izreći mjere praćenja poslovanja ili strukturne mjere koje su razmjerne počinjenoj povredi i koje su nužne za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom. Komisija svoje istraživanje zaključuje donošenjem odluke u roku od dvanaest mjeseci od pokretanja istraživanja tržišta.

2. Komisija može izreći strukturne mjere na temelju stavka 1. samo ako ne postoji jednako djelotvorna mjera praćenja poslovanja ili ako bi bilo koja druga jednako djelotvorna mjera praćenja poslovanja dotičnog nadzornika pristupa opteretila više nego ta strukturna mjera.
3. Smatra se da nadzornik pristupa sustavno nije usklađen s obvezama iz članaka 5. i 6. ako je Komisija u razdoblju od pet godina prije donošenja odluke o pokretanju istraživanja tržišta u cilju mogućeg donošenja odluke na temelju ovog članka donijela najmanje tri odluke o neusklađenosti na temelju članka 25. protiv nadzornika pristupa u vezi s nekom od njegovih osnovnih usluga platforme.
4. Smatra se da je nadzornik pristupa ojačao ili proširio svoj položaj nadzornika pristupa u odnosu na obilježja iz članka 3. stavka 1. ako su se dodatno povećali njegov utjecaj na unutarnje tržište i njegova važnost s obzirom na ulogu koju ima kao točka pristupa putem koje poslovni korisnici dolaze do krajnjih korisnika ili ako je njegov položaj nadzornika pristupa u području njegova poslovanja još čvršći i trajniji.
5. Komisija dostavlja svoje prigovore tom nadzorniku pristupa u roku od šest mjeseci od pokretanja istraživanja. U svojim prigovorima Komisija iznosi preliminarno mišljenje o tome jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 1. i koju korektivnu mjeru ili mjere smatra nužnim i razmernima.
6. Komisija može u bilo kojem trenutku tijekom istraživanja tržišta produljiti postupak ako je to produljenje opravdano iz objektivnih razloga i razmerno. Produljenje se može primijeniti na rok do kojeg Komisija treba iznijeti svoje prigovore ili na rok za donošenje konačne odluke. Ukupno trajanje svih produljenja na temelju ovog stavka nije dulje od šest mjeseci. Komisija može razmotriti obveze na temelju članka 23. i učiniti ih obvezujućima u svojoj odluci.

Članak 17.

Istraživanje tržišta u vezi s novim uslugama i novim praksama

Komisija može provesti istraživanje tržišta kako bi ispitala treba li na popis osnovnih usluga platforme dodati jednu uslugu u digitalnom sektoru ili više njih ili kako bi utvrdila vrste praksi koje ograničavaju mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme ili vrste praksi koje su nepoštene, a koje se ovom Uredbom ne rješavaju djelotvorno. Komisija objavljuje javno izvješće najkasnije u roku od 24 mjeseca od pokretanja istraživanja tržišta.

Komisija u svojoj procjeni uzima u obzir sve relevantne nalaze postupka provedenog na temelju članaka 101. i 102. UFEU-a koji se odnose na digitalna tržišta, kao i sva druga relevantna kretanja.

Prema potrebi, uz to se izvješće prilaže:

- (a) prijedlog za izmjenu ove Uredbe kako bi se na popis osnovnih usluga platforme iz članka 2. točke 2. uvrstile dodatne usluge u digitalnom sektoru ili kako bi se obuhvatile nove obveze iz članaka 5. ili 6.; ili
- (b) nacrt delegiranog akta kojim se dopunjaju obveze utvrđene u člancima 5. ili 6. kako je predviđeno u članku 10.

Prema potrebi, prijedlogom za izmjenu ove Uredbe na temelju točke (a) može se predložiti i uklanjanje postojećih usluga s popisa osnovnih usluga platforme iz članka 2. točke 2. ili uklanjanje postojećih obveza iz članaka 5. ili 6.

Poglavlje V.

Istražne i izvršne ovlasti te ovlasti praćenja

Članak 18.

Pokretanje postupka

1. Ako namjerava provesti postupak radi mogućeg donošenja odluka na temelju članaka 7., 25. i 26., Komisija donosi odluku o pokretanju postupka.
2. Komisija može prije pokretanja postupka izvršavati svoje istražne ovlasti na temelju ove Uredbe.

Članak 19.

Zahtjevi za informacije

1. Kako bi izvršila dužnosti koje su joj dodijeljene ovom Uredbom, Komisija može, jednostavnim zahtjevom ili odlukom, od poduzeća i udruženja poduzeća zatražiti da dostave sve potrebne informacije. Komisija može jednostavnim zahtjevom ili odlukom također zatražiti pristup svim podacima i algoritmima poduzeća te objašnjenja u vezi s njima.
3. Pri slanju jednostavnog zahtjeva za informacije poduzeću ili udruženju poduzeća Komisija navodi pravnu osnovu i svrhu zahtjeva, precizira tražene informacije, određuje rok u kojem se trebaju dostaviti, kao i sankcije predviđene u članku 26. za dostavljanje nepotpunih, netočnih ili obmanjujućih informacija ili objašnjenja.
4. Kada odlukom zatraži od poduzeća ili udruženja poduzeća da dostave informacije, Komisija navodi pravnu osnovu i svrhu zahtjeva, precizira zatražene informacije i određuje rok u kojem se dotične informacije trebaju dostaviti. Ako od poduzeća zatraži pristup svim podacima i algoritmima, Komisija navodi pravnu osnovu i svrhu zahtjeva te određuje rok u kojem se pristup treba dati. Navodi i sankcije predviđene u članku 26. te navodi ili izriče periodične penale predviđene u članku 27. Nadalje upućuje na pravo na preispitivanje te odluke pred Sudom.

5. Poduzeća ili udruženja poduzeća ili njihovi predstavnici i, u slučaju pravnih osoba, trgovačkih društava ili udruženja bez pravne osobnosti, osobe koje su ovlaštene pravom ili njihovim statutom, dostavljaju zatražene informacije u ime dotičnih poduzeća ili udruženja poduzeća. Propisno ovlašteni odvjetnici mogu dostavljati informacije u ime svojih klijenata. Potonji snose punu odgovornost ako su dostavljene informacije nepotpune, netočne ili obmanjujuće.
  - 5.a Komisija presliku jednostavnog zahtjeva ili odluke kojom se zahtijevaju informacije bez odgode prosljeđuje nadležnom tijelu države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. i na čijem državnom području poduzeće ili udruženje poduzeća imaju poslovni nastan.
6. Na zahtjev Komisije, nadležna tijela država članica Komisiji dostavljaju sve informacije koje posjeduju potrebne za izvršavanje dužnosti koje su joj dodijeljene ovom Uredbom.

Članak 20.

Ovlast za provođenje ispitivanja i uzimanje izjava

1. Kako bi izvršila dužnosti koje su joj dodijeljene ovom Uredbom, Komisija može ispitati svaku fizičku ili pravnu osobu koja pristane na ispitivanje u svrhu prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage. Komisija ima pravo takvo ispitivanje zabilježiti bilo kojim tehničkim sredstvom.
2. Ako se ispitivanje na temelju stavka 1. provodi u prostorima poduzeća, Komisija obavješćuje nadležno tijelo države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. i na čijem se državnom području održava ispitivanje. Ako tako zatraži navedeno nadležno tijelo, njegovi službenici mogu pružati pomoć službenicima i drugim osobama u njihovoј pratnji koje je Komisija ovlastila za provođenje ispitivanja.

Članak 21.
Ovlasti za provođenje inspekcija

1. Kako bi izvršila dužnosti koje su joj dodijeljene ovom Uredbom, Komisija može provoditi sve potrebne inspekcije poduzeća i udruženja poduzeća.
- 1.a Službenici i druge osobe u njihovoј pratnji koje je Komisija ovlastila za provođenje inspekcije imaju pravo:
  - (a) ući u sve prostore, zemljišta i prijevozna sredstva poduzeća i udruženja poduzeća;
  - (b) izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu poslovnu dokumentaciju, bez obzira na medij na kojem su pohranjene;
  - (c) uzeti ili zahtijevati, u bilo kojem obliku, preslike ili izvatke iz navedenih poslovnih knjiga ili poslovne dokumentacije;
  - (d) zahtijevati od poduzeća ili udruženja poduzeća da osiguraju pristup svojoj organizaciji, funkcioniranju, IT sustavu, algoritmima, postupanju s podacima i poslovnim praksama te da pruže objašnjenja u vezi s njima, kao i zabilježiti ili dokumentirati dana objašnjenja;
  - (e) zapečatiti svaki poslovni prostor, poslovne knjige ili poslovnu dokumentaciju za vrijeme trajanja inspekcije i u opsegu koji je potreban za njezino provođenje;
  - (f) zatražiti od bilo kojeg predstavnika ili člana osoblja poduzeća ili udruženja poduzeća objašnjenja u vezi s činjenicama ili dokumentacijom koje se odnose na predmet i svrhu inspekcije te zabilježiti odgovore.

2. Inspekcije se mogu provoditi i uz pomoć revizora ili stručnjaka koje imenuje Komisija na temelju članka 24. stavka 2. i nadležno tijelo države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. i na čijem se državnom području treba provesti inspekcija.
3. Tijekom inspekcija Komisija, revizori ili stručnjaci koje je imenovala Komisija i nadležno tijelo države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. i na čijem se državnom području treba provesti inspekcija mogu od poduzeća ili udruženja poduzeća zahtijevati da im osiguraju pristup svojoj organizaciji, funkcioniranju, IT sustavu, algoritmima, postupanju s podacima i poslovnim praksama te da im pruže objašnjenja u vezi s njima. Komisija i revizori ili stručnjaci koje je imenovala Komisija i nadležno tijelo države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. i na čijem se državnom području treba provesti inspekcija, mogu uputiti pitanja bilo kojem predstavniku ili članu osoblja.
  - 3.a Službenici i druge osobe u njihovoј pratnji koje je Komisija ovlastila za provođenje inspekcije izvršavaju svoje ovlasti uz predočenje pisanog ovlaštenja u kojem se navode predmet i svrha inspekcije te sankcije predviđene u članku 26. ako su predočene tražene poslovne knjige ili druga poslovna dokumentacija nepotpune ili ako su odgovori na pitanja upućena na temelju stavaka 1.a i 3. netočni ili obmanjujući. Komisija o inspekciji pravodobno prije njezina početka obavješće nadležno tijelo države članice na čijem se državnom području treba provesti inspekcija.
4. Poduzeća ili udruženja poduzeća dužni su pristati na inspekciju naloženu odlukom Komisije. U odluci se navode predmet, svrha i datum početka obilaska te sankcije predviđene u člancima 26. i 27., kao i pravo na preispitivanje te odluke pred Sudom. Komisija donosi takve odluke nakon savjetovanja s nadležnim tijelom države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. i na čijem se državnom području treba provesti inspekcija.

5. Službenici nadležnog tijela države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. i na čijem se državnom području treba provesti inspekcija, ili službenici koje je ono ovlastilo ili imenovalo, na zahtjev tog tijela ili Komisije, aktivno pomažu službenicima i drugim osobama u njihovoј pratnji koје je ovlastila Komisija. Oni u tu svrhu imaju ovlasti navedene u stavcima 1.a i 3.
6. Ako službenici i druge osobe u njihovoј pratnji koјe je ovlastila Komisija ustanove da se poduzeće ili udruženje poduzeća opire inspekciji naloženoj na temelju ovog članka, dotična država članica pruža im potrebnu pomoć te, prema potrebi, traži pomoć policije ili ekvivalentnog tijela za izvršavanje zakonodavstva kako bi im se omogućilo provođenje inspekcije.
7. Ako je za pomoć predviđenu u stavku 6. prema nacionalnim pravilima potrebno odobrenje pravosudnog tijela, podnosi se zahtjev za takvo odobrenje. Takvo odobrenje može se zatražiti i kao mjera predostrožnosti.
8. Ako se podnese zahtjev za odobrenje iz stavka 7., nacionalno pravosudno tijelo provjerava vjerodostojnost odluke Komisije te jesu li predviđene prisilne mjere proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet inspekcije. Pri provjeri proporcionalnosti prisilnih mjer nacionalno pravosudno tijelo može od Komisije, izravno ili putem nadležnog tijela države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. zatražiti detaljna objašnjenja, posebice u vezi s osnovanošću Komisijine sumnje da je došlo do povrede ove Uredbe, kao i u vezi s ozbiljnošću povrede na koju se sumnja i načinom na koji je uključeno dotično poduzeće. Međutim, nacionalno pravosudno tijelo ne može dovesti u pitanje nužnost inspekcije niti zahtijevati informacije iz spisa Komisije. Zakonitost odluke Komisije preispituje samo Sud Europske unije.

Članak 22.

Privremene mjere

1. U hitnim slučajevima zbog rizika od ozbiljne i nepopravljive štete za poslovne korisnike ili krajnje korisnike nadzornika pristupa, Komisija može odlukom donesenom u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2. odrediti privremene mjere protiv nadzornika pristupa na temelju *prima facie* zaključka o povredi članka 5. ili 6.
2. Odluka na temelju stavka 1. može se donijeti isključivo u kontekstu postupka pokrenutog radi mogućeg donošenja odluke o neusklađenosti na temelju članka 25. stavka 1. Ta se odluka primjenjuje na određeno vrijeme i može se prodljavati ako je to nužno i primjерeno.

Članak 23.

Obveze

1. Ako za vrijeme postupka na temelju članka 16. ili 25. nadzornik pristupa ponudi da će preuzeti obveze za relevantne osnovne usluge platforme kako bi osigurao da postupa u skladu s obvezama utvrđenima u člancima 5. i 6., Komisija može odlukom donesenom u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2. odrediti da će te obveze postati obvezujuće za nadzornika pristupa i izjaviti da nema druge osnove za djelovanje.
2. Komisija može, na zahtjev ili na vlastitu inicijativu, odlukom ponovno pokrenuti relevantni postupak:
  - (a) ako se činjenično stanje na kojem se temeljila odluka bitno promijenilo;
  - (b) ako dotični nadzornik pristupa postupa protivno svojim obvezama;
  - (c) ako se odluka temeljila na nepotpunim, netočnim ili obmanjujućim informacijama koje su dostavile stranke.

3. Ako Komisija smatra da se obvezama koje je nadzornik pristupa preuzeo ne može osigurati djelotvorna usklađenost s obvezama utvrđenima u člancima 5. i 6., ona objašnjava zašto nije odredila da te obveze postanu obvezujuće u odluci kojom se zaključuje relevantni postupak.

Članak 24.

Praćenje obveza i mjera

1. Komisija može poduzeti djelovanja potrebna za praćenje djelotvorne provedbe i usklađenosti s obvezama utvrđenima u člancima 5. i 6. te odlukama donesenima na temelju članaka 7., 16., 22. i 23. Ta djelovanja mogu posebice obuhvaćati uvođenje obveze za nadzornika pristupa da sačuva sve dokumente koji se smatraju relevantnim za procjenu njegove provedbe tih obveza i odluka, kao i njegove usklađenosti s njima.
2. Djelovanja na temelju stavka 1. mogu obuhvaćati imenovanje neovisnih vanjskih stručnjaka i revizora, među ostalim onih iz nadležnih tijela država članica, koji će pomoći Komisiji u praćenju obveza i mjera te joj pružiti određenu stručnost ili znanje.

Članak 25.

Neusklađenost

1. Komisija donosi odluku o neusklađenosti u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2. ako utvrdi da nadzornik pristupa ne postupa u skladu s najmanje jednim od sljedećeg:
  - (a) bilo kojom obvezom utvrđenom u članku 5. ili 6.;
  - (b) mjerama navedenima u odluci donesenoj na temelju članka 7. stavka 2.;
  - (c) mjerama uvedenima na temelju članka 16. stavka 1.;

- d) privremenim mjerama uvedenima na temelju članka 22.; ili
  - (e) obvezama koje su određene kao pravno obvezujuće na temelju članka 23.
2. Prije donošenja odluke na temelju stavka 1. Komisija obavlja dotičnog nadzornika pristupa o svojim preliminarnim nalazima. U preliminarnim nalazima Komisija objašnjava mјere koje razmatra poduzeti ili za koje smatra da bi ih nadzornik pristupa trebao poduzeti kako bi se djelotvorno odgovorilo na preliminarne nalaze.
3. U odluci o neusklađenosti donesenoj na temelju stavka 1. Komisija nalaže nadzorniku pristupa da u primjerenom roku ispravi neusklađenost te da dostavi objašnjenja o tome što namjerava učiniti kako bi postupio u skladu s tom odlukom.
4. Nadzornik pristupa Komisiji dostavlja opis mјera koje je poduzeo kako bi osigurao da postupa u skladu s odlukom o neusklađenosti donesenom na temelju stavka 1.
5. Ako utvrdi da uvjeti iz stavka 1. nisu ispunjeni, Komisija odlukom zaključuje istragu.

Članak 26.

Novčane kazne

1. U odluci donesenoj na temelju članka 25. Komisija može nadzorniku pristupa izreći novčane kazne koje ne premašuju 10 % njegova ukupnog prihoda na svjetskoj razini u prethodnoj finansijskoj godini ako utvrdi da taj nadzornik pristupa namjerno ili iz nepažnje ne postupa u skladu s:
- (a) bilo kojom obvezom na temelju članka 5. ili 6.;
  - (b) mjerama koje je Komisija odredila na osnovi odluke na temelju članka 7. stavka 2.;
  - (c) mjerama uvedenima na temelju članka 16. stavka 1.;
  - (d) odlukom kojom se nalažu privremene mјere na temelju članka 22.; ili
  - (e) obvezom koja je postala pravno obvezujuća odlukom na temelju članka 23.

2. Komisija može poduzećima i udruženjima poduzeća odlukom izreći novčane kazne koje ne premašuju 1 % njihova ukupnog prihoda na svjetskoj razini u prethodnoj finansijskoj godini u slučaju da namjerno ili iz nepažnje:
- (aa) ne ispune obvezu obavješćivanja Komisije u skladu s člankom 3. stavkom 3.;
  - (a) nisu u roku dostavili informacije koje su potrebne kako bi se procijenila mogućnost da se za njih utvrdi status nadzornika pristupa na temelju članka 3. stavka 2. ili su dostavili netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije;
  - (b) nisu dostavili informacije ili su dostavili netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 12.;
  - (c) nisu dostavili opis ili su dostavili netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 13.;
  - (d) nisu dostavili informacije ili su dostavili netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije ili objašnjenja koji se zahtijevaju na temelju članka 19. ili 20.;
  - (e) nisu omogućili pristup bazama podataka i algoritmima na temelju članka 19.;
  - (f) nisu u roku koji je odredila Komisija ispravili netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije koje je dao predstavnik ili član osoblja ili nisu pružili ili su odbili pružiti potpune informacije o činjenicama koje se odnose na predmet i svrhu inspekcije na temelju članka 21.;
  - (g) nisu pristali na inspekciju na temelju članka 21.;
  - (h) ne postupaju u skladu s mjerama koje je Komisija donijela na temelju članka 24.; ili
  - i. ne ispunjavaju uvjete za uvid u spis Komisije na temelju članka 30. stavka 4.

3. Pri određivanju iznosa novčane kazne Komisija u obzir uzima težinu, trajanje, ponavljanje te, u slučaju novčanih kazni izrečenih na temelju stavka 2., prouzročeno kašnjenje postupka.
4. Ako se novčana kazna izrekne udruženju poduzeća uzimajući u obzir prihod njegovih članova na svjetskoj razini, a navedeno udruženje nije solventno, ono je dužno od svojih članova zatražiti uplatu doprinosa radi podmirivanja iznosa novčane kazne.

Ako se ti doprinosi ne uplate udruženju poduzeća u roku koji je odredila Komisija, ona može zatražiti plaćanje novčane kazne izravno od bilo kojeg poduzeća čiji su predstavnici bili članovi tijela tog udruženja nadležnog za donošenje odluka.

Nakon što zatraži plaćanje u skladu s drugim podstavkom, Komisija može zatražiti plaćanje preostalog iznosa od bilo kojeg člana udruženja poduzeća, ako je to potrebno kako bi se osiguralo plaćanje cijelog iznosa novčane kazne.

Međutim, Komisija ne traži plaćanje na temelju drugog ili trećeg podstavka od poduzeća koja dokažu da nisu provela odluku udruženja poduzeća koja predstavlja povredu i koja nisu znala da ona postoji ili su se od nje aktivno ogradiila prije nego što je Komisija pokrenula postupak na temelju članka 18.

Financijska obveza svakog poduzeća za plaćanje novčane kazne ne premašuje 10 % njegova ukupnog prihoda na svjetskoj razini u prethodnoj financijskoj godini.

Članak 27.

Periodični penali

1. Komisija može poduzećima, među ostalim i prema potrebi nadzornicima pristupa, te udruženjima poduzeća odlukom izreći periodične penale, računajući od datuma određenog u toj odluci, koji ne premašuju 5 % prosječnog dnevnog prihoda na svjetskoj razini u prethodnoj finansijskoj godini po danu kako bi ih se primoralo:
  - (a) da postupe u skladu s odlukom na temelju članka 16. stavka 1.;
  - (b) da dostave točne i potpune informacije u roku utvrđenom u zahtjevu za informacije koji je donesen odlukom na temelju članka 19.;
  - (c) da osiguraju pristup bazama podataka i algoritmima poduzeća i dostave objašnjenja u vezi s njima kako se zahtijeva odlukom na temelju članka 19.;
  - (d) da pristanu na inspekciju naloženu odlukom donesenom na temelju članka 21.;
  - (e) da postupe u skladu s odlukom kojom se nalažu privremene mjere donesene na temelju članka 22. stavka 1.;
  - (f) da ispune obveze koje su postale pravno obvezujuće odlukom na temelju članka 23. stavka 1.;
  - (g) da postupe u skladu s odlukom na temelju članka 25. stavka 1.
2. Ako poduzeća ili udruženja poduzeća ispune obvezu čijem je izvršenju bio namijenjen periodični penal, Komisija može odlukom donesenom u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2. odrediti konačni iznos periodičnog penala koji je niži od iznosa koji bi bio određen na temelju prvotne odluke.

Članak 28.
Rokovi zastare za izricanje sankcija

1. Na ovlasti dodijeljene Komisiji na temelju članaka 26. i 27. primjenjuje se rok zastare od pet godina, osim u slučaju povrede odredaba koje se odnose na zahtjeve za informacije, na temelju članka 19., ovlasti za provođenje ispitivanja i uzimanje izjava, na temelju članka 20., ili na provođenje inspekcija, na temelju članka 21., za koje rok zastare iznosi tri godine.
2. Rok počinje teći na dan počinjenja povrede. No u slučaju kontinuiranih ili ponavljanih povreda, rok počinje teći na dan prestanka povrede.
3. Svakim djelovanjem koje Komisija poduzme za potrebe istraživanja tržišta ili postupka u vezi s povredom prekida se rok zastare za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala. Rok zastare prekida se s učinkom od dana kad su najmanje jedno poduzeće ili udruženje poduzeća koji su sudjelovali u povredi obaviješteni o Komisijinom djelovanju. Djelovanja kojima se prekida rok zastare prvenstveno uključuju sljedeće:
  - (a) zahtjeve za informacije koje uputi Komisija;
  - (b) pisana ovlaštenja za provođenje inspekcija koje Komisija izdaje svojim službenicima;
  - (c) Komisijino pokretanje postupka na temelju članka 18.
4. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova. Međutim, rok zastare istječe najkasnije na dan kad protekne razdoblje jednako dvostrukom roku zastare u kojem Komisija nije izrekla novčanu kaznu ili periodični penal. Taj se rok produljuje za vrijeme tijekom kojeg je rok zastare bio obustavljen na temelju stavka 5.

5. Rok zastare za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala obustavlja se dok se o odluci Komisije vodi postupak pred Sudom.

Članak 29.

Rokovi zastare za izvršenje sankcija

1. Na ovlast Komisije za izvršenje odluka donesenih na temelju članaka 26. i 27. primjenjuje se rok zastare od pet godina.
2. Rok počinje teći od dana pravomoćnosti odluke.
3. Rok zastare za izvršenje sankcija prekida se:
  - (a) obaviješću o odluci o izmjeni prvobitno utvrđenog iznosa novčane kazne ili periodičnog penala ili o odbijanju zahtjeva za izmjenu;
  - (b) svakim djelovanjem Komisije ili države članice na zahtjev Komisije u cilju izvršenja plaćanja novčane kazne ili periodičnog penala.
4. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova.
5. Rok zastare za izvršenje sankcija privremeno se obustavlja tijekom:
  - (a) trajanja roka za plaćanje;
  - (b) obustave izvršenja plaćanja na temelju odluke Suda ili odluke nacionalnog suda.

Članak 30.

Pravo na saslušanje i pravo na uvid u spis

1. Prije donošenja odluke na temelju članka 7., članka 8. stavka 1., članka 9. stavka 1., članaka 15., 16., 22., 23., 25. i 26. te članka 27. stavka 2. Komisija daje nadzorniku pristupa ili poduzeću ili udruženju poduzeća mogućnost da budu saslušani o:

- (a) preliminarnim nalazima Komisije, među ostalim o svim pitanjima o kojima je Komisija iznijela prigovore;
  - (b) mjerama koje Komisija namjerava poduzeti s obzirom na preliminarne nalaze na temelju točke (a) ovog stavka.
2. Dotični nadzornici pristupa, poduzeća i udruženja poduzeća mogu se očitovati o preliminarnim nalazima Komisije u roku koji je Komisija odredila u svojim preliminarnim nalazima i koji ne smije biti kraći od 14 dana.
3. Komisija svoje odluke temelji isključivo na prigovorima o kojima su se dotični nadzornici pristupa, poduzeća i udruženja poduzeća mogli očitovati.
4. U postupku se u potpunosti mora poštovati pravo nadzornika pristupa, poduzeća ili udruženja poduzeća na obranu. Nadzornik pristupa, poduzeće ili udruženje poduzeća imaju pravo na uvid u spis Komisije u skladu s uvjetima otkrivanja informacija, podložno legitimnom interesu poduzeća u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. U slučaju neslaganja između stranaka Komisija je ovlaštena za donošenje odluka kojima se utvrđuju ti uvjeti otkrivanja informacija. Pravo na uvid u spis Komisije ne odnosi se na povjerljive informacije i interne dokumente Komisije ili nadležnih tijela država članica. Pravo na uvid posebno se ne odnosi na korespondenciju između Komisije i nadležnih tijela država članica. Odredbe ovog stavka ni na koji način ne sprečavaju Komisiju da otkrije i upotrijebi informacije koje su neophodne kako bi dokazala povredu.

Članak 31.

Čuvanje poslovne tajne

1. Informacije prikupljene na temelju ove Uredbe upotrebljavaju se isključivo za potrebe ove Uredbe.

- 1.a Informacije prikupljene na temelju članka 12. upotrebljavaju se isključivo za potrebe ove Uredbe, Uredbe (EZ) br. 139/2004 i nacionalnih pravila o spajanju poduzeća.
2. Ne dovodeći u pitanje razmjenu i upotrebu informacija dostavljenih radi upotrebe na temelju članka 32.a, 33. i 37.a, Komisija, tijela država članica, njihovi službenici, zaposlenici i ostale osobe koje rade pod nadzorom navedenih tijela te sve fizičke ili pravne osobe, uključujući revizore i stručnjake imenovane na temelju članka 24. stavka 2., ne smiju otkrivati informacije koje su stekli ili razmijenili na temelju ove Uredbe i koje su obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne.

Članak 32.a

Suradnja i koordinacija

1. Komisija i države članice blisko surađuju i koordiniraju svoje mјere izvršenja kako bi osigurale dosljedno, djelotvorno i komplementarno izvršenje dostupnih pravnih instrumenata koji se primjenjuju na nadzornike pristupa u smislu ove Uredbe.
2. Nacionalna tijela ne smiju donositi odluke koje su u suprotnosti s odlukom koju je Komisija donijela na temelju ove Uredbe.
3. Komisija i nadležna tijela država članica koja provode pravila iz članka 1. stavka 6. surađuju i međusobno se obavješćuju o svojim mjerama izvršenja putem Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN). Ovlašteni su jedni drugima dostavljati sve informacije u vezi s činjeničnim ili pravnim elementima, uključujući povjerljive informacije. U slučaju da nadležno tijelo nije član ECN-a, Komisija uspostavlja potrebne aranžmane za suradnju i razmjenu informacija o slučajevima koji se odnose na izvršenje ove Uredbe i izvršenje slučajeva iz članka 1. stavka 6. od strane tih tijela. Komisija može utvrditi takve aranžmane u provedbenom aktu na temelju članka 36. stavka 1. točke (ga).

4. Informacije razmijenjene na temelju stavka 3. razmjenjuju se i upotrebljavaju samo u svrhu koordinacije izvršenja ove Uredbe i pravila iz tog stavka.
5. Komisija može zatražiti od nadležnih tijela država članica da podupru svako njezino istraživanje tržišta na temelju ove Uredbe.
6. Ako za to ima nadležnost i istražne ovlasti na temelju nacionalnog prava, nadležno tijelo države članice koje provodi pravila iz članka 1. stavka 6. može na vlastitu inicijativu provesti istragu moguće neusklađenosti s člancima 5. i 6. ove Uredbe na svojem državnom području. Prije nego što poduzme prvu službenu istražnu mjeru, to tijelo pisanim putem obavješćuje Komisiju. Komisijinim pokretanjem postupka na temelju članka 18. nadležna tijela država članica koja provode pravila iz članka 1. stavka 6. liše se mogućnosti da provedu takvu istragu ili da je završe ako je već u tijeku. Navedeno tijelo izvješćuje Komisiju o nalazima svoje istrage kako bi poduprlo Komisiju u njezinoj ulozi jedinog izvršitelja ove Uredbe.
7. Komisija se prema potrebi može savjetovati s drugim regulatornim tijelima država članica i povezanim tijelima Unije kako bi pribavila informacije za izvršavanje dužnosti koje su joj dodijeljene ovom Uredbom.
8. Ako nacionalno tijelo namjerava pokrenuti istragu u odnosu na nadzornike pristupa na temelju nacionalnih zakona kojima se provode pravila iz članka 1. stavka 6., ono pisanim putem obavješćuje Komisiju o prvoj službenoj istražnoj mjeri, prije ili neposredno nakon pokretanja takve mjere. Takva informacija može se dostaviti i tijelima ostalih država članica nadležnim za tržišno natjecanje.

Članak 32.b
Suradnja s nacionalnim sudovima

1. U postupku u vezi s primjenom ove Uredbe nacionalni sudovi mogu zatražiti od Komisije da im proslijedi informacije koje posjeduje ili svoje mišljenje o pitanjima koja se odnose na primjenu ove Uredbe.
2. Države članice prosljeđuju Komisiji presliku svih pisanih presuda nacionalnih sudova koji odlučuju o primjeni ove Uredbe. Ta preslika dostavlja se bez odgode nakon što je potpuna pisana presuda dostavljena strankama.
3. Ako to iziskuje dosljedna primjena ove Uredbe, Komisija može na vlastitu inicijativu podnijeti pisana očitovanja nacionalnim sudovima. Uz dopuštenje dotičnog nadležnog suda također može dati i usmena očitovanja.
4. Isključivo u svrhu pripreme svojih očitovanja Komisija može od relevantnog nacionalnog suda zatražiti da joj dostavi ili osigura dostavu svih dokumenata potrebnih za razmatranje predmeta.
5. Nacionalni sudovi ne smiju donijeti odluku koja je u suprotnosti s odlukom koju je Komisija donijela na temelju ove Uredbe. Također moraju izbjegavati donošenje odluka koje bi bile protivne odluci koju Komisija razmatra u postupku koji je pokrenula na temelju ove Uredbe. U tu svrhu, nacionalni sud može procijeniti je li nužno da zastane s postupkom. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost nacionalnih sudova da zatraže prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a.

Članak 33.
Zahtjev za istraživanje tržišta

1. Ako tri ili više država članica zatraži od Komisije da pokrene istraživanje na temelju članka 15. jer smatraju da postoje opravdani razlozi za sumnju da bi za poduzeće trebalo utvrditi status nadzornika pristupa, Komisija u roku od četiri mjeseca ispituje postoje li opravdani razlozi za pokretanje takvog istraživanja, a rezultati takvog ispitivanja objavljuju se.
  - 1.a Ako država članica zatraži od Komisije da pokrene istraživanje na temelju članka 16. jer smatra da postoje opravdani razlozi za sumnju da je nadzornik pristupa sustavno kršio obveze utvrđene u člancima 5. i 6. te dodatno ojačao ili proširio svoj položaj nadzornika pristupa u odnosu na obilježja iz članka 3. stavka 1., Komisija u roku od četiri mjeseca ispituje postoje li opravdani razlozi za pokretanje takvog istraživanja, a rezultati takvog ispitivanja objavljuju se.
  - 1.b Kada tri ili više država članica zatraže od Komisije da pokrene istraživanje na temelju članka 17. jer smatraju da postoje opravdani razlozi za sumnju da bi jednu uslugu u digitalnom sektoru ili više njih trebalo dodati na popis osnovnih usluga platforme na temelju članka 2. stavka 2. ili da postoje opravdani razlozi za sumnju da se ovom Uredbom ne pristupa djelotvorno rješavanju jedne vrste praksi ili više njih i da te prakse mogu ograničiti mogućnost neograničenog tržišnog natjecanja u području osnovnih usluga platforme ili bi mogle biti nepoštene, Komisija u roku od četiri mjeseca ispituje postoje li opravdani razlozi za pokretanje takvog istraživanja, a rezultati takvog ispitivanja objavljuju se.

2. Države članice dostavljaju dokaze kojima potkrepljuju svoj zahtjev na temelju stavaka 1., 1.a i 1.b. Za zahteve na temelju stavka 1.b takvi dokazi mogu uključivati informacije o novouvedenim ponudama proizvoda, usluga, softvera ili značajki koje izazivaju zabrinutost u pogledu mogućnosti neograničenog tržišnog natjecanja ili pravednosti, bez obzira na to provode li se u kontekstu postojećih osnovnih usluga platforme ili na neki drugi način.

Poglavlje VI.

Opće odredbe

Članak 34.

Objava odluka

1. Komisija objavljuje odluke koje donese na temelju članaka 3. i 4., članka 7. stavka 2., članaka 8., 9., 14., 15., 16., 17., 18., 22., članka 23. stavka 1., članaka 25., 26. i 27. U toj objavi navode se nazivi stranaka i glavni sadržaj odluke, uključujući sve izrečene sankcije.
2. U objavi se vodi računa o legitimnom interesu nadzornika pristupa ili trećih strana u pogledu zaštite njihovih povjerljivih informacija.

Članak 35.

Postupak preispitivanja Suda

U skladu s člankom 261. UFEU-a Sud ima neograničenu nadležnost za preispitivanje odluka kojima je Komisija izrekla novčane kazne ili periodične penale. Sud može ukinuti, smanjiti ili povećati izrečenu novčanu kaznu ili periodični penal.

Članak 36.

Provadbene odredbe

1. Komisija može donijeti provedbene akte koji se odnose na:
  - (a) oblik, sadržaj i druge pojedinosti obavijesti i podnesaka na temelju članka 3.;

- (b) oblik, sadržaj i druge pojedinosti tehničkih mjera koje nadzornici pristupa provode kako bi osigurali da postupaju u skladu s člankom 6. stavkom 1.;
- (ba) oblik, sadržaj i druge pojedinosti obrazloženog zahtjeva na temelju članka 7. stavka 7.;
- (bb) oblik, sadržaj i druge pojedinosti obrazloženih zahtjeva na temelju članaka 8. i 9.;
- (bc) oblik, sadržaj i druge pojedinosti regulatornih izvješća dostavljenih na temelju članka 9.a.;
- (c) oblik, sadržaj i druge pojedinosti obavijesti i podnesaka dostavljenih na temelju članaka 12. i 13.;
- (d) praktične aranžmane za produljenje rokova kako je previđeno u članku 16.;
- (e) praktične aranžmane za postupke u vezi s istraživanjima na temelju članaka 15., 16., 17. i za postupke na temelju članaka 22., 23. i 25.;
- (f) praktične aranžmane za ostvarivanje prava na saslušanje predviđeno u članku 30.;
- (g) praktične aranžmane za dogovoren otkrivanje informacija predviđeno u članku 30.;
- (ga) praktične aranžmane za suradnju i koordinaciju između Komisije i država članica predviđene u članku 32.a.

2. Provedbeni akti utvrđeni u točkama od (a) do (g) stavka 1. donose se u skladu s sa savjetodavnim postupkom iz članka 37.a stavka 2. Provedbeni akti utvrđeni u stavku 1. točki (ga) donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 37.a stavka 2.a. Prije donošenja bilo kakvih mjera na temelju stavka 1. Komisija objavljuje njihov nacrt te poziva sve zainteresirane strane da dostave primjedbe u roku koji utvrđi, a koji ne smije biti kraći od mjesec dana.

Članak 37.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavaka 5. i 5.a te članka 10. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od DD. MM. GGGG. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se prodlužuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavaka 5. i 5.a te članka 10. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavaka 5. i 5.a te članka 10. stavka 1. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 37.a

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor („Savjetodavni odbor za digitalna tržišta”). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Kada se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva obična većina članova odbora.

- 2.a Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Komisija dostavlja mišljenje odbora adresatu pojedine odluke, zajedno s tom odlukom. Komisija objavljuje mišljenje zajedno s pojedinom odlukom, vodeći računa o legitimnom interesu u pogledu čuvanja poslovne tajne.

Članak 37.b

Smjernice

Komisija može donijeti smjernice o bilo kojem aspektu ove Uredbe kako bi olakšala njezinu djelotvornu provedbu i izvršenje.

Članak 38.

Preispitivanje

1. Komisija do DD. MM. GGGG. i svake tri godine nakon toga provodi evaluaciju ove Uredbe te podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.
2. Evaluacijama se utvrđuje je li potrebno izmijeniti, dodati ili ukloniti pravila, među ostalim u pogledu popisa osnovnih usluga platforme utvrđenih u članku 2. točki 2., obveza utvrđenih u člancima 5. i 6. te njihova izvršenja, kako bi se u cijeloj Uniji osigurala pravedna digitalna tržišta s mogućnošću neograničenog tržišnog natjecanja. Komisija nakon evaluacija poduzima primjerene mјere, koje mogu uključivati zakonodavne prijedloge.
3. Nadležna tijela država članica dostavljaju sve relevantne informacije kojima raspolažu, a koje bi Komisiji mogle biti potrebne za izradu izvješća iz stavka 1.

Članak 39.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Ova Uredba počinje se primjenjivati šest mjeseci od stupanja na snagu.

Odstupajući od navedenoga, članak 3. stavci 5. i 5.a te članci 36., 37. i 37.a primjenjuju se od [datum stupanja na snagu ove Uredbe].

3. Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik

_____

a. „Općenito”

1. Cilj je ovog priloga odrediti metodologiju za utvrđivanje i izračun „aktivnih krajnjih korisnika” i „aktivnih poslovnih korisnika” za svaku osnovnu uslugu platforme definiranu u članku 2. stavku 2. Služi kao referentna točka kako bi se poduzeću omogućilo da procijeni dosežu li njegove osnovne usluge platforme kvantitativne pragove iz članka 3. stavka 2. točke (b), na temelju čega bi se pretpostavilo da ispunjavaju zahtjev iz članka 3. stavka 1. točke (b). Stoga će biti jednako relevantan za svaku širu procjenu na temelju članka 3. stavka 6. Poduzeće snosi odgovornost da se na najbolji mogući način uskladi sa zajedničkim načelima i posebnom metodologijom iz ovog Priloga. Ništa u ovom prilogu ne sprečava Komisiju da od poduzeća koje pruža osnovne usluge platforme zatraži da pruži sve informacije potrebne za utvrđivanje i izračun „aktivnih krajnjih korisnika” i „aktivnih poslovnih korisnika”. Pritom je Komisija obvezna poštovati rokove utvrđene u relevantnim odredbama ove Uredbe. Ništa u ovom prilogu ne bi trebalo predstavljati pravnu osnovu za praćenje korisnika. Metodologijom iz ovog Priloga ujedno se ne dovode u pitanje obveze iz Uredbe, posebice one utvrđene u članku 3. stavnica 3. i 6. te članku 11. stavku 1. Osobito, tražena usklađenost s člankom 11. stavkom 1. podrazumijeva i utvrđivanje i izračun aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika na temelju preciznog mjerena ili najbolje dostupne približne vrijednosti, u skladu sa stvarnim kapacitetima za utvrđivanje i izračun kojima poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme raspolaže u relevantnom trenutku. Ta mjerena ili najbolja dostupna približna vrijednost moraju biti u skladu s onima prijavljenima na temelju članka 13. i uključivati ih.
2. U članku 2. točkama 16. i 17. utvrđuju se definicije pojmove „krajnji korisnik” i „poslovni korisnik”, koji su zajednički svim osnovnim uslugama platforme.

3. Kako bi se utvrdio i izračunao broj „aktivnih krajnjih korisnika” i „aktivnih poslovnih korisnika”, u ovom se prilogu upućuje na pojam „**jedinstveni korisnici**”. Pojam „jedinstveni korisnici” obuhvaća „aktivne krajne korisnike” i „aktivne poslovne korisnike” ubrojene samo jednom, za relevantnu osnovnu uslugu platforme, tijekom određenog vremenskog razdoblja (tj. mjeseca u slučaju „aktivnih krajnjih korisnika” i godine u slučaju „aktivnih poslovnih korisnika”), bez obzira na broj njihovih interakcija s relevantnom osnovnom uslugom platforme tijekom tog razdoblja. Time se ne dovodi u pitanje činjenica da ista fizička ili pravna osoba može istodobno biti aktivni krajnji korisnik ili aktivni poslovni korisnik za različite osnovne usluge platforme.

b. „Aktivni krajnji korisnici”

4. Broj „**jedinstvenih korisnika**” s obzirom na „**aktivne krajne korisnike**”: jedinstveni korisnici utvrđuju se u skladu s najtočnijim mjerilom koje prijavi poduzeće koje pruža bilo koju osnovnu uslugu platforme, osobito:

- smatra se da bi prikupljanje podataka o upotrebi osnovnih usluga platforme iz okruženja u kojima se zahtijeva registracija ili prijava podrazumijevalo *prima facie* najmanji rizik od udvostručavanja, na primjer u odnosu na ponašanje korisnika na više uređaja ili platformi. Stoga poduzeće dostavlja agregirane anonimizirane podatke o broju jedinstvenih korisnika prema odgovarajućoj osnovnoj usluzi platforme na temelju okruženja u kojima se zahtijeva registracija ili prijava, ako takvi podaci postoje;
- u slučaju osnovnih usluga platforme kojima (također) pristupaju krajnji korisnici izvan okruženja u kojima se zahtijeva registracija ili prijava, poduzeće dostavlja i agregirane anonimizirane podatke o broju jedinstvenih krajnjih korisnika odgovarajuće osnovne usluge platforme na temelju alternativnog mjerila koje obuhvaća i krajne korisnike izvan okruženja u kojima se zahtijeva registracija ili prijava, kao što su adrese internetskog protokola, identifikatori kolačića ili drugi identifikatori kao što su oznake za radiofrekvencijsku identifikaciju, pod uvjetom da su te adrese ili identifikatori (objektivno) nužni za pružanje osnovnih usluga platforme.

5. Člankom 3. stavkom 2. ujedno se zahtijeva da se broj „mjesečno aktivnih krajnjih korisnika” temelji na prosječnom broju mjesečno aktivnih krajnjih korisnika tijekom najvećeg dijela posljednje finansijske godine. Svrha je koncepta „najveći dio posljednje finansijske godine” omogućiti poduzeću koje pruža osnovnu uslugu platforme ili više njih da zanemari netipične vrijednosti u određenoj godini. Netipični vrijednosti podrazumijevaju vrijednosti koje su izvan uobičajenih, kao što je vrhunac prodaje do kojeg je došlo tijekom jednog mjeseca u određenoj godini.

c. „**Aktivni poslovni korisnici**”

6. Broj „**jedinstvenih korisnika**” s obzirom na „**poslovne korisnike**”: „jedinstvene korisnike” treba utvrditi, prema potrebi, na razini računa, pri čemu svaki zasebni poslovni račun povezan s upotrebom osnovne usluge platforme koju pruža poduzeće predstavlja jednog jedinstvenog poslovnog korisnika te odgovarajuće osnovne usluge platforme. Ako se koncept „**poslovni račun**” ne primjenjuje na određenu osnovnu uslugu platforme, relevantno poduzeće koje pruža osnovne usluge platforme određuje broj jedinstvenih poslovnih korisnika upućivanjem na dotično poduzeće.

d. „**Dostavljanje informacija**”

7. Poduzeće koje dostavlja informacije o broju aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika prema osnovnoj usluzi platforme snosi odgovornost za osiguravanje cjelovitosti i točnosti tih informacija. U tom pogledu:

a. poduzeće snosi odgovornost za dostavljanje podataka za odgovarajuću osnovnu uslugu platforme tako da se u informacijama koje se pružaju Komisiji izbjegava umanjivanje ili uvećavanje broja aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika (na primjer, ako korisnici pristupaju osnovnim uslugama platforme na različitim platformama ili uređajima) pri njihovu prebrojavanju;

- b. poduzeće snosi odgovornost za pružanje preciznih i sažetih objašnjenja u vezi s metodologijom upotrijebljenom za dobivanje informacija pruženih Komisiji i za svaki rizik od umanjivanja ili uvećavanja broja aktivnih krajnjih korisnika i aktivnih poslovnih korisnika za odgovarajuću osnovnu uslugu platforme pri njihovu prebrojavanju te za rješenja usvojena za uklanjanje tog rizika;
  - c. poduzeće dostavlja Komisiji podatke koji se temelje na alternativnom mjerilu kada Komisija izrazi zabrinutost u pogledu točnosti podataka koje je pružilo poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme ili više njih.
8. Za potrebe izračuna broja „aktivnih krajnjih korisnika” i „aktivnih poslovnih korisnika”:
- a. poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme ili više njih ne određuju osnovne usluge platforme koje pripadaju istoj kategoriji osnovnih usluga platforme na temelju članka 2. točke 2. kao zasebne uglavnom na temelju toga što se pružaju upotreboom različitih naziva domena, bilo da se radi o nacionalnim vršnim domenama (ccTLD) ili generičkim vršnim domenama (gTLD), ili bilo kojih geografskih atributa;
  - b. poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme ili više njih smatra zasebnima one osnovne usluge platforme koje, iako pripadaju istoj kategoriji osnovnih usluga platforme na temelju članka 2. stavka 2., njihovi krajnji korisnici ili njihovi poslovni korisnici, ili i jedni i drugi, čak i ako su njihovi krajnji korisnici i poslovni korisnici možda isti, upotrebljavaju u različite svrhe;
  - c. poduzeće koje pruža osnovnu uslugu platforme ili više njih smatra zasebnima one osnovne usluge platforme koje relevantno poduzeće nudi na integriran način, ali koje:
    - i. ne pripadaju istoj kategoriji osnovnih usluga platforme na temelju članka 2. točke 2. ili

ii. iako pripadaju istoj kategoriji osnovnih usluga platforme na temelju članka 2. točke 2., njihovi krajnji korisnici ili njihovi poslovni korisnici, ili i jedni i drugi, čak i ako su njihovi krajnji korisnici i poslovni korisnici možda isti, upotrebljavaju u različite svrhe.

e. „**Posebne definicije**”

1. **Posebne definicije prema osnovnoj usluzi platforme:** U popisu u nastavku navedene su posebne definicije „aktivnih krajnjih korisnika” i „aktivnih poslovnih korisnika” za svaku osnovnu uslugu platforme.

Osnovna usluga platforme	Aktivni krajnji korisnici	Aktivni poslovni korisnici
Usluge internetskog posredovanja	Broj jedinstvenih krajnjih korisnika koji su se barem jednom u mjesec dana koristili uslugom internetskog posredovanja, primjerice putem aktivne prijave, posjeta, postavljanja upita, klika ili kliznog pomicanja, ili su barem jednom u mjesec dana zaključili transakciju usluge internetskog posredovanja	Broj jedinstvenih poslovnih korisnika koji su tijekom cijele godine imali barem jedan proizvod uvršten u uslugu internetskog posredovanja ili su u godini dana zaključili transakciju koju je omogućila usluga internetskog posredovanja

Internetske tražilice	Broj jedinstvenih krajnjih korisnika koji su se barem jednom u mjesec dana koristili internetskom tražilicom, primjerice putem postavljanja upita	Broj jedinstvenih poslovnih korisnika s poslovним internetskim stranicama (tj. internetskim stranicama koje se koriste u trgovačkom ili profesionalnom svojstvu) koje je u godini dana indeksirala internetska tražilica ili su dio njezina indeksa
-----------------------	---	---

Usluge internetskih društvenih mreža	Broj jedinstvenih krajnjih korisnika koji su se barem jednom u mjesec dana koristili uslugom internetske društvene mreže, primjerice putem aktivne prijave, otvaranja stranice, kliznog pomicanja, klika, upotrebe funkcije „sviđa mi se”, postavljanja upita, objave ili komentiranja	Broj jedinstvenih poslovnih korisnika koji imaju poslovni popis ili poslovni račun na usluzi internetske društvene mreže i koji su se barem jednom u godini dana koristili tom uslugom, primjerice putem aktivne prijave, otvaranja stranice, kliznog pomicanja, klika, upotrebe funkcije „sviđa mi se”, postavljanja upita, objave, komentiranja ili upotrebe njezinih alata namijenjenih poduzećima
Usluge platformi za razmjenu videozapisa	Broj jedinstvenih krajnjih korisnika koji su se barem jednom u mjesec dana koristili uslugom platforme za razmjenu videozapisa, primjerice putem pokretanja segmenta audiovizualnog sadržaja, postavljanja upita ili prijenosa audiovizualnog sadržaja, što osobito uključuje videozapise koje su izradili korisnici	Broj jedinstvenih poslovnih korisnika koji su u godini dana pružili barem jedan audiovizualni sadržaj koji je prenesen ili pokrenut na usluzi platforme za razmjenu videozapisa

Brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge	Broj jedinstvenih krajnjih korisnika koji su barem jednom u mjesec dana pokrenuli komunikaciju putem brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge ili na bilo koji način sudjelovali u njoj	Broj jedinstvenih poslovnih korisnika koji su se barem jednom u mjesec dana koristili poslovnim računom ili su drukčije pokrenuli komunikaciju putem brojevno neovisne interpersonalne komunikacijske usluge ili na bilo koji način sudjelovali u njoj radi izravne komunikacije s krajnjim korisnikom
---	--	--

Operativni sustavi	Broj jedinstvenih krajnjih korisnika koji su se koristili uređajem s operativnim sustavom koji je aktiviran, ažuriran ili upotrijebljen barem jednom u mjesec dana	Broj jedinstvenih programera koji su u godini dana objavili, ažurirali ili ponudili barem jednu softversku aplikaciju ili softverski program uporabom programskog jezika ili bilo kojeg alata za razvoj softvera u okviru operativnog sustava ili funkcioniranjem na bilo koji način u operativnom sustavu
Usluge računalstva u oblaku	Broj jedinstvenih krajnjih korisnika koji su se barem jednom u mjesec dana koristili bilo kojom uslugom računalstva u oblaku relevantnog pružatelja usluga računalstva u oblaku u zamjenu za bilo koju vrstu naknade, bez obzira na to isplaćuje li se ta naknada u istom mjesecu	Broj jedinstvenih poslovnih korisnika koji su u godini dana pružili bilo koju uslugu računalstva u oblaku smještenu u infrastrukturi u oblaku relevantnog pružatelja usluga računalstva u oblaku

Usluge oglašavanja	<p><u>Vlastita prodaja oglasnog prostora</u></p> <p>Broj jedinstvenih krajnjih korisnika kojima se barem jednom u mjesec dana prikazao oglas</p> <p><u>Posredovanje u oglašavanju (uključujući oglašivačke mreže, razmjene oglašavanja i sve druge usluge posredovanja u oglašavanju)</u></p> <p>Broj jedinstvenih krajnjih korisnika kojima se barem jednom u mjesec dana prikazao oglas koji je aktivirao uslugu posredovanja u oglašavanju</p>	<p><u>Vlastita prodaja oglasnog prostora</u></p> <p>Broj jedinstvenih oglašivača koji su u godini dana ostvarili barem jedan prikaz oglasa</p> <p><u>Posredovanje u oglašavanju (uključujući oglašivačke mreže, razmjene oglašavanja i sve druge usluge posredovanja u oglašavanju)</u></p> <p>Broj jedinstvenih poslovnih korisnika (uključujući oglašivače, izdavače ili druge posrednike) koji su u godini dana ostvarili interakciju putem usluge posredovanja u oglašavanju ili su se koristili tom uslugom</p>
--------------------	---	--